

Im. L. Brănia

"Lüsmann Larär"

AMICUL *Beius*

POPORULUI.

CĂLINDARIU PE ANUL VISECT 1896.

ANUL XXXVI.

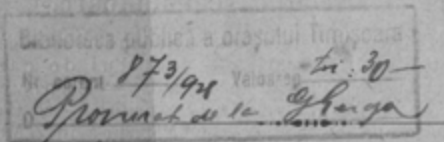

Întocmit
de

Gr. Sima al lui Jón.

— ♦ — Cu numeroase ilustrațiuni. — ♦ —

SIBIIU.

TIPARIUL ȘI EDITURA LUI W. KRAHTE aspră.

ară și
avrie:
capetul,
u puțină ploaie
capet se pune
iă, ceată și frig.
Iecemvrie: În

Cronologie pe anul 1896.

Dela crearea lumii, după Suidas (6000 a. Chr.)	Ani
" " " " era bisantină (5508 a. Chr.)	789
" " " " periodul Iulian (1 Ian. 4713 a. Chr.)	740
Dela fondarea Romei (d. Varro 24 Apr. 743 a. Chr.)	6609
Dela aşedarea Călindariului Iulian prin Sosigene (1 Ian. a. 45 a. Chr.)	2647
Dela naşterea Domnului nostru Iisus Christos	1938
Dela risipirea Ierusalimului prin Romani (1 Sept. 69 d. Chr.)	1896
Dela venirea Romanilor în Dacia sub Traian (a. 105 d. Chr.)	1827
Dela năvălirile barbare în Dacia-Traiană (270—275 d. Chr.): Goţii, Gepiţii, Avarii, Hunii ş. a.	1791
Dela primirea legii creştine de către Români	1791
Dela venirea Ungurilor în Europa (830 d. Chr.)	1066
Dela fondarea regatului ungar (1000 d. Chr.)	896
Dela primirea legii creştine de către Unguri (1000 d. Chr.)	896
Dela descălecătoarea lui Radu Negru-Vodă în Muntenia (1209 d. Chr.)	690
Dela aflarea prafului de puşcă (1331 d. Chr.)	565
Dela descălecătoarea lui Dragoş-Vodă în Moldova (1342 d. Chr.)	554
Dela aflarea hârtiei	523
Dela aflarea tiparului	454
Dela ocuparea Constantinopolii prin Turci	442
Dela descoperirea Americii (11 Oct. 1492)	404
Dela reformaţia lui Luther (1517 d. Chr.)	379
Dela căderea Ungariei la Mohaci şi venirea ei sub Casa de Habsburg (1526)	370
Dela întâia carte tipărită românească	325
Dela începerea sădării tutunului (tabacului) în Europa (1591)	305
Dela îndreptarea Călindariului Iulian prin papa Grigorie XIII (15 Oct. 1582)	314
Dela naşterea Maiest. S. c. şi r. ap. Francisc Iosif I. (18 Aug. 1830)	66
Dela ştergerea iobăgiei (Dum. tuturor Săntilor 6/18 Iunie 1848)	48
Dela urcarea pe tron a Maiest. S. Francisc Iosif I. (2 Dec. 1848)	48
Dela războiul Austriei cu Prusia (1866)	30
Dela introducerea dualismului, împărţirea în două a imperiului Habsburgic (1867)	29

Semnele cronologice pe anul 1896.

Indictul (Călin. Iulian)	9	Numărul de aur (Căl. Greg.)	16
Crugul soarelui (Călind. Iulian)	12	Epacta	XV
Mâna anului	1	Cercul solar	I
Crugul lunii	13	Litera Duminecii	E, D
Temelia	26	Numărul roman	9
Litera pascăliei (dela 25 Dec. 1895)			V

Serbători şi alte zile schimbătoare.

Carnevalul (Chişlegile) este de 5 săptămâni, cu cea albă — Triodul intră în 14 Ianuarie. — Lăsatul de carne în Iunie. — Lăsatul de brânză în 4 Faur. — Bunavestire în 8 Paşti. — Înjumătăţirea în 17 Aprilie. — S. George în 25 Paşti. — Înălţarea în 2 Maiu. — Înălţarea în 12 Maiu. — Pastul SS. Apostoli 5 săptămâni şi 5 zile. — Naşterea Domnului Miercuri.

Regentul anului 1896.

Anul acesta este stăpânit de Iupiter, cea mai mare dintre toate planetele sistemului nostru solar. E de 1230 de ori mai mare decât pământul, supra-fața de 114 ori, ear' greutatea de 310 ori. Calea lui Iupiter în giurul soarelui este eliptică, depărtarea mijlocie 770.000.000 Chilometriei dela soare, în giurul căruia rotește odată în 4332 de zile, sau 11 ani. 10 luni, 17 zile (un an pe Iupiter), ear' în giurul osiei sale se învîrte de tot repede, în fie-care 10 ore odată. Asta însemnează, că atât ziua, cât și noaptea sunt abea de câte 5 ore. — Pe cer, Iupiter este steaua cea mai strălucitoare după Venus sau Luceafăr. Cei vechi diceau despre Iupiter, că el stăpânește pe cei mari.

Eclipse (Întunecimi).

În anul 1896 vor fi două întunecimi de soare, două de lună și anume:

I. În 1 Februarie va fi întunecime inelară de soare. În părțile noastre nu se va vedea.

II. În 16 Februarie întunecime parțială de lună. Începutul seara la 7 ore 17 m., sfîrșitul la 10 ore 15 m. Se va vedea în Australia, Asia și Europa.

III. În 28 Iulie întunecime totală de soare. Începutul dimineța la 3 ore 44 m., sfîrșitul la 8 ore 35 m. Vișibilă în Asia, în părțile resăritene ale Europii și America de nord.

IV. În 11 August întunecime parțială de lună. Începutul dimineța la 6 ore 24 m., capetul la 9 ore 31 m. Vișibilă în părțile apusene a le Europii și Africei, pe oceanul Atlantic și în America.

Cele 4 anotimpuri.

Primăvara se începe în 8 Martie la 10 ore seara. Ziua cu noaptea întocmai.

Vara se începe în 9 Iunie la 6 ore seara, ziua cea mai lungă.

Toamna se începe în 11 Septembrie, dimineța la 7 ore, Ziua cu noaptea întocmai.

Iarna se începe în 9 Decembrie, dimineța la 3 ore, noaptea cea mai lungă.

Umblarea timpului în anul 1896.

Ianuarie: 1—4 senin, vînt și ger, apoi noros, frig, ger și neaună. Pe la mijloc moale, urmează ger ear' spre fine se înmoaie earăși. — Faur: La început moale apoi vînt, senin ger, apoi moale, neaună, timp foarte urît și nestatornic. Spre capet ziua moale, noapte ger. — Martie: Ziua frumoasă, noaptea frig. Luna întreagă timp nestatornic. — Aprilie: La început ploaie, apoi timp rece, nor și ceață umedă, abea spre capet se mai îndreaptă timpul. — Maiu: Timp frumos cu ploi calde, spre capet ploi mari și timp urît — Iunie: Până în 5 ploaie, urmează timp uscat pîn' către mijloc, pe când se mai răcește. În jumătatea din urmă e timp schimbăcios. — Iulie: Timp foarte gras: Ziua cald, noaptea ploaie. Pe la mijlocul lunii ploi mari urmate de căldură, apoi timp nestatornic, călduri învrîtate cu ploi pînă către capet. — August: La început timp frumos, apoi timp schimbăcios, căldură și ploi, dar' spre capet va fi timp frumos statornic. — Septembrie: Până în 20 timp gras, dar' schimbăcios, mijlocul lunii frumos, capetul, ziua rece, noaptea brumă. — Octombrie: Timp uscat cu puțină ploaie pînă în 10, de aci senin, ziua cald, noaptea frig spre capet se pune eara. — Noembrie: Timp schimbăcios, urît, cu neaună, ceață și frig. Dela jumătate înainte vînturi mari, neaună și ger. — Decembrie: În 20 și spre capetul lunii timp moale, încoale eară foarte aspră.

9.6217

Ianuarie,

are 31 zile.

Gerariu.

Călindariul Iulian		Călindar. Gregor.	Soarele	
			resare	apune
Luni	1 (†) Tăier. Im.	13 Ilarie	1. 7 o. 44 m.	— 4 o. 16 m.
Mărti	2 P. Silvestru	14 Felix	10. 7 " 35 "	— 4 " 25 "
Merc.	3 Pr. Malachia	15 Maur	20. 7 " 20 "	— 4 " 40 "
Joi	4 Sinod. SS. Ap.	16 Marcelin	30. 7 " 4 "	— 4 " 56 "
Vineri	5 S. Teop. și T.	17 Antonie p.		
Sâmb.	6 (†) Botez. Dlui	18 Prisca		

Dumin. după Botez., ev. Mat. c. 4, gl. 8, v. 1.

Dum.	7 † Sinod. Bot. I.	19 Sara
Luni	8 C. Georg., D.	20 Fab. și Seb.
Mărti	9 M. Polievt	21 Agnes
Merc.	10 P. Grigorie	22 Vincentie +
Joi	11 C. Teodosie	23 Log. Mariei
Vineri	12 M. Tațiana	24 Timotei
Sâmb.	13 M. Ermil	25 Întimp. I. Pav.

Dumin. Vameș. și Faris., ev. Luca c. 8, gl. 1, v. 2.

Dum.	14 PP. uc. în Sin.	26 Policarp
Luni	15 C. Pavel Tiv.	27 Ioan
Mărti	16 Înch. lanț. A.P.	28 Carol m.
Merc.	17 C. Antonie m.	29 Francisc +
Joi	18 PP. At. Ch.	30 Martina
Vineri	19 C. Macarie	31 Petru
Sâmb.	20 † M. Eutemie	1 Febr. Ign.

Dumin. Fiului rățacit, ev. Luca c. 15, gl. 2, v. 3.

Dum.	21 C. Maxim	2 (†) Înt. Dlui
Luni	22 A. Timotei	3 Blasiu
Mărti	23 M. Clement	4 Veronica
Merc.	24 C. Xenia	5 Agata +
Joi	25 † Grigor. T.	6 Dorotea
Vineri	26 Xenofont	7 Romuald
Sâmb.	27 † Ioan Chrisos	8 Ioan +

Dumin. lăsat. de carne, ev. Matei c. 25, gl. 3, v. 4.

Dum.	28 P. Efrem Sir.	9 Apolonia
Luni	29 M. Ignatie	10 Scolast.
Mărti	30 (†) Vas. Gr. Io.	11 Efrosina
Merc.	31 SS. Chir și Io.	12 Eulalia +

Povețe economice.

De-ai schimbat servitorii, griji, cum te așteți față de cei noi. Nu fi nici prea aspru, dar' nici prea blând. — „Stăpânul scump își învață sluga hoată.” — Cară gunoier, că locurile altcum serăcesc și nu-ți respălătesc munca. Drege uneltele de economie, căci acum având timp, poți să stai lângă măiestru, ca să-ți faci un lucru de treabă. Vitelor dă nutrețul învrăstat, că-l mănâncă și mistuie mai bine. Numără septămênile până la Sân-George și vezi, cum stai. Curățește pomii de mușchii, coajă bătrână, crenges uscate și, pe timp umed, de iască. Unge ranele c'o amestecătură de balebă, pământ cleios și păr de bou tăiat merunt. Adună neaua cu lopata grămeți în jurul pomilor. Astfelii umpli pământul de umezeală și faci pomii să întârzie cu înflorirea, prin ce-i scapi de brumă. Din pivniță depărtează legumile putrede.

Semne de timp.

Ianuarie cu moină, primăvară friguroasă, ear' vară călduroasă. Ianuarie cald nu e semn de an mănós. După eamnă neagră cu vânturi calde, primăvara se umple cimiteriile. Ianuarie uscat și geros aduce Faur cu nea. Negura din Ianuarie aduce Faur umed. Când se trag norii spre meadă-ți, urmează frig, — când spre meadă-noapte, — căldură. Cum a fost timpul la S. Grigorie (10), așa va fi tot anul.

În 3, 17, 19 Ianuarie deslegare de carne.

+ Egg dela B. B. zofus est.
++ Incept. C. cu pit. si lique.
Zinc sulph casy

+ *Sinea nica onomoph.* n f. a.

Februarie,

are 29 zile.

Faur.

Călindariul Iulian		Călindar. Gregor.
Joi	1 M. Trifon ☉	13 Catarina
Vineri	2 (+) Întimp. D.	14 Valenție
Sâmb.	3 Drept. Simeon	15 Faust +

Dumin. lăsat. de brânză, ev. Matei c. 6, gl. 4, v. 5.

Dum.	4 P. Isidor	16 Iuliana
Luni	5 M. Agatia	17 Constanția
Mărți	6 P. Vucol ep.	18 Flavian
Merc.	7 P. Partenie	19 Conrad +
Joi	8 M. Teod. Str.	20 Eleuterie
Vineri	9 M. Nicefor ☾	21 Eleonora
Sâmb.	10 M. Haralamp.	22 Petru +

Dumin. 1-a în post, ev. Ioan c. 1, gl. 5, v. 6.

Dum.	11 M. Vlasie	23 Eberhard
Luni	12 P. Meletie ep.	24 Matias
Mărți	13 M. Martinian	25 Victor
Merc.	14 P. Axente	26 Gothard +
Joi	15 A. Onisim	27 Leandru
Vineri	16 M. Pamfilie ☉	28 Roman
Sâmb.	17 M. Teod. Tiron	29 Victor +

Dumin. a 2-a în post, ev. Marcu c. 2, gl. 6, v. 7.

Dum.	18 P. Leon papa	1 Mart. Albin
Luni	19 A. Archip	2 Simplițiu
Mărți	20 P. Leon ep.	3 Celidoniu
Merc.	21 P. Timotei	4 Casimir +
Joi	22 M. Eugenia	5 Eusebie
Vineri	23 M. Policarp ☾	6 Frideric
Sâmb.	24 Afl. c. S. Ioan	7 Toma ap. +

Dumin. a 3-a în post, ev. Marcu c. 4, gl. 7, v. 8.

Dum.	25 P. Tarasie	8 Ioan
Luni	26 P. Porfirie	9 Francisca
Mărți	27 P. Procopie	10 40 Martiri
Merc.	28 P. Vasilie	11 Heraclie +
Joi	29 P. Casian	12 Grigorie

Soarele

re-are	apune
9. 6 o. 46 m. —	5 o. 15 m.
19. 6 „ 33 „ —	5 „ 29 „
29. 7 „ 6 „ —	4 „ 55 „

Povește economice.

Cerne bucatele de semăntă. Cară încă și împraștie gunoii, ca, pe când se desgheață, zama lui se între în pământ. Când timpul e frumos, poți începe aratul. De n'ai făcut în Ianuarie, adună acum neaună în jurul pomilor. Curățește livețile de mușinoaie, pietrii și mărăcini și pe unde locul e pleș, samănă carbă. Lasă berbecii la oile, ce vrei se fete în Iulie și le păzește, se nu bee apă de pe neaună, căci cele de-a fâta, pierd mielul, — ear' celor fătate li se strică laptele. Taie mlădițe de altoit din partea despre meadă-și a pomilor, le implântă în nesipori pământ umed, până la folosință. Sfârșește curățirea pomilor de omide și, când timpul e frumos, poți sădi pomi. Curățește altoii mai tineri de crengile netrebnice, ca să crească frumoși. Fă resadnă și samănă zeller, ceapă, salată, călărabe, castraveți și altele, pe cari le vei apăra prin un acoperământ în contra gerului.

Semne de timp.

Faur alb întărește semănăturile. Faur urit. Maiu frumos. Când nu îngheață în Faur, e semn de an mănos. Vânturile de meadă-noapte prevestesc an mănos. Negura de apus arată ger. Apa curgătoare de-o caldă, urmează ger.

În 1 Februarie întunecime inelară de soare. — În 16 Februarie întunecime parțială de lună.

Martie,

are 31 zile.

Germénariu.

Călindariul Iulian

Călindar. Gregor.

Soarele

Vineri	1 M. Eudochia	13 Rozina
Sâmb.	2 M. Teodot ☉	14 Matilda
Dumin. a 4-a în post, ev. Marcu c. 9, gl. 8, v. 9.		

resare	apune
1. 6 o. 14 m.	— 5 o. 47 m.
10. 5 " 58 "	" — 6 " 2 "
20. 5 " 41 "	" — 6 " 19 "
30. 5 " 23 "	" — 6 " 37 "

Dum.	3 M. Eutropie	15 Login
Luni	4 C. Gerasim	16 Heribert
Marti	5 M. Canon	17 Gertrud
Merc.	6 SS. 42 Mart.	18 Alexandru
Joi	7 M. Vasilie	19 Iosif Log.
Vineri	8 C. Teofilact	20 Nichita
Sâmb.	9 † SS. 40 Mart.	21 Benedict

Dumin. a 5-a în post, ev. Marcu c. 10, gl. 1, v. 10.

Dum.	10 M. Codrat ☽	22 Paulina
Luni	11 P. Sofronie	23 Victoria
Marti	12 P. Teofan	24 Gavril Arch.
Merc.	13 P. Nicefor	25 † Bunavest.
Joi	14 C. Benedict	26 Emanuel
Vineri	15 M. Agapie	27 Rupert
Sâmb.	16 M. Sabin	28 Malcus

Duminica Florilor.

Dum.	17 † Floriile ☼	29 Custasie
Luni	18 P. Ciril	30 Cvirin
Marti	19 M. Cris. și Dar.	31 Amos
Merc.	20 PP. uc. în Sin.	1 Apr. Hugo
Joi	21 C. Iacob Ap.	2 Francisc
Vineri	22 † Viner. pat.	3 Cristian
Sâmb.	23 C. Nikon	4 Ambrosie

Duminică Săntelor Paști

Dum.	24 † S. Paști ☾	5 † S. Paști
Luni	25 † Bunavest.	6 † Lun. Paști
Marti	26 † Arch. Gav.	7 Celestin
Merc.	27 C. Matrona	8 Adalbert
Joi	28 C. Ilarion	9 Maria
Vineri	29 M. Marcu	10 Ezechil
Sâmb.	30 C. Ioan Scăr.	11 Leo

Dumin. Tomii, ev. Ioan c. 20, gl. 1, v. 1.

Dum.	31 P. Ipatie	12 Iulius
------	--------------	-----------

Povețe economice.

Samănă grâu de primăvară, apoi orz, ovės, mazere, măzerichiă și lucernă. Grapează locurile de lucernă și trifoiu semănate din alți ani ca să crească mai bine. Printre semănăturile tomatice, ce-au eșit rari, aruncă semănță de trifoiu. Sădește legumile menite pentru a-ți face semănță. Ca se le aperi în contra omidelor, pune în apropiere câteva semănțe de cănepă. Amirosul acesteia alungă fluturii. Cartofii înghietăți fierbei și scurge apa de pe ei, apoi îi dă la vite, altcum se vor bolnăvi, că-s otrăvitori. Macină bucate pe timp mai îndelungat. Fă altoirea pomilor, gătește straturi pentru legumi și le samănă.

Semne de timp.

Neaua din Mărtisor imputinează vinul. Martie venturos, — Maiu frumos. Dacă Martie-i cu rouă, — după Paști mult plouă.

În 8 Martie la 10 oare seara să începe primăvara. Pina cu noaptea întocmai.

În 27, 29 deslegare de carne.

Aprilie,

are 30 zile.

Prier.

Călimdariul Iulian

Călimdar. Gregor.

Soarele

resare

apune

Luni	1 Maria eg. ☼	13 Iustin
Mărti	2 P. Tit	14 Tiburtiu
Merc.	3 C. Nichita	15 Anastasia
Joi	4 C. Iosif	16 Aron
Vineri	5 M. Teodul	17 Rudolf
Sămb.	6 C. Eustichie	18 Dionisie

9. 5 o.	6 m.	—	6 o.	54 m.
19. 4 „	48 „	—	7 „	12 „
29. 4 „	35 „	—	7 „	25 „

Dumin. Mironosițelor, ev. Marcu c. 15, gl. 2, v. 3.

Dum.	7 P. George	19 Hermogen
Luni	8 M. Irodion ☾	20 Sulpițiu
Mărti	9 M. Eupsichie	21 Anselm
Merc.	10 M. Terenție	22 Soter
Joi	11 M. Antipa	23 Adalbert
Vineri	12 P. Vasilie	24 George
Sămb.	13 M. Artemon	25 Marcu

Dumin. Slăbănogului, ev. Ioan c. 5, gl. 3, v. 4.

Dum.	14 P. Martin	26 Cletu
Luni	15 A. Aristar. ☼	27 Peregrin
Mărti	16 M. Agapia	28 Vitalis
Merc.	17 C. Simeon	29 Petru
Joi	18 C. P. Ioan	30 Catarina
Vineri	19 C. Ioan	1 Maiu. Filip
Sămb.	20 C. Teod. Trich	2 Atanasie

Dumin. Samarincii, ev. Ioan c. 4, gl. 4, v. 7.

Dum.	21 M. Ianuarie	3 Af. †
Luni	22 C. Teod. S. ☾	4 Florian
Mărti	23 (†) S. George	5 Pius
Merc.	24 M. Sava	6 Ioan
Joi	25 A. E. Marcu	7 Stanislau
Vineri	26 M. Vasilie	8 Mihail
Sămb.	27 M. Simeon	9 Grigorie

Dumin. Orbului, ev. Ioan c. 9, gl. 5, v. 8.

Dum.	28 A. Iason	10 Isidor
Luni	29 SS. 9 Mart.	11 Adolf
Mărti	30 A. Iacob ☼	12 Pancrație

Povește economice.

Plivește semănăturile de buruiene, înainte de a fi cu pain. Samănă cucuruz (păpușoiu) și pune cartofi. Udă bine pomii sădiți de curând. Plivește și sapă școala de pomi. Grăbește cu altoirea pădureților, ca să nu te întârziezi. Griji ca să nu se umfle vitele de nutrețul cel verde, dă-le fân înainte de a le scoate la pășune. Răsadnițele cu acoperământ se descoper toată ziua, ba și peste noapte, dacă nu e temere de îngheț. Se începe lucru în viie. În lipsă de ploaie udă grădina de legumi, mai bine dimineața. După Sân-George vitele se scot la imaș. Întoarce grânele și, ca să le mântui de gârgărițe, pune lână nespălată în apropierea coșurilor cu grâu, căci amirosul le ia lungă. Grăul încins amestecă-l cu pulbere de cărbuni și după 14 zile cerne-l, că-și perde amirosul.

Semne de timp.

Prier frumos, Maiu viforos. Prier umed aduce binecuvântare. Gândacii din Aprilie îngheață în Maiu. Negura din Aprilie, la resărit și meadă-ți, e semn bun. De tună în Aprilie, nu te mai teme de ger. Prier frumos, vară furtunoasă.

Maiu,

are 31 zile.

Florariu.

Călindariul Iulian		Călindar. Gregor.	Soarele	
			resare	apune
Merc.	1 Pr. Ieremia	13 Servațiu	9. 4 o. 23 m. —	7 o. 37 m
Joi	2 (+) Înălț. Dlui	14 (+) Înălț. Dlui	19. 4 „ 14 „ —	7 „ 46 „
Vineri	3 M. Timotei	15 Sofia	29. 4 „ 5 „ —	7 „ 55 „
Sâmb.	4 M. Pelagia	16 Ioan		

Dumin. Sântilor Părinți, ev. Ioan c. 17, gl. 6, v. 1.

Dum.	5 M. Irina	17 Pascalie
Luni	6 M. Acatie	18 P. Venanțiu
Mărti	7 Drept. Iov	19 Celestin
Merc.	8 A. E. Ioan	20 Bernardin
Joi	9 Pr. Isaia	21 Prudenție
Vineri	10 Simon Zilot	22 Elena
Sâmb.	11 M. Mochie	23 Desideriu

Dumineca Rusaliilor,

Dum.	12 (+) Rusaliile	24 (+) Rusaliile
Luni	13 (+) C. Gliceria	25 (+) Lun. Rus.
Mărti	14 (+) M. Isid. ☉	26 Filip
Merc.	15 P. Pahomie	27 Lucian
Joi	16 P. Teodor	28 Vilhelm
Vineri	17 A. Andronic	29 Maximilian
Sâmb.	18 M. Teodot	30 Ferdinand

Dumin. 1-a d. Rus. a tuturor SS., ev. Matei c. 10, gl. 8, v. 1.

Dum.	19 M. Patriție	31 Angela
Luni	20 M. Talaleu	1 Iunie. Nicod.
Mărti	21 (+) Const. și El.	2 Erasmus
Merc.	22 M. Vasilie ☾	3 Clotilda
Joi	23 C. Mihail	4 (+) Joia verde
Vineri	24 C. P. Simeon	5 Bonifaciu
Sâmb.	25 Afl. c. Botez.	6 Norbertus

Dumin. a 2-a d. Rus., ev. Matei c. 4, gl. 1, v. 2.

Dum.	26 A. Carp.	7 Lucreția
Luni	27 M. Terapont	8 Medardus
Mărti	28 C. Nichita	9 Gebhard
Merc.	29 M. Teodosie	10 Margareta
Joi	30 C. Isachie ☉	11 Varvara
Vineri	31 A. Ermin	12 Ioan

Povește economice.

Udă altoii cât mai d
și, la cei prinși, le slăbeș
nițel legătura. Samănă c
nepă și in. Pe timp liniș
afumă pomii băntuiți
omide cu pucioasă pres
rată pe jaratic, că vor peri
toate. Cucuruzul se sapă,
când e în patru frunze.
Cosește lucerna înainte de
înflorire, dar' griji, se n'o
tai prea pe jos, că pier
multă din ea. De-o dai verde
la vite, svêteaz-o mai întâi
ș'o amestecă cu paie mē
nuntelate. Pe la mijlocul
lunei se resădește tutunul
(tăbacul), înmuindu-i-se
mai 'nainte rădăcinile în
zamă de gunoii și nesip.
Ogoritul trebuiește sfêrșit.
Gândacii de Maiu se scu
tură dimineața, se adună și
stropesc cu piciorul ori se
dau la gaile. De pe cartofii,
ce-i dăm la animale, colțul
trebuiește depărtat, c'acela-i
otrăvitoriu.

Semne de timp.

Roua de sara și recoarea din
Maiu aduc fân și vin mult. Ploia
caldă din Maiu e binecuvântare.
Rusalii umede, Crăciun gras.
Roii din Maiu prețuiește un car
de mălaiu. Gândacii mulți vestesc
an mănos. Maiu ploios, Iunie
frumos. De brumă între Sân-
George și Arminden, va bruma
și între Sânt-Mării. Când sânt
greeri mulți și dinaintea locuinței
lor țin mare curățenie, — fân are
se fie puțin.

În 15, 17 Maiu deslog. de carne.

În Dumineca tutar. Sânt. seara,
se începe post SS. Ap.

Iunie,

are 30 zile.

Cireșieru.

Calendariul Iulian		Calindar. Gregor.	Soarele	
			resare	apune
Sâmb.	1 M. Iustin	13 Antonie	8. 4 o. 3 m. —	7 o. 57 m.
Dumin. a 3-a d. Rus., ev. Matei c. 6, gl. 2, v. 3.			18. 4 " 5 " —	7 " 55 "
			28. 4 " 10 " —	7 " 50 "
Dum.	2 P. Nicefor	14 Vasilie		
Luni	3 M. Lucian	15 Vit		
Marti	4 P. Mitrofan	16 Beno		
Merc.	5 M. Dorotei	17 Adolf		
Joi	6 P. Visarion	18 Gervasie		
Vineri	7 M. Teodot	19 Iuliana		
Sâmb.	8 M. Teodor	20 Laura		
Dumin. a 4-a d. Rus., ev. Matei c. 4, gl. 3, v. 4.				
Dum.	9 P. Ciril	21 Aloisie		
Luni	10 M. Timotei	22 Paolin		
Marti	11 A. Vart. Varn.	23 Etelrud		
Merc.	12 P. Onufrie	24 Bot. Ioan		
Joi	13 M. Acilina	25 Prosper		
Vineri	14 Pr. Elisei	26 Ieremia		
Sâmb.	15 Pr. Amos	27 Ladislau		
Dumin. a 5-a d. Rus., ev. Matei c. 8, gl. 4, v. 5.				
Dum.	16 S. Tihon	28 Leon		
Luni	17 M. Manuil	29 (+) Pet. și Pav.		
Marti	18 M. Leontie	30 Paul		
Merc.	19 A. Metodie	1 Iulie. Teodor		
Joi	20 Iuda fr. Dlui	2 Cercet. Mar.		
Vineri	21 M. Iulian	3 Cornelia		
Sâmb.	22 M. Eusebie	4 Udalric		
Dumin. a 6-a d. Rus., ev. Matei c. 9, gl. 5, v. 6.				
Dum.	23 M. Agripa	5 Dometie		
Luni	24 (+) Nașt. I. B.	6 Isaia		
Marti	25 M. Fevronie	7 Vilibald		
Merc.	26 C. David	8 Cilian		
Joi	27 P. Samson	9 Anatalia		
Vineri	28 Chir. și Io.	10 Amalia		
Sâmb.	29 (+) Pet. și Pav.	11 Piu		
Dumin. a 7-a d. Rus., ev. Matei c. 9, gl. 6, v. 7.				
Dum.	30 Adun. SS. Ap.	12 Enric		

Povețe economice.

Când e zăduf, scutește vitele, adăpostindu-le la umbră. Oculează pădureții, mai bine după ploaie și cu deosebire seara și dimineața Samănă ridichi de toamnă. Când earba e mai în floare, cosește-o. De pătimește porcii de grumazi, din cauza căldurei, dă-le leacuri pentru stomach. Astfelu este în apotecă pulberea de Helleborus albus. La cei mari le dai cât ține vârful cuțitului, la cei mici pe jumătate. Sapă viile a 2-a oară înainte ori după înflorire. De umblă furnicile la coșnițe, închidele calea, ungând cu petroleu scândura, pe unde se urcă. Uscă cireșe, vișini și strugurei pentru earnă. Samănă rapia.

Semne de timp.

Iunie mai uscat decât umed, umple buțile cu vin bun. Oamenii și vântul de Iunie curând se schimbă. Iunie umed și rece, strică 'ntreg anul. Călătoria furnicilor vestește timp bun. Omidele multe sunt semn de vin și grâu mult. Săritul peștilor vestește furtună. De sunt mulți bureți iuți, earna viitoare are să fie ușoară, la dincontră grea. Bureții porcești ne spun capetul, ceilalți începutul iernei viitoare cum are să fie.

În 9 Iunie la 6 oare seara să începe vara. Ziua cea mai lungă.

Iulie,

are 31 zile.

Cuptoriu.

Călimdariiul Iulian		Călimdar. Gregor.	Soarele	
			resare	apune
Luni	1 Cosma, Dam.	13 Margareta	8. 4 o. 20 m.	— 7 o. 40 m.
Mărți	2 Vest. Născăt.	14 Bonavent	18. 4 " 30 " — 7 " 30 "	
Merc.	3 M. Iacint	15 Împărț. Ap.	28. 4 " 45 " — 7 " 15 "	
Joi	4 P. Andrei	16 Rut		
Vineri	5 P. Atanasie	17 Alexe		
Sâmb.	6 C. Sisoe	18 Frideric		

Povețe economice.

Dumin. a 8-a d. Rus., ev. Matei c. 14, gl. 7, v. 8.

Dum.	7 C. Toma	19 Aurelia
Luni	8 M. Procopie	20 Pr. Ilie
Mărți	9 M. Pancratie	21 Praxedis
Merc.	10 SS. 45 Mart.	22 Mar. Magd.
Joi	11 M. Eufremie	23 Apolinarie
Vineri	12 Proclu, Il.	24 Cristina
Sâmb.	13 Ad. Arch. G.	25 Iacob

Dumin. Sânt. Părinți, ev. a 11-a d. Luca, c. 14, gl. 8, v. 9.

Dum.	14 A. Achila	26 Ana
Luni	15 M. Ciric	27 Pantelemon
Mărți	16 M. Atinogen	28 Inocenție
Merc.	17 † M. Marina	29 Marta
Joi	18 M. Iacint	30 Avdon
Vineri	19 C. Macrina	31 Ignat Lo.
Sâmb.	20 (†) Pr. Ilie	1 Aug. Petru

Dumin. a 10-a d. Rus., ev. Matei c. 17, gl. 1, v. 10.

Dum.	21 C. Simeon	2 Portuncula
Luni	22 † Maria Magd.	3 Stefan
Mărți	23 M. Trofim	4 M. Schnee
Merc.	24 M. Cristina	5 Sch. I. față
Joi	25 Ad. S. Ana	6 Caetan
Vineri	26 M. Ermolae	7 Ciriace
Sâmb.	27 M. Pantelim.	8 Roman

Dumin. a 11-a d. Rus., ev. Matei c. 18, gl. 2, v. 11.

Dum.	28 A. Prohor	9 Roman
Luni	29 M. Calinic	10 Laurenție
Mărți	30 A. Sila	11 Susana
Merc.	31 Drept. Eud.	12 Clara

Curățește șura și podurile, că e aci secerea, pe când, poartă grije, să ai bani, ca să le poți aduna, când sunt în pîrgă și nu rescoapte, că se scutură o mulțime de grăunțe și nici fărina din el, nu e cu sporiu la aluat. Pe când te apuci de secere, cucuruzul se fie săpat a 2-a oară. Plivește viile, dar' nu pe timp prea cald, ca să nu se 'mpiedece strugurii în creștere. Dinaintea coșnițelor pune un vas cu apă, ca albinele s'o aibă la 'ndemână. Aruncă deasupra ei bucăți de paie, ca să nu se 'nece. La cărat pune rogojini în car, ca grăunțele scuturate să nu se prăpădească. Acestea țin-le de semăntă, că-s cele mai frumoase. Udă curechiul bantuit de omide cu apă cu săpun.

Semne de timp.

Căldura mare din Iulie însemnează an bun. Dacă paianjenu își rumpe pânza 'n două, va ploua. Dacă luna plină, are curte la omeadi și resărit, urmează timp senin statornic. Mușinoasele de furnici mai ridicate ca de obicei, vestesc eamnă grea.

În 28 Iulie intunecime totală de soare.

rii.

August,

are 31 zile.

Măsălaru.

apune

p. 40 m.

" 30 "

" 15 "

ice.

i podu-

rea, pe

se ai

aduna,

și nu

atură o

e și nici

cu spo-

când te

curuzul

oară.

nu pe

se nu

urii în

șnițe-

cu apă,

la 'nde-

upra ei

se nu

ane ro-

unțele

prăp-

e-le de

mai fru-

năl băn-

apă cu

p.

Insem-

anjenu

pue, va

nă, are

rit, ur-

atornic

mai ri-

vestesc

totală

Călimdariiul Iulian

Călimdar. Gregor.

Soarele

resare

apune

7. 5 o. 1 m. — 6 o. 59 m

17. 5 " 17 " — 6 " 43 "

27. 5 " 34 " — 6 " 26 "

Dumin. a 12-a d. Rus., ev. Matei c. 19, gl. 3, v. 1.

Povește economice.

Dum.	4 7 tineri d. Ef.	16 Rohu
Luni	5 M. Eustignie	17 Bertram
Marti	6 (+) Schimb. l. f.	18 Elena
Merc.	7 M. Dometie	19 Ludovic
Joi	8 M. Emilian	20 (+) Stefan R.
Vineri	9 A. Matia	21 Ioana
Sâmb.	10 M. Laurent	22 Timotei

Dumin. a 13-a d. Rus., ev. Matei c. 21, gl. 4, v. 2.

Dum.	11 M. Euplu	23 Filip
Luni	12 M. Fotie	24 Bartolomei
Marti	13 C. Maxim	25 Ludovic
Merc.	14 Pr. Micheia	26 Samuil
Joi	15 (+) Adorm. N.	27 Iosif
Vineri	16 M. Diomid	28 Augustin
Sâmb.	17 M. Miron	29 Taier. c. I.

Dumin. a 14-a d. Rus., ev. Matei c. 22, gl. 5, v. 3.

Dum.	18 Flor și Laur	30 Roza fec.
Luni	19 M. Andrei	31 Raimund
Marti	20 Pr. Samoil	1 Sept. Egid.
Merc.	21 A. Tadeu	2 Absolon
Joi	22 M. Agatonic	3 Mansbet
Vineri	23 Mart. Lup	4 Rosalia
Sâmb.	24 M. Eutichie	5 Laurențiu

Dumin. a 15-a d. Rus., ev. Matei c. 5, gl. 6, v. 4.

Dum.	25 A. Bartolomei	6 Magno
Luni	26 M. Adrian	7 Regina
Marti	27 C. Pimen	8 (+) Nașt. Mar.
Merc.	28 C. Moisi	9 Gorgonie
Joi	29 (+) Tăier. cap.	10 Nicolae
Vineri	30 P. Alesandru	11 Prot
Sâmb.	31 Brțul Născăt.	12 Macedonie

Urmează cu oculatul. Sapă în jurul pomilor mai tineri. Samănă sălată iernatică. Adună semințele de legumi coapte acuaș, le curățește și acață în cuiu, punându-le în săculețe. Seceră ovêșul, ce-l mai ai. Samănă rapiță. De veți albinele, că prea mult șed pe-afară, e semn. că n'au ce să lucre. Rădică coșnițele punând sub ele niște bucăți de scândură potrivite Stupii fără matcă să împreună cu alții mai slabi. Urmează cu plivitul viei. Uscă poame și fasole pentru earnă. Altoi oculați, vedând, că nu s'au prins, trebuiesc din nou oculați. Proptește pomii prea încărcati și rărește poamele prea dese, ca să se poată coace. Ară pentru toamnă și pe la capetul lunei poți și semăna. Adună simburile de toate poamele.

Semne de timp.

Negura de pe livezi și riuri, de s'arată după apunerea soarelui, însemnă timp bun statornic. Ploaia din August subție vinul. Vânturile de meadă-napte aduc timp statornic. Dacă timpul în ziua S. Fotie va fi frumos, și toamna va fi frumoasă. Dacă barza (cocostreul) cloncâne, va ploua. Când sunt alune multe, însemnează earnă grea pe viitor.

În 11 August întunecime parțială de lună.

Septemvrie,

are 30 zile.

Răpciune.

Căldariul Tulina		Căldar. Gregor.
Dumin. a 16-a d. Rus., ev. Matei c. 25, gl. 7, v. 5.		
Dum.	1 † Sim. Stâlp.	13 Matern
Luni	2 M. Mamant	14 Înălț. †
Mărti	3 M. Antim	15 Nicodim
Merc.	4 M. Vavila	16 Ludmila
Joi	5 Pr. Zaharia	17 Lambert
Vineri	6 Min. Arch. M.	18 Toma A.
Sâmb.	7 M. Sozont	19 Ianuarie

Dumin. înainte Înălț. S. †, ev. Ioan c. 3, gl. 8, v. 6.

Dum.	8(†) Nașt. Născ.	20 Eustachie
Luni	9 † Io. și Ana	21 Matei
Mărti	10 M. Minodora	22 Maurițiu
Merc.	11 C. Teodora	23 Tecla
Joi	12 M. Anonom	24 Gerhard
Vineri	13 M. Corneliu	25 Cleofas
Sâmb.	14(†) Înălț. S. †	26 Ciprian

Dumin. d. Înălț. S. †, ev. Marcu c. 8, gl. 1, v. 7.

Dum.	15 Nichita Rom.	27 Cosma
Luni	16 M. Eufemia	28 Vențeslav
Mărti	17 M. Sofia	29 Mihail
Merc.	18 C. Eumenie	30 Ieronim
Joi	19 M. Trofim	1 Oct. Rem.
Vineri	20 M. Eustatie	2 Leodegar
Sâmb.	21 C. Codrat	3 Candid

Dumin. a 19-a d. Rus., ev. 1-a a lui Luca, gl. 2, v. 8.

Dum.	22 M. Foca	4 Francisc
Luni	23 † Zem. S. I. B.	5 Placid
Mărti	24 M. Tecla	6 Bruno
Merc.	25 C. Eufrosina	7 Iustina
Joi	26 † Ad. S. I. ev.	8 Brigita
Vineri	27 M. Calistrat	9 Dionisie
Sâmb.	28 C. Hariton	10 Francisc

Dumin. a 20-a d. Rus., ev. a 2-a a lui Luca, gl. 3, v. 9.

Dum.	29 C. Ciriac	11 Emilian
Luni	30 M. Grigorie	12 Maximilian

Soarele

resare

apune

6. 5 o. 53 m.	—	6 o. 7 m.
16. 6 " 6 "	—	5 " 54 "
26. 6 " 28 "	—	5 " 32 "

Povețe economice.

În luna aceasta se începe culesul poamelor. Soirile ernalice se culeg cu mâna și se împartesc în clase după mărime și frumseță, ca să aibă un preț mai bun. Înainte de a le așeza în pivniță, se întind la soare, ca să ese umezeala din ele. — Fă gropile pentru altoii, ce voiești a-i sădi mai târziu în toamnă. Rărește frunza de pe pomii pitici și cei puși în sir des, ca rațele soarelui să-i poată strebate. Samănă bucate tomatice. Nu fi sgârcit la semănat, că te ve-i căi la secerat. Pe la capetul lunei se ia miera dela stupi. De sunt încă flori, nu te grăbi, ca albinele să poată încă aduna. Livețile prăjite de arșita soarelui, pe unde vezi, c'a secat colțul erbei, le samănă cu semănță de earbă și flori de fân.

Semne de timp.

Toamnă caldă, eamnă lungă. De cade ghinda înainte de Sânt. Mihail, earna se pune curând. Răpciune cald, Brumărel rece și umed. După Sântă-Mărie se nu porți peltărie. Tunetul din Septembrie vestește neaună multă în Faur și an mănós. Ducerea timpurie a rândunelelor însemnă că și earna se va pune iute.

În 11 Septemvrie dimineața la 7 oare se începe toamna. Dina cu noaptea întocmai.

+ Amintirea pe C. dela Hoz

tune.

apune
o. 7 m
" 54 "
" 32 "

mice.

să începe
Soiurile
cu mâna
n classe
rumsetă
mai bun
a în piv
oare, ca
n ele. —
altoii, ce
ai târziu
e frunză
i și ce
a rațele
trebate
nnatrice
emănat
cecerat
ei se ia
De sunt
bi, ca al
aduna
e arșita
ređi, c'a
le sa-
le carbă

m p.

ă lungă
de Sânt-
e curând.
ărel reco
Mărie s-
etel dir
uă multă
Ducerea
insamnă
iute.

inecă la
aa. Dina

Luni in 16. 28. septembrie am
exerat ep. A. N. Jăndeu

Paranacbeș 18. 30. sept. 1896.

Eug Iurescu

asculb. de s. scol. an T.

Mercuri am răspuns lui Murel
Iuda flut. in drept la epistola sa
Vla^{ci} en 2 oct. 96. s. n.

Paranacbeș 25 sept. 7 oct. 1896.

Eug Iurescu

asculb. de s. teologie

M
M
J
V
S

D

I
L
M
M
J
V
S

I

I
L
M
M
J
V
S

I

I
L
M
M
J
V
S

I

I
L
M
M
J

Octombrie,

are 31 zile.

Brumărel.

Călimdariiul Iulian			Călimdar. Gregor.
Marti	1 A. Anania	☾	13 Coloman
Merc.	2 M. Ciprian		14 Calist
Joi	3 M. Dionisie		15 Teresia
Vineri	4 P. Ieroteu		16 Gal
Sâmb.	5 M. Haritina		17 Hedvig

Dumin. a 21-a d. Rus., ev. a 3-a a lui Luca, gl. 4, v. 10.

Dum.	6 † A. Toma		18 Luca
Luni	7 M. Sergie		19 Ferdinand
Marti	8 C. Pelagia		20 Vendelin
Merc.	9 † A. Iacob	☉	21 Ursula
Joi	10 M. Eulampie		22 Cordula
Vineri	11 † A. Filip		23 Ioan
Sâmb.	12 M. Prov. Tar.		24 Rafail

Dumin. a 22-a d. Rus., a SS. PP., ev. a 4-a a lui Luca, gl. 5, v. 11.

Dum.	13 M. Carp.		25 Crisant
Luni	14 (+) C. Parasch.		26 Amand
Marti	15 M. Lucian		27 Sabina
Merc.	16 M. Login		28 Simeon
Joi	17 P. Osie	☾	29 Narcis
Vineri	18 A. E. Luca		30 Claudie
Sâmb.	19 Pr. Ioil		31 Wolfgang

Dumin. a 23-a d. Rus., ev. a 6-a a lui Luca, gl. 6, v. 1.

Dum.	20 M. Artemie		1 Nov. T. S.
Luni	21 C. Ilarion		2 Pom. Rep.
Marti	22 P. Averchie		3 Hubert
Merc.	23 Iacob fr. D.		4 Carol
Joi	24 M. Areta	☉	5 Emeric
Vineri	25 M. Marcian		6 Leonhard
Sâmb.	26 (+) M. Dimitr.		7 Engelbert

Dumin. a 24-a d. Rus., ev. a 7-a a lui Luca, gl. 7, v. 2.

Dum.	27 M. Nestor		8 Gottfried
Luni	28 M. Terenție		9 Teodor
Marti	29 M. Anastasia		10 Andrei
Merc.	30 M. Zenovie		11 Martin
Joi	31 A. Stachie	☾	12 Cunibert

Soarele

resare	apune
5. 6 o. 43 m. —	5 o. 17 m.
15. 6 „ 59 „ —	5 „ — „
25. 7 „ 14 „ —	4 „ 46 „

Povețe economice

Culesul poamelor ține încă. Griji, nu cumva să le aduni pe timp ploios și nici dimineața înainte de a se fi luat apa de pe ele, că putrețesc. Straturile, din cari s'au scos legumile, trebuiesc săpate din nou, ca preste eamnă să degereze. Resădește în straturi bine lucrate sălătă ernalică. Cu lege cucuruzul. Cartofii și napii de nutreț să sapă pe timp uscat. — să curățesc de rădăcinile mai subțiri și să pun să se sbicească înainte de a se așeza în pivniță ori groapă. Îndată ce-am terminat cu semănatul să arează numai decât pământul menit a se semăna de cu primăvară. Gerul și frigul de preste eamnă îl îmbunătățește. Când la culesul viilor, strugurii trebuiesc clasificați după cum sunt unii putreți, alții copti ori rescopti. Numai așa putem face bani cum se cade, dacă producem mai multe feliuri de vin.

Semne de timp.

Brumărel și Mărtisor sunt luni surori. Cu cât frunzele arborilor cad mai curând, cu atât mai roditoriu va fi anul următoriu. Gerul și frigul din Octobrie îmblandeste pe Ianuarie și Faur. Lumina de mează-noapte aduce curând ger mare. Șoarecii de câmp, de să trag cătră sat, eamnă e aproape. Neaua și frigul din Octobrie aduce Ianuarie moale. Când arborii țin frunza mult, eamnă e departe, dar, va fi grea și la anul vor fi multe omide.

Noemvrie,

are 30 zile.

Brumariu.

Călindariul Iulian		Călindar. Gregor.
Vineri	1 Cosma. Dam.	13 Stanislau
Sâmb.	2 M. Archindim	14 Venerant
Dumin. a 25-a d. Rus., ev. a 5-a a lui Luca, gl. 8, v. 3.		

Dum.	3 M. Achepsim	15 Leopold
Luni	4 C. Ioanichie	16 Otmar
Mărti	5 M. Galation	17 Grigorie
Merc.	6 P. Pavel	18 Odo
Joi	7 SS. 33 Martiri	19 Elisabeta
+Vineri	8 (+) Archan. ☉	20 Felice
Sâmb.	9 M. Onisifor	21 Într. Născ.

Dumin. a 26-a d. Rus., ev. a 8-a a lui Luca, gl. 1, v. 4.

Dum.	10 A. Erast.	22 Cecilia
Luni	11 M. Victor	23 Clement
Mărti	12 S. Ioan	24 Ioan Chris.
Merc.	13 † Ioan Chris.	25 Catarina
Joi	14 † A. Filip	26 Conrad
Vineri	15 M. Gur. P. N.	27 Virgilie
Sâmb.	16 † A. E. Mat. ☾	28 Sosten

Dumin. a 27-a d. Rus., ev. a 9-a a lui Luca, gl. 2, v. 5.

Dum.	17 P. Grigorie	29 Saturnin
Luni	18 M. Platon	30 A. Andrei
Mărti	19 P. Avdie	1 Dec. Eligie
Merc.	20 C. Grigorie	2 Bibiana
Joi	21 (+) Într. în bis.	3 Franc. Xav.
Vineri	22 A. Filimon ☉	4 Barbara
Sâmb.	23 P. Amfilochie	5 Sava

Dumin. a 28-a d. Rus., ev. a 13-a a lui Luca, gl. 3, v. 6.

Dum.	24 C. Clement	6 Nicolae
Luni	25 M. Ecaterina	7 Ambrosie
Mărti	26 C. Alipie	8 (+) Zem. Născ.
Merc.	27 M. Iacob	9 Leucadia
Joi	28 C. Stefan	10 Iudita
Vineri	29 M. Paramon	11 Damascen
Sâmb.	30 † A. Andrei ☾	12 Mascentie

Soarele

resare	apune
4. 7 o. 30 m. — 4 o. 30 m.	
14. 7 " 41 " — 4 " 19 "	
24. 7 " 51 " — 4 " 9 "	

Povețe economice.

Când timpul este frumos, mai poți sădi pomi. Sapă gropi pentru pomișorii, ce voiești a-îsădi în primăvară. Curățește ouăle de omidă. Apără altoii mai tineri în contra epurilor. Spoiește trunchiul pomilor cu următoarea materie: zamă de var, balegă de vită și sânge, amestecăle toate împreună. În grădina de legumi lucrările trebuiesc terminate. În jurul pomilor se pune gunoieră putredă și se întrupează pământului. — La fiertul mustului avem să fim luători de samă, ca să nu se întimplă nici prea repede, dar' nici prea încet. În casul dintâi acoperim butea cu o haină de lână, în cel din urmă o stropim cu apă rece. Buțile se le ținem tot pline. Poamele, ce dau spre putredire, trebuiesc delăturate. — Frunzele piccate se adună și se pun grămadă amestecându-se cu gunoieră ori pământ. Din ele se face un gunoier foarte bun.

Semne de timp.

De plouă la începutul lui Brumariu, săptămēna Crăciunului va fi geroasă. Brumar se potrivește cu Mărtisor. Neaua multă de pe pomi înseamnă muguri puțini de cu primăvară. Șoarecii de câmp, de se mai arată, iarna e departe.

În 14 Noemvrie seara prinderea postului Nașterii.

+ În 8.20, Nov. am primit 46 fl.
pentru casa. *Quatre*

Mardi în 26 Nov. v. și 8 dec. m.
96. Am sat, oi cu soia, so
Pi, ne, fiind la ges, fa în lia
prava Lath, ve, un am mit
fii o jistă c. 1, f. e în partea i.e
re, ca, 3 Genov
li, si siui 4 Tit
sind nasc. 5 Telesfo
n. Stef. 6 (+) Epifa.
iii Mart. 7 Isidor
8 Sever
9 Iulian
Nastere, ev. Matei c. 2, gl. 8, v.
Copii uciși d. I. 10 Pavel
M. Anisia 11 Higin
C. Melania 12 Ernest

Amintirea pe M. de la Blau

En-
na
c. Xav.
ara
a

Luca, gl. 3, v. 6.

Nicolae
Ambrosie
(+) Zem. Născ.
eucadia
udita
Damascen
Mascentie

S

De ple
mariu, se
va fi geroasă
vește cu Mă
de pe pomi în
țini de cu pri
de câmp, de să n
e departe.

În 14 Noemvrie se
postului Nașterii.

Decembrie,

are 31 zile.

Indrea.

Călindariul Iulian		Călindar. Gregor.
Dumin. a 29-a d. Rus., ev. a 14-a a lui Luca, gl. 4, v. 7.		
Dum.	1 Pr. Naum	13 Lucia
Luni	2 Pr. Avacum	14 Nicasie
Mărti	3 Pr. Sofonie	15 Celian
Merc.	4 † Varvara	16 Adelaida
Joi	5 C. Sava	17 Lazar
Vineri	6 † S. Nicolae	18 Grățian
Sâmb.	7 P. Ambrosie	19 Nemesie

Dumin. a 30-a d. Rus., ev. a 10-a a lui Luca, gl. 5, v. 8.

Dum.	8 C. Patapie ☉	20 Liberat
Luni	9 † Zem. S. Ana	21 A. Toma
Mărti	10 M. Mina	22 Dimitrie
Merc.	11 C. Daniil	23 Victoria
Joi	12 † Spiridon	24 Adam și E.
Vineri	13 M. Axente	25 † Nașt. Dlui
Sâmb.	14 M. Tirs	26 † Stefan M.

Dumin. a 31-a d. Rus., ev. a 11-a a lui Luca, gl. 6, v. 9.

Dum.	15 M. Eleut. ☾	27 E. Ioan
Luni	16 Pr. Ageu	28 Copii nev. ✕
Mărti	17 Pr. Daniil	29 Ep. Toma
Merc.	18 M. Sebastian	30 David
Joi	19 M. Bonifacie	31 Silvestru
Vineri	20 M. Ignatie	1 Ian. 1897
Sâmb.	21 M. Iuliana	2 Macarie

Dumin. înainte Nașterii, ev. Matei c. 1, gl. 7, v. 10.

Dum.	22 M. Anastasia	3 Genoveva
Luni	23 40 Martiri ☾	4 Tit
Mărti	24 M. Eugenia	5 Telesfor
Merc.	25 † Nașt Dlui	6 † Epifania
Joi	26 † Ad. Născ.	7 Isidor
Vineri	27 † Arch. Stef.	8 Sever
Sâmb.	28 20 mii Mart.	9 Iulian

Dumin. după Naștere, ev. Matei c. 2, gl. 8, v. 11.

Dum.	29 Copii uciși d. I.	10 Pavel
Luni	30 M. Anisia	11 Higin
Mărti	31 C. Melania ☽	12 Ernest

Soarele

resare apune

3. 7 o 56 m.	—	4 o. 4 m.
13. 7 " 57 "	—	4 " 3 "
23. 7 " 52 "	—	4 " 8 "

Povește economice.

Pivnița, de mucește câte ceva în ea, trebuie afumată cu piatră pucioasă și aerită din când în când. Salată și alte legumi, dacă e neaună puțină, se acopere cu frunză ori cotori de buruiene — Earna nu e ca omul se se lenească ci ca să odihnească după munca cea grea de preste an. Vitele trebuiesc ținute în curățenie deosebită și sarea se nu le-o tragem. Se se care gunoiu. Când gerul e mare, ferestrele pivnițelor se se infunde. Grajdurile se fie călduroase, căci atunci vitele mănâncă mai puțin. Pleava se opărește, se amestecă cu napi de nutreț ori cartofi și astfel se dă la vite. În chipul acesta se cruță nutrețul.

Semne de timp.

Dacă începutul lui Decembrie va fi geros, tot așa va fi deoseptămăni. Când câinii latră la lună, urmează ger mare. Gerul și neaua din Decembrie vestește grâu mult. Crăciun negru, Paști albe. Când porcii de ngrășat mănâncă bine, va fi timp senin. După earnă grea urmează an mănos.

În 9 Decembrie dimineața la 3 ore se începe earna. Noaptea cea mai lungă.

Regenții europeni.

Austro-Ungaria. FRANCISC IOSIF I., Împărat al Austriei, Rege apostolic al Ungariei etc. etc.; născ. în 6 Aug. 1830; s'asuit pe tron în 20 Noemv. 1848.

Soție: ELISABETA (Amalia, Eugenia), fiica Ducei Maximilian de Bavaria, născută în 12 Decemvrie 1837; cununată în Viena la 13 Aprilie 1854.

Prunci: 1. Sofia (Friderica, Dorotea, Maria, Iosefa). Archiducesă de Austria, născută în 12 Februarie 1855, † 18 Maiu 1857. — 2. Gisela (Luisa, Maria), Princesă imperială și Archiducesă de Austria etc., născ. în 30 Iunie 1856 și cununată în Viena la 8 Aprilie 1873 cu Principele Leopold de Bavaria. — 3. Rudolf (Francisc. Iosif), Principele de coroană și Clironom de tron al imperiului Austriei etc., născut în 9 August 1858, (cununat cu Princesa Stefania (Clotilda, Luisa) de Belgia, născută în 8 Maiu 1864), † în 18/20 Ian. 1889. — 4. Maria Valeria (Matilda, Amalia), Princesă și Archiducesă de Austria, născută în 10 Aprilie 1868, cununată în Ischl la 19 Iulie 1890 cu Archiducele Francisc Salvator.

Nepoată: Elisabeta (Maria, Henrieta, Stefania, Gisela), Princesă și Archiducesă de Austria, fiica Principelui de coroană Rudolf, născută în 21 August 1883.

Frații Maiestății Sale: 1. Archiducele Maximilian (Iosif), Împărat al Mexicului, născut la 24 Iunie 1832. † 7 Iunie 1867. — 2. Archiducele Carol Ludovic, general etc., născut la 13 Iulie 1833. — 3. Archiducele Ludovic Victor, general etc., născut la 3 Maiu 1842.

Părinții Maiestății Sale: Francisc Carol (Iosif) Archiduce de Austria etc., născ. în 25 Noemvrie 1802, † 24 Februarie 1878. — Sofia (Friderica, Dorotea), fiica răposatului Rege al Bavariei Maximilian, născută în 15 Ianuarie 1805, † 16 Maiu 1872.

Unchiul Maiestății Sale: Maiestatea Sa Împăratul Ferdinand I. născut în 17 Aprilie 1703, † 17 Iunie 1875.

Belgia. LEOPOLD II., Rege al Belgienilor etc. (28 Martie 1835).

Britania și Irlanda (Anglia) VICTORIA I., Regină a Britaniei-Irlandei și Împărăteasă a Indiei etc. (12 Maiu 1819).

Bulgaria. FERDINAND DE COBURG, Principe (26 Febr. 1861).

Danemarca. Regele CRISTIAN IX. (26. Martie 1818).

Francia. Presidentul republicii Felice Faure, ales în 18 Ian. 1895, născ. în 30 Ianuarie 1841.

Germania. VILHELM II., Rege al Prusiei, Împărat german etc., născut în 27 Ianuarie 1859.

Grecia. GEORGE I., Rege al Elinilor etc. (12 Decemvrie 1845.)

Italia. HUMBERT I., Rege al Italiei etc. (2 Martie 1844).

Munteneșu. Principele NICOLAE I. PETROVICI (28 Septemv. 1841).

Olanda. VILHELMINE HELENE, regină a Țerilor-de-jos (31 Ang. 1880).

Portugalia. CAROL I. FERDINAND Rege al Portugaliei (16 Sept. 1863).

România. CAROL I. Rege al României (8 Aprilie 1839). domnește din 10 Maiu 1867, căsăt. (3 Noemvrie 1869) cu ELISABETA (17 Decemvrie 1843), fiica răpos. Principe Hermann de Wied. Moștenitor al tronului: Ferdinand principe de Hohenzollern, n. la 24 August 1865. Soția MARIA princesă de România, născ. în 17 Oct. 1875, cun. în 29 Dec. 1892. Fiul lor prințul Carol, născ. 12 Oct. 1893.

Rusia. NICOLAU II., născ. în 18 Maiu 1868, căs. cu Alesandra Feodora mai înainte Princesa Alice de Esse născ. în 9 Iuliu 1872. Moștenitor al tronului George Alesandroviciu născ. în 9 Maiu 1871, frate cu Maiestatea Sa.

Serbia. Regele ALESANDRU I. OBRENOVICI n. 14 Aug. 1876.

Spania. ALFONSO XIII., Rege al Spaniei etc. (5 Mai 1886) Regență:

regina văduvă MARIA CRISTINA, Archiducesă de Austria (9 Iulie 1858).

Suedia și Norvegia. OSCAR II., Rege ambelor regate etc. (9 Ian. 1829).

Turcia. Mare-Sultan ABDUL HAMID II., (10 Septemvrie 1842).

Poștă.

A.

Tarifă pentru serviciul în monarhie, teritoriul ocupat și Germania.

Scrisori					Imprintate ¹⁾ și hârtii comerc. ²⁾								Mustre ³⁾		
Grame	15	20	250	500	10	50	100	150	250	500	1000	50	250	350	
C r u c e r i															
Ungaria		5	10	15	1	2		3	5	10	15	2	5	10	
Austria		5	10			2		3	5	10	15		5	10	
Germania	5		10			2	3		5	10	15		5		

Cărți de corespondință 2 cr.
 " " " cu răspuns 4 "

¹⁾ Ca imprimate se pot trimite hârtii tipărite ori litografate de ori ce fel, și fotografii, corecturi cu manuscrisele aparținătoare și observările referitoare la tipar scrise cu mâna. La cărți se poate alătura contul și e permisă inducerea unei dedicări. În liste de prețuri și circulare comerciale este permis a însemna prin scriere cu mâna prețurile, condițiunile procurării și solvirii, numele agentului, de altmintrelea imprimatele nu e iertat să conțină împărțări în scris. Au de a se pacheta sub bandă, ori în cuverte deschise. Lungimea lor se nu treacă 45 cm., la cilindre 75 cm. Diametrul se nu treacă 10 cm., la Germania însă nu mai cilindre în lungime de 45 cm. se pot espeda.

²⁾ Hârtii comerciale pentru Austria și Germania nu sunt admise. Ca hârtii oficiale se consideră: toate hârtiile, documentele, cari n'au caracterul unei corespondințe, precum d. e. acte procesuali, documentele edate de oficanți publici, copii de atari acte, frachturi, provocări, conturi, hârtii de afaceri de-ale societăților de asigurare, partit. scrise, manuscrisele espedate pentru sine. Pachetarea ca la imprimate.

³⁾ Probe de marfă nu e iertat să aibă preț de cumpărare și trebuie să se cunoască cuprinsul ca probă cu înlesnire. Lângă adresă este de a mai nota „mustră” sau „probă”. Numele mărfii, numărul și prețul se poate indica, dar' nu altă împărțire în scris. Împachetarea are de a se face prin fașă (bandă), cuvertă, săculeț seu lădiță care nu e iertat să fie lipite la gură ori sigilate. Lungimea lor se nu treacă preste 30, lățimea preste 20 și grosimea preste 10 centimetri (la cilindre se nu treacă diametrul 20 cm.).

Asemnate postale.

În monarhie:

pană la	10 fl.	5 cr.	preste 150	pană la	300 fl.	30 cr.
preste 10	"	"	50	"	10	"
" 50	"	"	150	"	20	"
(preste 500 fl. nu se primesc.)						

Pentru teritoriul ocupat:

pană la	20 fl.	10 cr.	preste 150	pană la	300 fl.	60 cr.
preste 20	"	"	50	"	20	"
" 50	"	"	150	"	40	"

Pentru Germania: pană la fl. 20.— 10 cr. și pentru tot 10 fl. mai mult alți 5 cr., însă numai pană la fl. 200.—

Trimțătorul are de a indica cât de lămurit pe blancheta tipărită suma asignată (floreii prin cifre și litere), mai departe adresa cât de exactă a

primitoriului și locul de destinație. Pe cupon se pot scrie tot felul de împărțări. Asemnatele postale (pentru monarhie și țările ocupate roșii, ear' pentru Germania galbene) costă $\frac{1}{2}$ cr.

Asignațiuni postale telegrafice pentru monarhie și țările ocupate se pot preda numai în și pentru locuri, între care se află legătura telegrafică de stat. Admisibile până la fl. 500.—. Pentru Germania numai până la fl. 200.—. Tacsă ca la un asemnat simplu plus tacsă telegrammei (vezi pag. 24) și tacsă de espres, decât nu e „postă restante.“

Mandate postale

Îngrijesc încassarea unei pretensiuni basate pe un document cu ajutorul poștei. Prețul tipăriturii necesare pentru aceasta e 1 cr. Cu un mandat se pot încasa 5 pretensiuni dela unul sau mai mulți debitori, dacă aceia se află într'un cerc postal. Maximul sumei ce se poate încasa cu un mandat postal este pentru Ungaria și Austria fl. 500.—, pentru Germania 800 mărci, apoi pentru celelalte state 1000 franci. Lângă mandatul postal trebuie aclus contul cuitat, cambiul, coupon ș. a. pentru a se înmanua aceluia, care are să plătească și expedat franco și recomandat acelui oficiu postal, care are să ridice suma. Tacsă se solvesce ca pentru epistole de aceeași greutate în mărci postale. Comunicări în scris sau scrisori nu se pot alătura. Mandatele nesolite se înapoiază trimițetoriului în descurs de 7 zile fără calcularea altei tacse. Trimiterea sumei încassate de adresa trimițetoriului se face prin asemnare postală pre lângă detragerea postului postal prescris pentru atare sumă, apoi de 5 cr. pentru fiecare document și eventualele tacse de timbre obveninde.

Transporturi de epistole cu rambursă.

Epistole pot fi predate cu rambursă până la suma maxsimală de fl. 500 (Germania numai până la fl. 200); tacsă este aceeaș ca pentru o scrisoare recomandată cu aceeaș destinațiune. Declarația valorii e neadmisibilă. Din suma ridicată se detrag 5 cruceri ca competență de incasso și tacsele asemnatului (cu care se espedează banii trimițetoriului).

Tacsă de recomandatie ¹⁾ (Comunicațiune locală 5 cr.)	10 cr.
Recepise retour (nu se restituie de factor)	10 „
Scrisoare de reclamare ²⁾	10 „
Trimiteri prin espres ³⁾ în locul oficiului postal al espedării	15 „

Tacsă pentru transportul ori căror trimiteri este a se solvi prin lipirea de mărci sus în colțul drept pe epistole, assignate, frachturi etc. și numai dacă nu ajunge spațiul se poate folosi și cealaltă față. Mărci se află de câte 1, 2, 3, 5, 8, 10, 12, 15, 20, 24, 30, 50 cr. și 1 fl.

¹⁾ Recomandat se pot trimite: epistole, carte de corespondință, imprimate și mustre. Pentru cuprins nu se garantează, pentru pierderea unei trimiteri recomandate restituie posta 20 fl. Terminul de reclamare încetează în monarhie după 6 luni alt-cum un an.

²⁾ Scrisori de reclamare se edau pentru trimiteri recomandate, cari n'au sosit la locul destinațiunii. Pentru recepisele retour nesolite se trimite o scrisoare de reclamare gratis decât reclamarea se face la oficiul de espedare.

³⁾ Trimiteri prin espres se predau îndată ce sosesce posta. Dacă în locul destinațiunii nu se află oficiu postal, atunci primitoriul plătesce pentru fiecare kilometru ziua 6, ear' noțtea 8 cr. tacsă de espres din care suma se detrage cei 15 cr. plătiți de trimițetoriul. La marginea stângă jos (la asemnate postale sub inscripția: Posta-Utálvány) trebuie să stee: „prin espres.“ Trimițetoriul încă trebuie să fie cunoscut, (dacă nu e tipărit, mai bine pe lătura sigilului a epistolei). Trimiterea poate fi recom. ori simplă, pentru cea din urmă nu garantează posta.

Serviciul de poștă.
Tacsa de greutate.

	Z o n e					
	I	II	III	IV	V	VI
	Chilometri					
	75	150	375	750	1125	peste 1125
<i>Pachete de poștă.</i>						
Ungaria și Germania:						
până la 5 chl.	15	30	30	30	30	30
până la 50 chl., fiec. alt chl.	3	6	12	18	24	30
Austria: până la 500 gr.	12	24	24	24	24	24
" " 5 chl.	15	30	30	30	30	30
până la 50 chl. fiec. alt. chl.	3	6	12	18	24	30
Scrisori cu bani până la 250 gr.	12	24	24	24	24	24

Tacsa de valoare.

Ungaria și Germania:	Austria:
până la fl. 300.— 6 cr.	până la fl. 50.— 3 cr.
pentru tot alți „ 150.— 3 „	„ „ 300.— 6 „
	pentru tot alți „ 150.— 3 „

Provișiune pentru ramburse.

Ungaria și Austria:	Germania:
pent. tot fl. 2.— 1 cr., cel puțin 6 cr.	pent. tot fl. 1.— 1 cr., cel puțin 6 cr.
numai până la fl. 500.—	numai până la fl. 200.—

Cu serviciul de mesagerie se transportă: bani, hârtii de valoare și mărfuri până la 50 chilogr. Dela transport sunt excluse: Animale vii, (condiționalmente afară de lipitori, albine, paseri mai mici și epuri de casă), toate obiectele, care prin frecare, apăsare ș. a. se aprind ușor, și în genere toate acelea, care ar putea ușor cășiuna pagubă celorlalte transporturi; eventual și acelea, care ocupă un loc nerelativ mare.

În cas de pierdere a unei trimiteri de valoare se restituie valoarea declarată pe adresă, și la espedări fără declarație de valoare paguba constatată (la 5 chilogr. până la fl. 10.—). Pentru vătămări numai atunci garantează posta, decă acelea nu provin dela pachetare rea.

Spedițiunile se pot preda francate ori nefrancate. Tacsele de transport se compută după greutate, valoare și depărtarea dela locul spedărei până la locul destinațiunii. Pentru fiecare transport se ia tacsa de greutate, pentru transporturi cu valoare declarată și tacsa de valoare. Pentru epistole cu bani nefrancate, precum și pentru transporturi de marfă nefrancate, până la 5 chilogr. se compută un arunc de 6 cr.

Bonurile postale sunt de a se pacheta conform valorii, cuprinsului și distanței de transport în hârtie de pachetat, pânză, cutii de lemn ori lădi, și sunt de a se lega bine și a se sigila astfel, ca se nu poți ajunge la cuprins fără a strica sigilul sau amballage-ul pentru Dalmația în pânză sau lădi. — O declarație de mesagerie (Begleitadresse), care costă împreună cu timbrul 6 cr., trebuie să se alăture la fiecare pachet; la spediții omogene la aceeași adresă se pot trimite 3 pachete cu o scrisoare de declarație. La trimiteri cu rambursă trebuie pentru fiecare pachet să se alăture câte o scrisoare de declarație. Mai departe sunt de a se alatura la toate spedițiunile ce sunt supuse tacsei vamale, pentru Triest, Fiume și Germania, 3 declarațiuni vamale.

Pentru mărfuri voluminoase se urcă taxa cu jumătate. Ca mărfuri voluminoase se privesc: a) toate expedițiunile, cari trec peste 150 metru în oare-care întindere; b) acelea, cari în o întindere trec peste 1 metru în alta 050 metru și cu toate acestea cântăresc mai puțin de 10 chilo; c) acelea, cari după compoziția lor, nu pot fi transportate comod cu alte obiecte; deci ocupă un spaț neproporționat mare, sau cari peste tot recer o tratare foarte îngrijită; d) trimiteri, a căror greutate nu stă în raport cu spațul ce ocupă, în fine e) toate trimiterile cu conținut espus stricărei sau fluid, dacă sunt provădute cu un semn de sticlă.

Transporturile de mesagerie se pot trimite și cu espres; pe boleta de declarație trebuie a semna deasupra inscripției Postai szállítólevél cu-ventul „per espres.” Spediții a căror greutate nu trece peste 2½ chilo, se remit dacă adresatul locuiește în locul postal; altfel se remite numai avisul despre sosirea spediției. Taxa în locul oficiului postal de remitere 25 cr. altfel pentru fiecare 1 kilometru ziua 6, noptea 8 cr. taxa de espres, care are se o plătească primitoriul, detragându-se însă cei 25 cr. deja plătiți.

Trimiterile cu rambursă sunt a se face cu asemnate de rambursă oficioase împreunate cu bolete de declarație, cari costă împreună cu timbrul 6 cr. Afară de taxa corespunzătoare pentru transport, mai este a se plăti o provisiune după tarifa (pag. 19). Eliberarea sau reducerea receperei prin trimițător e permisă pe lângă o taxă de 10 cr. și cu acludere unui bilet de fract (Frachtbrief) nou la oficial postal de expedare.

Trimiterile cu recepere, cari nu se ridică de adresat în decurs de 3 zile, se aversează la oficiul unde s'au predat, și se cere dispozițiunea mai departe a adresantului. Dacă nu se ridică în restimp de 14 zile, se înapoiază.

Scrisori cu bani, conținând note de bancă austro-ung. peste 500 fl. și până la 250 grame, se pot espeda deschise (pentru numărât) solvind taxa odată și jumătate, toate celelalte trimiteri numai închise corespunzător. La scrisori predate deschise garantează posta pentru conținut, la celelalte pentru predare cu sigilele nevătămate și învaliș.

Pentru pachetatul scrisorilor cu bani până la 250 grame au să se folosească ori cuverte de postă à 2 cr., ori cuverte ordinare provădute cu 5 sigile. Cuverte cu margini colorate sau din hârtie liniată nu sunt admisibile. Pecetele trebuie să fie vederat imprimată cu sigile gravate. Cu monete etc. nu e ertat a sigila.

Spediții de bani și mărfuri pentru țerile ocupate.

Epistole cu bani închise până la 250 grame și pachete bine pachetate până la 20 chilo.

A. Porto de greutate:

pentru epistole cu bani și pachete până la 500 grame 30 cr.

pentru pachete de peste 500 grame până la 5 chilo 50 cr.

la pachete peste 5 chilo:

1. din porto intern după greutate până la Brod lângă Sava,

2. din porto de greutate pentru teritoriul ocupat 8 cr. pe chilo (pentru locurile dela graniță numai 5 cr.)

B. Porto de valoare: până la 150 fl. 3 cr., după fiecare următoarele 150 fl. mai câte 3 cr. mai mult.

Ramburse se permit numai la serviciul de mesagerie până la o valoare de 500 fl. Taxa ca în țeară internă.

B.

Tarifa pentru comunicația cu România.

Carte de corespondință ¹⁾	5 cr.
cu răspuns plătit	10 „
Epistole ¹⁾ (greutatea nemărginită)	câte 15 gr. 10 „

¹⁾ In comerțul de graniță (adecă partea Transilvaniei, care să întinde până la Murș dela granița ung.-rom., comitatul Bistrița-Năsăud și vechiul comitat al Severinului) carte de corespondință 2 cr. și scrisori 5 cr.

Imprimare (hârtii de afaceri cel puțin 10 cr.) câte 50 gr. 3 cr.

Cărți legate sunt din cauza procedurii vamale deocamdată eschise de la expedirea lor prin transportul de epistole (sub bandă). (Greutatea până la 2 chilo).

Probe de mărfuri (până la 350 gr.) cel mai puțin 5 cr. câte 50 gr. 3 cr.

Tacsa de recomandare 10 „

Tacsa de espres 15 „

Mandate postale după câte 10 fl. = 10 cr., până 200 fl. 500 franci numai pentru locuri mai mari.

Comande postale (veți pag. 18).

Rambursă cu posta de epistole până la 200 fl. tacsa (veți pag. 18).

Epistole de valoare și cutii cu valoare ca Italia (veți pag. 22).

Pachete de postă (collis postaux) până la 5 chilo 63 cr., Obiecte voluminoase 88 cr. Tacsa trebuie să o plătească trimițătorul, declarație de valoare e permisă până la 500 franci și recepere până la 200 fl. Tacsa de valoare tot pentru 500 franci 5 cr. Provițiunea pentru rambursă pentru câte 10 fl. 10 cr. până la 200 fl. Dela transportare escluse: ca în monarhie, apoi arme de resbel și alte obiecte aparținătoare, cărți de joc, sorți de lotărie, sare, monete rom. de metal, tutun și țigări, masa de papir, fotografii, gravure de cupru etc. vată din lână veche, viță de vie, animale rumi-gătoare, produse și nutrețul lor. Declarațiuni vamale sunt de lipsă 3.

Transporturi de mesagerie până la 50 chilo. Transporturile se pot preda ori nefrancate, ori până la granița sau la locul destinației francate, cu ori fără declarație de valoare. Spediții cu rambursă au se fie francate de trimițătorul. Spediții de bani au de a se prevedea cu declarația de valoare. Dela transportare escluse tot acela, ca și la pachete de postă. Rambursă ca sus. Declarațiuni vamale 3. Francatul până la granița ca în țeară (pag. 18). În România: tacsa de greutate până la 5 chilo 50 cr., pentru fiecare chilo în sus 10 cr. mai mult. Tacsa de valoare până la 200 fl. 10 cr., 200—400 fl. 15 cr.,

pentru tot 400 fl. până la fl. 4000 15 cr. mai mult,

„ „ 400 „ „ „ 8000 10 „ „ „

„ „ 400 „ „ „ 8000 5 „ „ „

C.

Unele din tarifele uniunii postale internaționale.

Tarifa de porto pentru epistole.

L a	Epistole		Carte de cores- pondență	Imprimare, hârtii comere. și mustre	
	pt. fec. gr.	cr.		pt. fec. gr.	cr.
Sandșacul Novibazar	15	10	5	50	*3
Montenegro	15	7	4	50	2
Serbia	15	5	2	50	2
În toate celelalte țeri străine	15	10	×5	50	*3

*) Mustre, tacsa cea mai mică 5 cr. Hârtii comere. 10 cr.

*) În țerile uniunii, adică în unele țeri mai mici și însule din afară de Europa nu sunt permise carte de corespondență.

Greutatea scrisorilor: Novibazar până la 250 gr. altcum nelimitată. Imprimare și hârtii comerciale 2 chilo. Mustre de mărfuri: Belgia, Bulgaria, Franța, Grecia, Britania-Mare, Italia, Portugalia, Elveția, Serbia, Spania. Statele unite din America de nord și oficiile postale c. r. în Turcia 350 grame, în celelalte țeri 250 grame.

Tacsa de recomandare 10 cr.

Mandate postale

sunt permise până la suma de 200 fl., din și cătră toate țerile europene, cu excepțiune de Grecia, Montenegro, Novibazar, Rusia, Serbia și Spania.

Tacsa tot pentru 10 fl. — 10 cr. La oficiile postale c. r. în Turcia până la 500 fl., Luxemburg până la 200 fl. tot pentru 10 fl. — 5 cr., cel puțin 10 cr. —

În comerțul esterauropean sunt admise asemnațiuni pentru republica argentină, pentru posesiunile britanice, Chili, teritoriul de sub scutul Germaniei, Egipt, Japan, Malta, Siam, Tunis și Statele unite din America de nord. Tacsa tot pentru 10 fl. — 10 cr.

Mandate postali telegrafice sunt admise în aceleași țări — cu excepțiune de Marea-Britanie și Portugalia — ca mandatele obicinuite, tacsa vezi pag. 18.

Mandate postali (vezi pag. 18).

Scrisori cu rambursă se admit până la suma de 200 fl. pentru Belgia, Danemarca, Italia, Luxemburg, Norvegia, Suedia și Elveția (pag. 18).

Serviciul de messagerie.

Țeara de destinațiune și intradare	Pachete de postă ¹⁾ (Collis postaux)				Scrisori de valori ²⁾		Cutii de valoare ³⁾	
	până la chl.	Tacsa de greutate	Mărfuri volu- minoase	până la ce valoare	Tacsa de valoare 300 fr.	Tacsa de valoare 300 fr. sau 120 fl.	Tacsa de greutate	Tacsa de valoare 300 fr. sau 120 fl.
		fl.	fl.	Frc.	cr.	cr.	fl.	cr.
Belgia <i>b</i>	5	—75	1.13	×	13	13	—	—
Bulgaria	3	—88	—	—	—	13	—75	13
Danemarca <i>b</i>	5	—75	1.13	×	13	13	—	—
Francia <i>c</i>	5	—75	—	—	—	13	—75	13
Grecia	3	—88	—	—	—	—	—	—
Britania-Mare și Irlanda	1	1.05	—	—	—	—	—	—
via Belgia	3	1.30	—	—	—	—	—	—
dtto. „ Hamburg	1	—88	—	—	—	—	—	—
„ „ „	3	1.18	—	—	—	—	—	—
Italia <i>a</i>	3	—63	—	1000	5	5	—50	5
Luxemburg <i>b</i>	5	—63	—94	10000	13	13	—	—
Țările-de-jos <i>c</i>	5	—75	—	1000	13	13	—	—
Norvegia <i>b</i> via Danemarca și Sved.	3	1.25	—	×	18	18	—	—
detto. „ „ cu vapor	5	1.13	1.70	×	18	18	—	—
detto. „ Hamburg „	5	—88	1.32	×	18	18	—	—
Portugalia	3	1.38	—	500	18	18	1.50	18
Rusia	—	—	—	—	—	5	—	—
Suedia <i>b</i>	3	1.25	—	×	18	18	—	—
Elveția <i>a</i>	5	—50	—	×	—	5	—50	5
Serbia	3	—63	—	—	—	5	—	—
Spania	3	1.13	—	—	—	13	—	—
Turcia : oficiu postal c. r. via Galați	5	—88	—	500	18	18	—	—
Constantinopole și Adrianopole	5	1.—	—	500	18	18	—	—
celelalte oficii postale	5	1.—	—	500	18	18	—	—

× nemărginit.

Rambursa admisă (în cele mai multe cazuri până la fl. 200).

a la pachete postale, scrisori de valori și cutii de valori.

b la pachete postale și scrisori de valoare.

c la pachete postale esclusive.

Provițiunea se socoteste numai la pachete postale și a tot pentru 10 fl. 10 cr. cu excepțiunea Elveției, care posedă tarifele ei proprii atât pentru pachetele postale cât și pentru posta de valori.

Aceste trimiteri trebuie francate, mai multe despre ele vezi pag. următoare 1), 2), și 3).

¹⁾ Pachete de poştă trebuiesc puse cu o declaraţie de transport (Begleitadresse) şi 3 declaraţiuni de vamă. Tarifa vezi pag. 22. Dispoziţiuni generale vezi serviciul intern (pag. 19 ff.).

²⁾ Scrisori cu valoare declarată se pot espeda în cele mai multe locuri până la valoarea de 10.000 franci = 4000 fl. Nu e permis însă să conţină bani de metal şi obiecte supuse de vamă. Afară de tacsă de valoare (vezi pag. 22) mai trebuie plătit tot pentru 15 gr. 10 cr. (Serbia 7 cr.) şi pentru recomandare alţi 10 cr.

³⁾ Cutii de valoare se primesc până la suma de 10.000 franci = 4000 fl. şi greutatea de 1 chilo, pot însă conţine numai bijuterii şi alte obiecte preţioase, ear' nu bani de hârtie sau de metal şi comunicări în scris. Adresă de transport nu e necesară, fără 3 declaraţiuni de vamă. Pachetarea în cutii masive de lemn (mărima maximală: lungime 30, înălţime şi grosime 10 cm.). Tarifa pag. 22.

Trimiteri cu fracht se pot face pentru cele mai multe ţeri, chiar unde pachete postale (Collis postaux) nu se primesc (Rusia, Montenegro etc.), cu şi fără declararea valorii mai cu seamă până la 50 chilo. Pentru singuraticile ţeri există tarife speciale foarte urcate, împreună cu dispoziţiuni speciale.

Pentru aceste expediţiuni şi pentru toate celelalte mesagerii postale transatlantice se adresează la cel mai d'aproape oficiu postal, deoarece dispoziţiunile în aceste privinţe sunt foarte multilaterale şi se alterează foarte des prin legături noi.

Cassa de păstrare reg. ung.

Depuneri de păstrare se primesc la ori care oficiu postal dela 50 cr. până la 1000 fl. cu interese de 3%. Sume mai mici se adună prin lipirea de marce postale pe tabla de depuneri postal. Fiecare deponent poate avea numai un libel de depuneri — Depunerile de păstrare nu se pot zălogi.

Comerţul de Cheque şi Clearing. Posta ţine locul unui banchier. Proprietarii contului (va se dă persoanele care iau parte la comerţ) asig-nează toate locaţiunile de bani în moment netrebuincios — scutit de porto — la cassa generală în Budapesta, unde acelea se scriu în contul respectivului ca credit şi se fructifică cu 2%. La comerţul de Cheque zace avantajul într'aceea, că banii sunt sigur depuşi, stau la tot timpul la dispoziţiune şi se pot diriga prelungă o tacsă foarte mică la ori care loc din Ungaria, ba şi la sine însuşi. Şi nemembri pot face depuneri în un cont, îndată ce sunt provăduţi cu cartea de depunere, pentru es. când acestea se trimit cu conturi la neguţători din afară. Pentru străinătate (şi Austria) e de a se plăti tacsă pentru asiguraţiuni postale. — Este însă firma, la care are de a se sêvêrşi solvirea, totodată şi membru al comerţului Clearing, atunci solvirea într'un cont se scrie ca debit; ear' în celalalt ca credit şi pentru aceasta ori ce tacsă cade. — La toţi interesaţii împărţesce posta explicaţii detaliate gratuit, chiar şi în limba germană.

Tarifa pentru telegrame.

Tot ceea-ce espeditorul scrie în originalul depeșei sale de espedat, cu excepțiunea căi de transport, se numeră la socotirea tacsei. Punctele, virgulele și trăsurile frângerilor, care se întrebunțează la formarea numerilor, se socotesc de câte o cifră.

Tacșarea telegramelor se socotesc după cuvinte. Un cuvânt în comunicația europeană nu poate cuprinde mai mult de 15 litere resp. 5 cifre, în serviciul extra-european nu mai mult de 10 litere resp. 3 cifre; prisosul se socotesc de un nou cuvânt.

Numerii scriși în cifre se numeră de atâtea cuvinte, câte grupe de câte cinci resp. trei cifre cuprind aceia, cu unul mai mult pentru prisos. Literele ori cifrele, ce stau singurate, se socotesc de câte un cuvânt.

Contrageri și strămutări de cuvinte nu se admit, dacă acelea sunt contra usului în vorbire.

În comerțul intern al monarhiei austro-ungare, în comerțul cu Bosnia și Herțegovina, Serbia și în comerțul cu Germania tacsă cea mai mică e de 30 cr. În celelalte țeri europene se adaogă la tacsarea telegramelor lângă tacsă de cuvânt și o tacsă fundamentală.

Pentru telegrame cari trebuiesc imanuare afară de locul stațiunii se plătesce în țeară o tacsă de 40 cr. ca plată pentru portor, la espedare pentru acelea, cari se poartă dela o gară într'un loc 15 cr.

Din locuri, unde nu este stațiune telegrafică, se pot trimite telegrame cu posta la stațiunea telegrafică cea mai de aproape spre a se espedia cu telegraful, în care cas tacsele după tarifa sunt de a se lipi în marce postale pe originalul așternut pe hârtie al telegramelor.

Competințele pentru telegrame trebuiesc plătite la predare în număr sau prin lipire de mărci postale. Frațiuni de cruceri se întregesc în cruceri. Formularele oficioase à 31 cr. (până la 10 cuvinte) se pot folosi și pentru telegrame mai lungi prin lipire de mărci postale.

Drept telegramele predate și tacsele solvite, se dă numai la cerere espresă o recepisă, răspundând o tacsă de 5 cr. separat.

Telegrame private urgente „(D.)“ se espediază înaintea telegramelor de rând, dacă espeditorul plătesce tacsă întreită.

Pentru răspunsul plătit „(R. P.)“ trebuie plătită tacsă pentru o telegramă de 10 cuvinte înainte. Dacă se plătesc înainte un alt număr de cuvinte, atunci aceasta e de a se indica în deosebi, de es. „(R. P. 18 cuvinte)“. Înainte, nu se poate mai mult plăti, ca tacsă unei telegramă de ori-ce fel de 30 cuvinte.

Pentru telegrame collation „(T. C.)“ trebuie plătită de 1½-ori tacsă unei telegramă comune pe aceeași lungime și cu aceeași vie de transport.

Pentru adevărinite de primire „(C. R.)“ este a se plăti tacsă unei telegramă de 10 cuvinte.

Austro-Ungaria, Bosnia, Herțegovina, Serbia și Germania:

tacsă de cuvânt 3 cr., cel puțin 30 cr., (tacsă fundamentală nu există.)

Tacsă fundamentală 30 cr. Tacsă de cuvânt pentru:

Belgia	11 cr.	Norvegia	16 cr.
Bulgaria	09 „	Portugalia	17 „
Danemarca	11 „	România	06 „
Francia	08 „	Rusia (europ.)	12 „
Grecia (Continent)	21 „	Svedia	12 „
Britania-Mare	13 „	Elveția	04 „
Italia	08 „	Spania	14 „
Montenegro	04 „	Tarcia (europ. Continent)	
Țările-de-jos	11 „	preste Bosnia	14 „

Timbru și Taxe.

Petițiuni.

Pentru petițiunile către officii și autorități taxa de timbru este 50 cr. — de nu cumva este expres stabilită o altă taxă oare-care:

Petițiuni judecătorești sunt de a se timbra: în treburile procesuale cu 50 cr., însă dacă valoarea obiectului de proces e mai mică de 50 fl., cu 20 cr.; afară de afaceri procesuale (de es. în afaceri succesiunale) cu 36 cr., resp. la valoarea sub 50 fl. — 12 cr.; în treburile ale cărții funduale după valoarea dreptului de intabulare ori stergere până la 50 fl. — 36 cr., până la 100 fl. 75 cr., preste 100 fl. — 1 fl. 50 cr. La petițiuni pentru petrecerea dreptului ipotecar în cartea funduală mai este de a se lipi în marce de timbru pe petițiune taxa de intabulație în suma de $\frac{1}{10}\%$ din pretensiunea de asigurat. Petițiuni către judecătorii comunale 12 cr. Petițiune în afaceri criminale sunt scutite de timbru. Rugări pentru protocolarea ori schimbarea unei firme negoțătorești 10 fl.; pentru petrecerea (în registru) unui procurist, la societăți, a unui desemnător de firmă câte 5 fl. Apelații contra sentințelor: asemenea ca taxa pentru sentințe. Recurse în cașuri procesuale până la 50 fl. — 1 fl. și preste 50 fl. — 2 fl. Recurse contra decisiunii înteritoare tacsă dublă.

Petițiuni pentru mandat de solvire: Până la 20 fl. — 32 cr., până 50 fl. — 40 cr., până 100 fl. — 1 fl., până 250 fl. — 1 fl. 50 cr., până 500 fl. — 2 fl. Contraziceri pre filera de immanuare sunt scutite de timbru; și făcute pre altă cale până la 20 fl. — 12 cr., până la 50 fl. — 20 cr., și preste 50 fl. — 50 cr.

Alte Petițiuni: Arătări de industrie în orașe cu peste 50.000 locuitori 4 fl., cu dela 10.000 până la 50.000 locuitori 3 fl., dela 5000 până la 10.000 locuitori 2 fl., în alte locuri 1 fl. 50 cr.

Rugări pentru concesiuni pentru musică de dans, circus, prelungirea oarelor de închidere etc. 1 fl., dacă reprezentațiunea se dă pentru scopuri filantropice, ori dacă banii de intrare nu trec peste 20 cr. Până la 50 cr. banii de intrare timbrul face 1 fl. 50 cr.; până la 1 fl. — 3 fl., până la 2 fl. — 6 fl., până la 3 fl. — 8 fl., până la 4 fl. — 12 fl., până la 5 fl. — 15 fl., preste 5 fl. banii de intrare — 20 fl.

Rugări pentru licențe de vîndare 1 fl.

Rugări pentru indigenatul de cetățean de stat ori comunal 2 fl.

Recursuri competențiale contra decisiunilor ale officilor de dare către direcțiunile financiale sunt scutite de timbru. Altmintrelea până la valoare de 50 fl. — 15 cr., peste aceasta 36 cr.

Recursuri, altmintrelea 1 fl. contra două decisiuni conglăsuitoare 2 fl.

Petițiuni scutite de taxă: Rugări pentru elemosină etc. — Rugări însoțite, cu atestat de paupertate, pentru stipendii ori scutire de dactru, — mai departe pentru punerea în post a unui reprezentant al sêracilor și concederea de drept de paupertate (scutire de timbru) în afaceri procesuale. — Petițiuni în afaceri curat publice. — Petițiunile tutorilor către autoritatea de curatelă. — Petițiuni în afaceri militare (cu excepțiunea petițiunilor pentru favoruri personale). — Arătări către autoritățile industriale în casurile §§ 41, 44, 55, 73, 79, 103, 106 și 110 a legii de industrie din anul 1884.

Documente.

La documente — dacă nu se pot folosi blanchete timbrate ca la bolete de transporturi și la cambii — trebuie a se suprascrie timbrul cu șirul prim a textului și la socoteli cu suma primă. Altmintrelea, precum și marce de timbru evident mai târziu lipite și suprascrise se privesc de neppure. Numai marginea din jos a timbrului este de a se suprascrie.

Contracte în afaceri juridice privitoare la obiecte imobile 50 cr. dinpreună cu taxa procentuală.

Documente de drept, al căror obiect nu se poate taxa, 50 cr.

Atestate și adevărinite despre însușiri personale și împrejurări, afară de aceea referade de stări din partea cunoscătorilor de lucru și artă 50 cr.; dela autorități de instanțe superioare 1 fl.

Testimonii școlare, pentru domestici, calfe, învățăcei și salahori 15 cr.; pentru testimonii învățăceilor după finirea timpului de învățare, dela autoritatea de industrie 50 cr.

Cărți de botez, scrisuri de strigare, cărți de cununie și bolete de moarte 50 cr.

Bolete de mesagerie despre transporturi, care nu se espedează cu posta și nu peste 5 miluri 1 cr., toate celelalte 5 cr.

Conturi (saldate și nesaldate) pentru trebuință privată sub 50 fl. — 1 cr.; altcum 5 cr.; pentru trebuință la oficii: cele saldate după scara II.

Dacă o petițiune ori un document cuprinde mai multe coale, ori când se espediază în mai multe esemplare, atunci pentru coala a doua ori exemplarul al doilea și pentru fie-care ce urmează mai departe se vine o taxă de timbru de cel mai mult 50 cr. Când însă deja coala întâia este de a se timbra mai jos, atunci se vine pentru toate coalele asemenea taxă. Rubricile sunt de a se timbra cu 15 cr., și când petițiunea se timbrează numai cu 20 cr. cu 10 cr.

SCARA I.			SCARA II.			SCARA III.		
pentru schimburi (polițe), asemnate de bani prin comercianți documente de datorie dela case publice prelungă depozite pe ... câte trei luni			pentru cuitanțe și alte documente de drept, cari în privința timbrului nu se țin de scala I. ori III.			pentru cesiune de obiecte mobile, contracte de cumpărare și de schimb la obiecte mobile, contracte de livrare etc.		
Taksa			Taksa			Taksa		
fl. cr.			fl. cr.			fl. cr.		
până la 75	—	5	până la 20	—	7	până la 10	—	7
preste 75	150	— 10	preste 20	40	— 13	preste 10	20	— 13
150	300	— 20	40	60	— 19	20	30	— 19
300	450	— 30	60	100	— 32	30	50	— 32
450	600	— 40	100	200	— 63	50	100	— 63
600	750	— 50	200	300	— 94	100	150	— 94
750	900	— 60	300	400	1 25	150	200	1 25
900	1050	— 70	400	800	2 50	200	400	2 50
1050	1200	— 80	800	1200	3 75	400	600	3 75
1200	1350	— 90	1200	1600	5 —	600	800	5 —
1350	1500	1 —	1600	2000	6 25	800	1000	6 25
1500	3000	2 —	2000	2400	7 50	1000	1200	7 50
3000	4500	3 —	2400	3200	10 —	1200	1600	10 —
4500	6000	4 —	3200	4000	12 50	1600	2000	12 50
6000	7500	5 —	4000	4800	15 —	2000	2400	15 —
7500	9000	6 —	4800	5600	17 50	2400	2800	17 50
9000	10500	7 —	5600	6400	20 —	2800	3200	20 —
10500	12000	8 —	6400	7200	22 50	3200	3600	22 50
12000	13500	9 —	7200	8000	25 —	3600	4000	25 —
și așa mai departe la			preste 8000 fl. vine a se			preste 4000 fl. se răspun-		
fiă-care 1500 fl. cu 1 fl.			răspunde dela fiă-care			dela fiă-care 200 fl.		
mai mult, unde apoi și			400 fl. o tacsă de fl. 1.25,			o competență de fl. 1.25		
restul mai mic de 1500 fl.			unde și un rest mai mic			unde earăși un rest mai		
vine a se lua întreg.			de 400 fl. trebuie socotit			mic de 200 fl. vine a se		
			ca întreg.			lua întreg.		

Tîrgurile (bâlcuiri)

din Ungaria și Transilvania.

Dacă pe lângă cea mai îngrijită arangiere s'ar afla greșeli în însemnarea tîrgurilor, ne rugăm frumos a ni le face cunoscute. Consemnările edate de înaltul ministeriu și camerele comerciale nu consună nici unele cu altele nici cu informațiunile noastre cîștigate în mare parte la fața locului.

Ianuarie.

1. Silvașul de sus. Hadad. Lupșia (?). Șilimegfi. Sibiiu (2 zile înainte tîrg de cai, 2 zile mai înainte tîrg de vite, 3 zile și mai înainte tîrg de oi). Cohalm. 2. Deva. Ghernesig. 3. Luna. 4. Chezdi-Oșorheiu. Goroslăul de pe Someș (?). 5. Oșorheiu. 6. Ciachi-Gârbău. Corond. Criș. Făget. Geaca. Jibot. Ilia. Lăpușul ung. Őrmeniş. Vaida-Recea. 8. Buza. Crasna. Mănăsturul Clujului (?). Panticiou. Poson. 9. Jimborul mare (?). Bașon. 10. Cal. Oșorheiu. Săn-Paul. 11. Almașul mare. Luna. 12. Miheș. 13. Aiud. Ciuc-Cosmaș. Crișul săsesc (3 zile înainte tîrg de vite). Ghialacuta. Huedin. Roșinău. Săn-Benedic. 15. Bateș. Brețcu. Chirpăr (2 zile înainte tîrg de vite). Ibașfalău. 16. Hodoș. Micasasa. Zam. 17. Sas-Sebeșul. 20. Prostea mare (?). Săn-Georgiu. Teaca. 21. Argiehat (?). Canișa mare. Eted. Prejmér. 22. Barot. Cătina. Ghierేశ. Ghierghio-Ditru. Gilău. Nocrichiu (2 zile înainte tîrg de vite). Somchereg. 24. Armeni. Gherla. Nadeșul săsesc. 25. Magheruș. 26. Ciuc-Sereda. 28. Ciozven. Goroslăul mare. Iuda mare. Verșet. 29. Cojocna. Ghirbău. Lugoș. 30. Baița. Covasna. 31. Duna vechiă.

Februarie.

2. Ațel, Hațeg Jec. Jibău. Jibot. Poiana sărată. Săn-Martin Homrodului. Voila (?). Zabola. 3. Beiuș. 4. Aita mare. Boroșneul mare. Chibed. Papolt. 5. Carțfalău (?). Cetatea de baltă. 6. Bachnea. Dobra. 7. Reghinul săsesc. 8. Alțina. Teiuș. 10. Cendu mic. Rodna vechiă. 11. Bistrița. (până în 13-lea, numai tîrg de vite). 12. Borsăa. Cagu. Ghierghio-Alfalău. Mercurea. Săn-Martin. Sereda Mureșului. Sic. Sitaș-Cristur. 13. Bonțida. Crișpatac. 14. Zlagna. 15. Medieș. 16. Goroslăul mare (?). 17. Bruiu. Dicio-Săn-Mărtin. Drasu. Lechnița. Reșinari. 18. Cincul mare. 19. Abrud. 20. Somcuta. Sepși-Săn-Georgiu. 21. Alămor. Dej. 22. Zlagna. 25. Orlat. Vințul de sus. 26. Baia mare. Oradea mare. 27. Hadad. Nușfalău. Odorheiu. Zám. 28. Almakerék. Capolnaș-Olafalău (?). Cătina. Cluj. Ghierేశ. Haroscherec. Kecskemét. Olafalău mare. Sajo-Săn-Paul.

Martie.

1. Făget. 2. Orăștia. Vajda-Hunyad. 3. Poson. 4. Bonțida. Cal. Cincul mic. Sighișoara. 6. Balcaciu. 7. Agherbiciu. Apoldu mare. Bógöz. Budapesta. Ciuc-Săn-Domocos. Görcsón. Mănăstur ung. Micloșia. Morisdorf. Paraid. Timișoara. Uzon. Vajda-Cămăraș. 8. Brad (2 zile mai înainte tîrg de vite). Silvașul de sus. 11. Agnita. Apold. 12. Feldioara (și în 13-lea). 13. Ibașfalău. Lăpușul

românesc. 14. Frata ung. Oșorheiu. 15. Campeni. Roșia. 16. Blaj. Dicio-Sân-Mărtin. Ghierghio-Sân-Miclăușul (3 zile înainte târg de vite). Halmagiu mare. Sânta-Maria. 17. Alparet. Verșet. 18. Bancfăleu. Canișa mare. Cetatea de baltă. Chirpăr (2 zile înainte târg de vite). Ciuc-Cosmaș. Ciuc-Sân-Georgiu. Cohalm. Săsciori. 19. Alba-Julia. Cehul din Selagiu (?). Dinghelag. Dobra. Huedin. 20. Basna. Eted (până în 22-lea). Mărcod. Ocna. Petrișiu (I. Bistrița). 21. Argiehat. Cernatul de jos. Tașnad. 23. Ciachi-Ghârbeu. 24. Hida. Vurmloc. 25. Beclean. Hasmasul-Lăpușului. Ilia. Lăpușul ung. Viștea de jos (în 23. și 24. târg de vite). 26. Jimborul mare. 27. Daroț. 29. Cuc. Uioara (?). Vinerea. 31. Biertan. Halmagiu.

Aprilie.

I. Bațon. Crasna. Șomortin. 2. Borgo-Prund. Ciuc-Sepviz. Porumbacul inf. (numai târg de vite). 4. Ugra (?). 5. Hodoș. 7. Arcid. 8. Buza. Drașeu. II. Pancsova. 12. Ațel. Capolnaș-Olafalău. Chichinda mare. Codlea. Debrețin. Makfalău (2 zile înainte târg de oi). Moșna. Racoșul de jos. Sâmbăta de jos (10. și 11. târg de vite). Sas-Sebeșul. Turda (?) 13. Betlen-Sân-Miclaus. Lechnița. Lunca. Zălău (?). 15. Jacășdorf. Laslie. 16. Copșa mică. Nadeșul săsesc. Oclandul-Homrodului. 17. Seps-Sân-Georgiu. 19. Abrud. Almașul mare. Bandul de câmpie (târg de oi și de vite). Bercăș (?). Cason. Gherla. Ghierghio-Ditru. Iliesfălau (în Secuime). Komorn. Sân-Georgiu. Teaca. 20. Cheța. Drag. Nașfalău. Sân-Martin (?). 21. Cecău. Cernatfalău. Ciozven. Ciuc-Sân-Martin. Lupșia (?). Sibiu (2 zile înainte târg de cai, 2 zile mai înainte târg de vite, 3 zile și mai înainte târg de oi). Sitaș-Cristur. Voila. 22. Beiș. Borsea. Ludoșul Mureșului. Rodna vechiă. 23. Dobra. Górgény. Jibău. Mociu (?). Salaspatacul de sus. Órmeniş. Segedin. Terebeș. 24. Sân-Martin Homorodului Pasmuș. 25. Cața (1 zi înainte târg de vite). Reghinul ung. Reteag. Tașnad. 26. Aiud. Farkașlaca. Lupul. Poiana sărată. 27. Chibed. 28. Kecskemét. Lugos (?). Pișkolt. Șarcaia. (26. și 27. târg de vite). 29. Cisdu. 30. Brețcu. Chezdî-Oșorheiu. Reghinul săsesc.

Maiu.

I. Corond. Deva. Goroslăul de pe Someș. Lăpușul ung. 2. Aita mare. Ibașfalău. Orlat. Posen. Sâmbăta de jos (2 zile înainte târg de vite). Vajda-Hunyad. 3. Boroșneul mare. Ciuc-Sereda. Duna vechiă. Ghernesig. Nocrichi. (2 zile înainte târg de vite). Petroseni. Satulung. 4. Mănăsturul Clujului. Magheruș (?). Trașcău. 5. Bistrița. Blaj. Șaica mare. 6. Canișa mare. Papolt. Retișdorf. 7. Sân-Benedic. 8. Jucul de jos. Micasasa. 9. Iara. 12. Eted. Ghirbău. Luna. 13. Beclean. Budapesta. Mănăradea. Uzon. 14. Covașna. 15. Bachnea. Bodon. Bonia. Ighi. Năseud. Șilimegi. Zetelaca. 16. Făgăraș (2 zile înainte târg de vite). 17. Barot. 18. Petelea. Morisdorf. 20. Capolnac-Mănăstur. Cehul din Selagiu (?). Cetatea de baltă. Lechnița. Marpod (2 zile înainte târg de vite). Timișoara. 21. Bioziod. Brad (2 zile înainte târg de vite). Zam. Zernesci. 22. Lăpușul românesc. Șomcuta. 23. Dej (2 zile înainte târg de vite). Oraștia. 24. Jibot. 27. Beclean. Cincul mare. Mănăradea. Monor. Odorheiu. Oșorheiu. Vințul de sus. 28. Baia mare. Oradea mare. Șarpatac. 29. Jibău (?). 30. Brașov. (până 1. Iunie, 2 zile înainte târg de vite). Dobra. 31. Ghialacuta.

Iunie.

1. Almakerék. Cluj. Proștea mare. 2. Seliște. Silvașul de sus. 3. Ghiergchio-Sân-Miclăușul. (2 zile înainte targ de vite). Varhegiu. 5. Bacia. Baghion. Eperjeș (până în 7-lea). 6. Baița. 8. Baia de Criș. Ferihaz (până în 10-lea). 10. Agnita. 12. Carțfalău. Ciachi Ghârbeu. Görcsön. Macfalău. Panticiou. Racoșul de jos. Șeica mică. Sigișoara. Somchereg. Turda. Vințul de jos. 14. Bercaș. Satulung. Zabola. 15. Cheța. Mercurea. Rodna vechiă. Teaca. 16. Capolnaș Olafalau. 17. Bonțida. Mănăstur ung. Soporul de jos. 18. Borgiaș. Ciuc-Sepviz. Örmény. 19. Seps-Sân-Georgiu. 20. Blaj. Cason. Gilău. Haroscherec. Nușfalău. Poson. Radnot. 21. Arad. Corond. Șimleul-Selagiu. Șorostely. Tașnad. 23. Bateș. Cernatul de jos. Ibașfalău. 24. Arpașul de jos (în 22 și 23 târg de vite). Craifalău. Drag. Ilia. Lapușul ung. 25. Jimborul mare (?). Pusta-Cămăraș. Sitaș-Cristur. 26. Ghierăș. Sic. 27. Berceniș. Cămpenie. 29. Făget. Pancsova. Reteag. Roșinău. Vajda-Hunyad.

Iulie.

1. Ciuc-Sereda. Crasna. Medieș. Poiana. 2. Duna vechiă. 5. Ghiergchio-Ditru. Poiana sărată. 6. Baia de Criș. Halmagiu mare. Zlagna. 8. Sân-Petru. Zam. 10. Covasna. Hadad. 12. Dicio-Sân-Mărtin. Vajda-Cămăraș. 13. Armeni. Cohalm. Gherla. 14. Alba-Julia. Huedin. Paraid. 16. Buza. 19. Bațon. Segedin. 20. Alparet. Argiehat. Basna. Beiuș. Micloșvar. Mociu (?). Sân-Georgiu. Sereda Mureșului. Terebeș. Vajda-Recea (?). 22. Deva. 24. Prejmer. 25. Catina (?). Goroslăul de pe Someș. Ocna. 26. Brețcu. 27. Bran. 29. Cănișă mare. Kecskemét. Poson. Reghinul săsesc. Rodna vechiă. 30. Apoldu mic. Dej. (2 zile înainte târg de vite) 31. Debrețin. Eperjes.

August.

1. Avrig. 2. Uioara. 3. Deregneu. Sân-Paul. Teiuș (?). 4. Ațel. Haroscherec. Luna. Verșeș. Voila (și în 5-lea). 5. Ghernesig. Papolt. 6. Elepatac. (până în 8-lea). Goroslăul mare (?). 7. Aiud. Farkașlaca (4—6 târg de vite). Lupul. Șilimegi. Șomcuta. 8. Ciozven. Mănăstur ung. Mociu. 9. Barot. Ciuc-Cosmaș. Cetatea de baltă. Jimborul mare (?). 10. Bilac. 11. Copșa mică. Șârcaia (în 9 și 10 târg de vite). 12. Copșa mare. Pasmuș. Sas-Sebeșul. 13. Baia mare. Borosneul mare. Corond. Mergindal. 14. Bistrița. Örmény. 15. Făget. Frata ung. Hățeg. Ilia. Pancsova. Sân-Paul. Viștea de jos. (în 13 și 14. târg de vite). 16. Cămpenie. 17. Budapeșta. Magheruș (?). Zalău. 18. Mihes. Vulcișor. 19. Alțina (2 zile înainte târg de vite). 20. Cheța. Cluj. Crișul săsesc (3 zile înainte târg de vite). Porumbacul inf. (numai târg de vite). Sân-Martin Homorodului. Zlagna. 21. Năseud. Zeteleaca. 23. Alamor. Galt (?). Oșorheiu. Sucul de jos. 24. Deregneu. Gioagiul de jos. Iliesfalău (în Secuimeș). 26. Ghiergchio-Sân-Miclăușul. 27. Macfalău. 28. Ciuc-Sepviz. Drașeu. Făgăraș (în 26. și 27. târg de vite). Turda. 29. Panticiou. Vurmloc. Zám.

Septemvrie.

2. Nușfalău. Sibiu (2 zile înainte târg de cai, 2 zile mai înainte târg de vite, 3 zile și mai înainte târg de oi). Silvașul de sus. Sitaș-Cristur.

Vaidahaza. 3. Oradea mare. 4. Cața (în 3-lea târg de vite). Eperjes. 5. Dingheleg. Duna vechiă. Marcod. 6. Lupșia. Satulung. 8. Cernatfalău (târg de vite). Chichinda mare. Dobra. Sânta-Maria. Sârmașul mare. 9. Drag. Gilău. Górcsón. Hodoș. Huedin. Ibașfalău. Lechnița. Lunca. Poiana. Sânt-Miclăușul-Beclean. 10. Monor. Racoșul de jos. Uilac (?) 12. Brețcu (?). Lapușul românesc. Medieș. 13. Hida. 14. Halmagiu mare. Jibău. Kecskemét. Lapușul ung. Zám. 15. Almașul mare. Sic. 16. Abrud. Reteag. 17. Bachnea. Bônia. Brad (2 zile înainte târg de vite). Ciuc-Sereda. Codlea (și în 18-lea). Cojocna. Eted. Mănăsturul Clujului. Poson. Salașpatăcul de sus. Soporul de jos. Timișoara. 18. Alba-Julia. Almakerék. Rusu-munți. 19. Alparet. Șieul mare. 20. Zabola. 21. Jara. 22. Baia de Criș (?). Borșea. Cal. Crișpatăc. Ludoșul Mureșului. Odorheiu. (și în 23-lea). Oraștie. 23. Cincul mare. Grind. 24. Bran. Tășnad. 25. Bașon. Sabăd. Seliște. 27. Debrețin. Deregneu. 28. Ciuc-Sân-Domocos. Cohalm. Ilia. Sânt-Imbru (?). Segedin. Trășcău. 29. Arcid. Arpașul de jos. (în 27. și 28. târg de vite). Jibot. Salașpatăcul de jos. 30. Crasna. Varhegiu.

Octomvrie.

I. Micasasa. Sepsi-Sân-Georgiu. 3. Canisa mare. Dicio-Sân-Mărtin. Iuda mare. Năsăud. Paraid. Petroșeni. 4. Aiud. Borcuta. Carțfalău. Halmagiu. 6. Sic. 7. Cagu. Nocrichiu (2 zile înainte târg de vite) 8. Grădiștea. 9. Bonțida. Ghierేశ. Hadad. Lugoș. 11. Reghinul sășesc. 12. Bruiu. 14. Buza. Ighiu. Săsciori. 15. Oclandul Homrodului. 16. Chezdi-Oșorhei. Jăcăsdorf. Laslie. Mănăradea. Monor. Petrișiu (I. Bistrița). 17. Brașov (până 19-lea, 2 zile înainte târg de vite). 18. Borgoprund. Deva. Poiana sărată. Roșia (și 19-lea). 19. Bandul de câmpie (târg de oi și de vite). Ghierghio-Alfalău. Nadeșul sășesc. Rodna vechiă. 20. Cluj. Drasu. Sânt-Georgiu. 21. Ciozven. Marpod (în 19-lea târg de vite.) Șomortin. 23. Gherla. Sighișoara. Teaca. 24. Campenie. Morisdorf. Pișcolț. 25. Bateș. Turda (?). 26. Arad. Cendu mic. Dobra. Drág (?). Făget. Teiuș. Zalău. 27. Năsăud. Verșet. 28. Balcaciu. Cecău. Ciuc-Sân-Martin. Papolț. 30. Baghion. Bodon. Covasna. Mănăstur ung. Mercurea. Oșorheiu. Reteag (?). Șărcaia (în 28. și 29. târg de vite). Șeica mică. Tășnad. 31. Barot. Farcașlacă (în 29—30 târg de vite). Lupul.

Noemvrie.

I. Borgiș (?). Vajda-Hunyad. 2. Nușfalău. 3. Aghérbiciu. Budapeșta. Rechișdorf. 4. Hunderbechiu. Reșinari. 6. Bistrița. 7. Apoldu mare. Boroșneul mare. Craifalău. Frata ung. Gherneșig. Ghirbău. Goroslăul mare. Haroscherec. Vințul de sus. 8. Baia de Criș Ibașfalău. Zernești. 9. Jimborul mare. 10. Bilac. 13. Cisdu. Ghialiacuta. Ghierghio-Ditru. Górcsón. Huedin. Kecskemét. Vințul de jos. 15. Cason. Drag. Zabola. 16. Măgheruș (?). 17. Capolnaș-Olafalău. Olafalău-mare. 18. Beclean (?). Medieș. Segedin. Sic. 19. Capolnac-Mănăstur. 20. Chichinda mare. 22. Ugra (?). 24. Bateș. Blaj. Făgăraș (în 22. și 23. târg de vite). Miclosia. Oraștia. Petelea. Poson. Turda. Uzon. 25. Apold. 27. Ôrmeniș (?). 28. Sereda Mureșului. 29. Almașul mare. 30. Pișcolț. Zám.

Decembrie.

1. Beclean. Biziod. Feldioara (și al 2-lea). Ghierghio-Sân-Miclăușul (2 zile înainte târg de vite). Sân-Miclăușul-Beclean. Șeica mare. 3. Jimborul mare (?). Oradea mare. Paraid. 4. Brad (2 zile înainte târg de vite). Rodna vechiă. 5. Alba-Julia. Baia de Criș. Dej. Timișoara. 6. Făget. 7. Biertan. Halmagiu mare. 8. Argiehat. Cernatul de jos. Hasmașul-Lapușului. Ocna. 9. Abrud. Agnita. Cetatea de baltă. Ciuc-Sân-Georgiu. Odorheiu (și în 10-lea). Uilac (?). 10. Cehul din Selagiu (?). 12. Soporul de jos. 15. Cocmani 16. Ajta mare. Ciuc-Cosmaș. 19. Dobra. 20. Alparet. 21. Argiehat (?). Ciuciu. Gioasiul de jos. Mociu. Șimleul-Selagiu. 22. Apoldu mic. 25. Debrețin. Cehul de Selagiu (?). Macfalău (2 zile înainte târg de porci). Nușfalău. Radnot. Somchereg. 26. Cernatul de jos. Ciuc-Sepviz. Pișcolț. 28. Cluj. Cocmani. 29. Bercăș (?). Borgiaș. Ilefalva. Teiuș. Vinerea. 30. Zălau. 31. Lapușul românesc.

Din România.

Agiudenți (Roman), 19 Maiu.
 Alexandria (Teleorman) Dum. Rusalii.
 Argintoaie (Mehedinți) la Sf. Panteleimon.
 Bacău, 29 Iunie, 20 Iulie, 29 Aug.
 Baiea (Suciava), 6 Maiu, 29 Iul., 15 Sept.
 Bălăcești (Gorj), 25 Martie.
 Bălușești (Roman), 29 Maiu.
 Bărgăoani (Neamț), 23 Aprilie.
 Bărlad, 23 Aprilie, 20 Iulie, 30 Aug.,
 14 Sept., 8 Nov.
 Biochina (Ialomița), Sf. Maria mică.
 Bogdana (Bacău), 2 Iulie, 8 Sept.
 Bogdana (Totova), 6 Aug.
 Bogdănești (Bacău), 13 Martie, 25 Maiu.
 Boghicea (Roman), 29 Iunie.
 Bolgrad, 15 Oct., (ține 15 zile).
 Boroșești (Vaslui), 25 Mart., 25 Maiu,
 4 Iunie, 25 Oct., 21 Nov., 6 Dec.
 Botești (Roman), 23 Aprilie, 15 Aug.
 Brâncoveni (Roman), 9 Martie.
 Broșteni (Ialomița), 29 Iunie.
 Broșteni (Mehedinți), la Drăgaica.
 București, la Moși, în sept. Rusalilor.
 Buda (Râmnicul-sărat), la Drăgaica,
 Sf. Maria mică.
 Budeștii-Ghiței (Neamț), 20 Iulie.
 Buruenești (Roman), 21 Apr., 29 Iunie.
 Buzău, la Drăgaica.
 Călărași (Ialomița), 29 August.
 Călugăreni (Vlașca), 1 Febr.
 Câmpulung, la Drăgaica, 20 Iulie.
 Câmpul mare (Argeș), 9 Martie, Înălțarea Domnului.
 Caracal, 23 Aprilie, dela Înălț. Diul
 până la Rusalii.
 Cărbunești (Gorj), 2 Febr., 9 Martie,
 Sf. Maria mică.

Cărbunești (Mehedinți), la Drăgaica.
 Cașin (Bacău), 15 August.
 Ceacăr (Brăila), Înălț. Domn., 24 Iunie.
 Chilia, 14 Octomvrie.
 Chinov (Mehedinți), 9 Martie.
 Chiojdieni (Râmnicul-sărat), la ziua
 Buna-vest, Duminica tuturor Săntil.
 Ciocina (Ialomița), 8 Sept., Florii.
 Ciupagea (Vlașca), 9 Martie.
 Colentina (Ilfov), la Drăgaica.
 Comanești (Bacău), 9 Martie, 8 Iunie,
 29 August, 2 Decembrie.
 Cornăști (Mehedinți), la Drăgaica.
 Cotroceni (Ilfov), Sf. Maria mare.
 Crivești (Roman), 19 Maiu.
 Crusov, dela 26 Iun. până la Sf. Petru.
 Curtea de Argeș, la Sf. Panteleimon,
 Sf. Maria mare.
 Dabuleni, dela 10 Spt. până la Înălț. sf. +
 Dămieniști (Roman), 6 August.
 Dărmănești (Bacău), 20 Febr., 21 Maiu,
 20 Iulie, 8 Nov.
 Davideni (Neamț), 27 Iunie, 29 Aug.
 Deleni (Vaslui), 15 August.
 Dimitrești (Râmnicul-sărat), 20 Iulie,
 Sf. Maria mare.
 Dobreni (Neamț), 25 Maiu.
 Dobroteni (Olt), 21 Maiu.
 Doljești (Rom.), 20 Maiu, 14 Sept.,
 14 Octomvrie.
 Dorohoiu, 24 Iunie.
 Drăgănești (Olt), Ziua Crucii.
 Drăghiceni (Olt), Sf. Panteleimon.
 Drăghicești (Olt), Înălțarea Sf. Crucii.
 Dumitrești (Râm. sărat), Sf. Maria mare.
 Fălticeni, 20 Iulie.
 Fărcășeni, 15 August.
 Florești (Vaslui), 20 Iulie.

Focșani, la Drăgaica.
 Frătești (Vlașca), 23 Aprilie.
 Galați, 2 Febr., 15 Martie, 21 Maiu,
 6 Aug., Vinerea mare.
 Gherașci (Roman), 30 Maiu.
 Ghiojdani (Ialomița), Dum. tuturor Sf.
 Giurgeni (Ialomița), 9 Martie, la Dră-
 gaica, 20 Iulie, Sf. Maria mică, 14 Oct.
 Flori, Dumineca Tomei, Sf. Maria
 mare, Mucenici, Buna vestire.
 Giurgiu, 29 Iunie, Sf. Maria mare.
 Godeni (Muscel), la Vinerea mare.
 Greci (Olt), 25 Martie.
 Grind (Ialomița), 9 Martie.
 Hălăușci (Roman), 8 Sept.
 Iași, Sf. Teodor, 23 Apr., Înălț. Dluș,
 la Drăgaica, Sf. Maria mare, Flori.
 Ipotești (Olt), la Drăgaica.
 Jilava (Ilfov), Dum. tutur. Sf., 24 Iulie.
 Jiu (Olt), la Înălțarea Domnului.
 Jupa (Vlașca), 9 Martie.
 Jugani (Roman), 29 August, 18 Sept.
 Lăciș (Ialomița), Dumin. tuturor Sfinț.
 Lăciș (Mehedinți), Schimbarea la față.
 Lupoia (Mehedinți), 23 Aprilie.
 Lupoia (Roman), 26 Oct.
 Mărculești (Muscel), Înălț. Domnul.
 Mavrodin (Teleorman), la Moși.
 Milcășeni (Roman), 30 Maiu.
 Mircești (Roman), 29 Aug., 18 Sept.
 Mogoșești (Roman), 6 Aug., 29 Aug.
 Moinești (Bacău), 5 Martie, 23 Aprilie,
 29 Maiu, 26 Oct., 6 Dec.
 Muncel (Roman), 6 Aug., 29 Aug.
 Neamț, la Înălț. Dluș, 6 Aug., 6 Dec.
 Negrești (Vaslui), 1 Febr., 23 Apr.,
 Dum. tutur. Sf., la Drăgaica, 26 Oct.
 6 Dec., Flori, Bunavest., Dia Crucii,
 Nesporești (Roman), 23 Apr., 15 Aug.
 Ocna (Bacău), 17 Martie, 21 Maiu,
 27 Iulie, 8 Nov.
 Oltenița (Ilfov), la Moși.
 Onicești (Bacău), 6 Martie.
 Onicești (Vaslui), 13 Mart., 9 Iun., 29 Iun.,
 29 Aug., 14 Sept., 14 Oct., 8 Nov.
 Oteleni (Roman), 9 Dec.
 Panteleimon (Ilfov), 27 Iulie.
 Peatra, 8 Febr., 18 Maiu, Dumineca
 tuturor Sf., 8 Nov., 5 Dec.
 Pildești (Roman), 15 Aug.
 Pitești 23 Apr., Înălțarea Domnului,
 Dumineca tuturor Sf., la Drăgaica.
 Pleșești (Râm. sârat), Sf. Panteleim.
 Pioești, 23 Aprilie.
 Poiana lui Iurascu (Roman), 13 Iun.

Poenari (Argeș), Schimbarea la față.
 Polovraci (Schitul), 23 Aprilie.
 Preajba (Gorj), 23 Aprilie.
 Prunișori (Mehedinți), Vinerea mare,
 Dumineca florilor.
 Răchiteni (Roman), 13 Iunie.
 Riuren (Vâlcea), dela 24 până la 27
 Aug. tîrg de vite, dela 28 Aug. până
 la Sf. Maria mică tîrg de marfă.
 Roman, 6 August.
 Râmnicu, Vinerea mare.
 Râmnicu sârat, 23 Apr., Înălțarea
 Domnului, 24 Iunie.
 Roznov (Neamț), 2 Febr., 9 Martie,
 21 Maiu, 24 Iunie, 27 Aug., 2 Oct.,
 12 Dec., Flori.
 Rusanești, dela 2 Sept. până la Sf.
 Maria mică.
 Sabaoni (Roman), 8 Maiu, 29 Maiu
 Sagna (Roman), 9 Maiu, 29 Iunie.
 Sălcii (Ialomița), Dumineca tutur. Sf.
 Sălcioara (Râm. sârat), 23 Aprilie.
 Schela (Roman), 14 Sept.
 Slănic, 20 Iulie.
 Slatina, 23 Aprilie.
 Slobozia (Ialomița), 23 Apr. Înălțarea
 Domnului, 21 Iunie, Vinerea mare.
 Stănești (Gorj), 25 Martie.
 Suțești (Brăila), 9 Martie, 25 Martie,
 21 Maiu, 29 Iunie, 20 Iulie, 15 Aug.,
 8 Sept., 14 Sept., 14 Oct., 26 Oct.,
 8 Nov., 21 Nov., 6 Dec., Flori.
 Dumineca Tomei.
 Talpa (Neamț), 29 Iunie.
 Târgul-Frumos (Iași), 12 Iulie.
 Târgul-Jiu, Sf. Maria mare, Vin. mare.
 Tecuciu (Teleorman), 9 Mart., 24 Iun.
 Tigveni (Argeș), 23 Martie.
 Todireni (Roman), 15 August.
 Trifești (Roman), Înălț. Domnului.
 Tupilați (Roman), 24 Iunie, 24 Iulie.
 Uda (preste Olt), Înălțarea Domnului.
 dela 25 Iunie până la Sf. Petru.
 Ulmeni (Argeș), Dumineca tuturor Sf.
 Ulmeni (Ilfov), Sf. Maria mare.
 Vadastrița, dela 5 Aug. până la Sf.
 Maria mare.
 Valea Hălăușci (Rom.), Sf. Maria mic.
 Vădeni (Vâlcea), Marți și Mercuri în
 săptăm. brânzii, Dumineca Rusali,
 27 Iulie, Dia Crucii.
 Vârtești (Râm. sârat), Sf. Maria mare.
 Vârteșcoi (Râm. sârat), Sf. Maria mare.
 Voinești (Vaslui), Sf. Maria mare.
 Vulpășești (Roman), 26 Maiu.

Archiducele Albrecht.

(Născut în 3 August 1817, repausat în 6/18 Faur 1895).

Prin moartea Archiducelui Albrecht, întâmplată în 6/18 Faur 1895, nu numai Casa domnitoare și armata comună au suferit o pierdere foarte mare și dureroasă, ci Monarchia însași. Cu deosebire poporul român din patrie are cuvinte puternice de a-l jeli din toată inima și de a-i păstra aducerea aminte cu multă pietate. Căci marele repausat a fost un sincer binevoitor al poporului român, un adevărat părinte al ostașilor români. El la toate ocaziunile a scos la iveală, a lăudat virtuțile răsboinice a le poporului român, credința lui neclătită către Tron și patrie, curagiul de fier și nepăsarea cu care înfruntă moartea.

Când armata română, în frunte cu viteazul și înțeleptul ei conducător, marele Căpitan, regele Carol I, a trecut Dunărea și a alergat în ajutorul Rușilor bătuți năsadă pe câmpiile Bulgariei de armile turcești — în răsboiul din 1877/8 —, — Europa privea cu neîncredere, lua în bătaie de joc, amestecul Românilor în trânta celor două mari puteri. Neuitatul Archiduce Albrecht a ținut însă către un bărbat de stat cuvintele memorabile: „Armata română are să se poarte bine, ea are să dea de rușine pe toți birfitorii săi, — ai să vezi! Cei din România sunt frați cu Românii noștri, ear' aceștia sunt cei mai buni soldați ai monarhiei. C'o armată de Români mă apuc să-ți cutrier Europa dela un capăt la altul....!”

Urma a dovedit, că Archiducele Albrecht cunoștea foarte bine ce și cât poate Românul.

Curcanii s'au întors în țeară încununați de glorie, marele lor Căpitan și-a făurit coroana regală din oțelul tunurilor turcești cucerite în focul mistuitor a întăriturilor dela Plevna.

Așa au rămas de rușine toți réuvoitorii neamului românesc și au să rămână încă, bun este Dumnezeu...

Nu ne îndoim câtuși de puțin, că facem o plăcere cetitorilor nostri, când le presintăm în „Amicul poporului” portretul Archiducelui Albrecht și descriem pe scurt viața sa plină de merite pentru Tron și patrie.

Archiducele Albrecht s'a născut la 3 August (n.) 1817, dându-i-se din botez numele Albrecht, Francis, Rudolf. Tatăl său a fost Archiducele Carol, comandantul genial al oștirilor austriace, care a bătut armile lui Napoleon cel mare la Aspern și Esling.

Archiducele Albrecht a moștenit virtuțile militare a le tatălui său. Înarmat cu aceste și mai căpătând, încă de tinăr, o creștere militară dintre cele mai îngrijite, înaintarea sa în deosebitele trepte a le chiemării militare a urmat foarte repede. La anul 1844 — așa dar' în etate numai de 27 ani — îl aflăm deja ajuns la rangul de comandant general al Austriei de jos, Austriei de sus și al Salzburgului. Și aceasta înaintare a sa a avut a o mulțămî nu numai împrejurării, c'a fost nepotul împăratului, ci mai mult meritelor sale adevărate.

La 1848, când cu izbucnirea revoluțiunei, a demisionat din post și a intrat ca voluntar în armata lui

Radetzky, care opera în spre Italia. Chiar la început, în lupta dela Sânta-Lucia, s'a distins prin curagiu și sânge rece, așa, că în acelaș an a fost încredințat cu comanda unei divisiuni. În anul următor — 1849 a luat parte la bătăliile dela Mortora și Novara. În prima bătălie, tinărul Archiduce a mers în fruntea coloanelor, ce au dat năvală în orașul ocupat de dușmani; — în a doua, prin dispozițiile sale înțelepte și vitejia sa, șese oare a ținut în loc pe adversarul de șese ori mai numeros, până când au sosit trupele ajutătoare, cari au hotărît lupta în partea armatei noastre. Bătrâni de ai nostri, cari au luptat pe timpul acela sub comanda Archiducelui, în Italia, spun și ați, ce minuni au sevârșit ei, sub înțeleapta lui conducere. Ca semn de distingere pentru aceste două învingeri a primit ordinul Maria Teresia și crucea militară pentru merite. x

În 1851 a fost denumit de comandant preste armata din Ungaria și tot odată guvernator civil și militar preste întreg regatul Sfântului Stefan. Nouă ani a purtat aceasta sarcină, de care s'a despărțit decorat cu marea cruce a ordinului Sf. Stefan. După aceea a fost încredințat cu inspecția armatei în diferitele părți ale Monarchiei și cu alte misiuni, atât în patrie, cât și în afară de patrie.

După mórtea bătrânului Radetzky, a venit la conducerea armatei ce opera în Italia (răsboiul cu Francesii și Italienii 1859) nefericitul de Gyulai Ferencz. Conducerea nepractică a acestuia a fost cauza înfrângerii armatei austriace și pierderea Lombardiei.

Archiducele Albrecht n'a luat parte în acest răsboiu. El era menit a lua comanda armatei dela

Rin, la cas că statele unite germane se decid a porni războiul în contra Franței.

Izbucnind războiul din 1866, între Austria și Italia de o parte — de astă dată pentru Venetia — și între Austria și Prusia de altă parte, — armata austriacă a fost împărțită în două: armata de nord îndreptată în contra Prusiei și armata de sud în contra Italiei. Aceasta fiind mai slabă decât Prusia, armata de sud a fost cu mult mai mică la număr decât armata de nord. Archiducele Albrecht, avansat deja la rangul de mareșal campestru (Feldmarschal) încă în 1863, a primit comanda armatei de sud. Mica armată a salutat plină de încredere pe noul comandant.

Pentru a putea judeca după cuviință marile merite ale Archiducelui, câștigate în acest război, trebuie să reînprospetăm cetitorilor noștri starea trupelor sale. Armata italiană consta din 240.000 de combatanți, 10.000 de călăreți și 450 de tunuri. Ea înainta în trei coloane puternice în contra Venetiei și Tirolului. Archiducele nu avea decât ceva preste 70.000 ostași, 3500 călăreți și 168 de tunuri! El și-a ales ca basă a operațiunilor sale un loc central, cu poziție foarte favorabilă din punct de vedere militar, de aci ținea în frâu pe adversar și-l neliniștea de toate părțile, așa că el nici când nu era sigur, din care parte are să fie atacat. La ocazii binevenite, Archiducele se arunca asupra lui cu toate forțele sale și anume în așa momente, când celelalte coloane ale adversarului, nu puteau veni în ajutorul coloanei atacate. Ce genial a deslegat Archiducele Albrecht aceasta problemă grea, ne-o dovedește bătălia dela Custozza (24 Iunie 1866). Aci comanda însuși regele Victor Emanuel, care avea

la îndemână 120.000 soldați, 7200 călăreți și 282 de tunuri. Italienii au fost zdrobiți în așa măsură, că mult timp n'au mai fost în stare a susține lupta. Pentru aceasta strălucită victorie, Archiducele Albrecht a fost decorat din partea împăratului cu marea cruce a ordinului Maria-Teresia.

Dar' armata de sud n'a fost norocoasă ca să poată culege fructele strălucitelor sale învingeri. Grosul forțelor imperiului, armata de nord, au fost frântă în lupta dela Königrätz (3 Iulie 1866).

În aceste momente de cea mai mare nenorocire pentru Austria, s'a arătat Archiducele Albrecht în toată a sa mărire. Numit în 10 Iulie de comandant suprem preste toate trupele austriace aflătoare pe câmpul de războiu, — în 13 Iulie a sosit în Viena. Prin un ordin de zi plin de avânt a știut să insufle duch de viață, încredere deplină în trupele învinse. — „Pierdut numai acela e — ține el, — care a desperat și se predă însuși!“ În 25 Iulie avea deja adunată o armată de 200.000 de combatanți, gata să intre în foc, cu 800 de tunuri. Mult a contribuit împrejurarea aceasta, de Prusii, cu ocasiunea încheerii păcii, n'au luat-o mai pe întregul. Veneția însă s'a dus, Prusia altcum nu voia să încheie pace.

E frumoasă tradițiunea păstrată în mijlocul poporului român din Transilvania și Ungaria, despre războiul din 1866.

Soldații români, cari au luat parte la războiu în armata cea mică, spun, că Archiducele Albrecht, când vedea că trebile stau rău și se încurcă, mâna înainte regimentele românești. Altă lume, numai decât: adversarul observa, că are de a face cu Români de

viță vechie, strîmtorat de toate părțile, mai lupta, ce mai lupta și o croia la fugă de mâncau pământul. Asemenea e credința între soldații nostri, că armata de nord a fost învinsă prin tradare și mișelie. Ei dic și cred, că pe sub mână comandantul Kelemen a fost înțeles cu Prusacii, ca să cumpănească armata noastră să fie bătută. El să fie dat soldaților nostri patroane cu ghinde în loc de plumb, așa, că, pe când Prusacii culcau la ai nostri ca și când ai trage cu coasa, — de împușcături austriace pe Prusaci nici capul nu-i durea. Asemenea mai crede, că Prusia s'a dat de pace numai fiind-că a fost prins de veste, că sosește Archiducele Albrecht cu regimentele românești, de cari și numai auzind, îi apucase groaza. Ei îți jură pe ce vrei, că de nu să grăbeau a pune pace, altă fărină avea să se macine la moară, o păteau ca și Italienii, mâncau o drăguță de bătaie de să ducea veste și cântec, pân' mai era picior de prusac în lumea asta. Să fi, cine să fi, — când stai în fața soldatului român, ești vînturat ca pleava . . . mai cred ei. Și nu e deșartă credința aceasta, dacă stă omul să se cugete bine.

Răsboiul cu Prusia a dovedit, că puterea de apărare a Monarchiei are trebuință de reorganizare din temelie. Că armata noastră este astă-zi una dintre cele dintâi în Europa, în cea mai mare parte este a să mulțăm Archiducelui Albrecht, neobositelor sale îngrijiri. Aceasta lucrare uriașe a dus-o în deplinire în calitate de comandant al armatei, ear' dela 1869 încoace ca inspector general preste toate trupele imperiului. Ministrii de răsboiu să-l asculte și se-i îndeplinească voința, fără doar' și poate.

El a fost un adevărat părinte pentru soldați și oficeri. Care 'i-s'a adresat cu vre-o rugare, n'a eșit dela el nemângăiat.

Archiducele Albrecht a fost unul din cei mai mari proprietari de pământ din imperiul întreg. Moșiile sale au o întindere de 2070 Chilometri pătrați — 36 miluri pătrate. — Economia de câmp a purtat-o de așa, că ținuturile din giur, n'a avut decât să învețe și să câștige, vedând întocmirile de model — cele mai bune și mai practice, — ce le-a introdus, conform ultimelor descoperiri ale științii. A înființat fabrici, a lucrat mine de cărbuni ș. a.

Omul acesta mare, strict, ca militar și serios dela natură, era foarte amabil și sta de vorbă și cu oamenii de rând bucuros, când 'i-se da ocasiune. Pe soldații români îi lăuda românește.

E de prisos a o mai spune, că la Domnitorul și Împăratul său, sta în cea mai mare grație și a fost distins ca nimeni altul în Monarchia întreagă. Asemenea a avut cuvânt în toate afacerile importante ale statului

- A fost un mare om.

Românii au să-'i fie recunoscători, să-'i păstreze numele pentru toate timpurile, căci el a condus regimintele românești din patrie la multe învingeri, a scos la iveală virtuțile militare proprii națiunii noastre, a răsădit curagiu și încredere în flăcării ajunși sub a sa comandă. Și e bine așa? — De sigur, că e bine.

Gr. Sima alui Ión.

Păcală și cei trei negustori.

Lui Păcală i se încurcaseră itele, nu mai avea încotro s'o cârnească, nici în dreapta, nici în stânga. Să înțelege cu muierea ca să vîndă văcuța din ogradă, deși altă coadă de vită nu aveau pe sufletul lor.

Cum e mîne-ți, e tîrg de țară în orașul din apropiere și Păcală e cu văcuța în tîrg.

Trece cât trece, și numai ce vine un cumpărător. Tot adevărat rămâne, că pe om îl vești om, așa pe de-asupra, încoalea nu știu ce și cum șe dîc, ca să nu greșesc.

— „De vîndut îți este juninca asta?” — întreabă el pe Păcală.

— Ce junincă? — răspunde Păcală. — Asta nu e junincă, cumetre hîi, e vacă de trei viței, ori pătîmești nene, de orbul găinilor?

— „Ba e junincă și vacă nici de loc — dîce negustorul din a sa parte — și eu o cumpăr dela tine, dar' bine înțeles, că în preț de junincă și nu de vacă.” Dîce și se duce mai departe.

Trece cât trece, și numai ce vine cu alt cumpărător.

— „De vîndut îți este vițeaua asta?” — întreabă el pe Păcală.

— Ce vițea — răspunde Păcală. — Asta nu e vițea, cumetre hîi, asta e vacă de trei viței, ori pătîmești, nene, de orbul găinilor?

— „Ba e vițea și vacă nici de loc — dîce negustorul din a sa parte — și eu o cumpăr dela tine cu bani grei, bine înțeles, că în preț de vițea și nu de vacă.” — Dîce și se duce mai departe.

Trece cât trece și numai ce vine și un al treilea cumpărător.

— „De vândut îți este capra asta? — întreabă el pe Păcală.

— Ce capră — răspunde Păcală. — Asta nu e capră, e vacă de trei viței, cumetre hăi, ori-că pătimești de orbul găinilor?

— „Ba e capră și vacă nici de loc — ține negustorul din a sa parte — și eu o cumpăr dela tine cu bani grei, bine înțeles, că în preț de capră și nu de vacă. — Ține și vrea să meargă mai departe.

— Stăi! — ține Păcală. — Nu știu unde a tunat de v'o adunat, dar' să ne mai înțelegem, că de mai aștept, ce știu eu, unde o să iase în urmă și în capăt.

Din două-trei târgul e încheiat, că Păcală se spăriase de întâmplările aceste.

— Uf! bine c'am scăpat cu atât! — ține Păcală. — Acum să poștești cu mine la un păhar, două, de vin, și bun coala, de să-ți beai și căciula din cap.

— „Că-ți mulțămesc dumatăle! — răspunde negustorul. — Dacă mă lași să aduc cu mine încă doi prietini de ai mei, — bun-bucuros, — altcum de nu pot.“

— Hai de! — ține Păcală. — Să vină! Unde a mers mia să meargă și suta.

Și cu adevărat! Cei doi prietini au fost negustorii, cari târguiseră mai dinainte la vaca lui Păcală. Ei cumpăraseră vaca omului pe nimica, cum am ține, și acum, ca pupăza pe colac, — să duc să-i bea și creițărașii, ce i-au fost dat.

Întră tus-patru în birt și beau și beau la vin de cel bun, cum beai la apă, că Păcală se făcuse mână spartă.

Păcală s'a înțeles cu birtașul — așa pe sub mână, pe stânga, cum am dice — s'a înțeles, că unde are să ese în cele din urmă.

Când acum erau numai buni, că lumea se învîrtea cu ei în toate părțile. — Păcală chiamă pe birtaș ca să-i plătească. În loc însă de a băga mâna în șerpar după bani, Păcală își ia căciula de pe cap și dă odată cu ea de pământ, încât a răsunit totă casa.

— „Ui-te, birtașule, căciula are să răspundă, eu din parte-mi nu dau nici un ban rău!”

— Și acum și altă oară, căciula ta plătește, a plătit și va mai plăti încă, de asta nu mă doare capul, — răspunde birtașul și se duce pe aci încolo.

Cei trei negustori se uită unul la altul și par'că nu le venea să creadă ochilor. Două-trei semne sunt de ajuns, și ei sunt înțeleși, ca cu ori-ce preț se pună mâna pe căciula omului, să-i coste, cât să-i coste.

Acum era lumea lui Păcală. Odată cu capul nu vrea să-și vîndă căciula din cap. Să făcuse al naibii greu la tîrg.

Au trebuit să numere cei trei negustori prețul a două vaci, de nu și mai bine, până au pus mâna pe căciula lui nenea Păcală.

Acesta, cumpărându-și altă căciulă, și-o pune p'o urechie și-o ia cătră casă, cântînd la :

„Hai-na, dai-na
„Și dai-na, re!
„Dai-na, dai-na,
„Și dai-na, mă!” —

Cei trei negustori se pun pe lume d'albă, rădi-mați, pe credința, că acum căciula lui Păcală și-a ținea năravul, va plăti tot.

Dar' de unde?;

Căciula nu vrea odată cu capul deși atât de mult dăduse cu ea de pământ, că plesnise pe de toate laturile.

Și cei trei negustori, fiind-că umblau să prostească lumea cu ce nu s'a mai auzit și nu s'a mai vădut, — au mâncat o bătaie de cele tătărești.

Acasă, Păcală s'a înțeles cu muerea, că ce și cum au s'o pună la cale pentru viitor. Vezi, el știa, că lucrurile n'au să remănă la atât, precum nici c'au rămas.

Nu mai departe, fără în ziua aceea, cine vine la Păcală? Da negustorii vin, negustorii cu căciula lui Păcală a mână. Și erau încrunțați de mânie, cu ochii roșii, aproape eșiți din fire.

Când intră în casă ce se le vață ochii?

Păcală cu o mână ținea de plete pe doamna Păcală, cu ceealaltă îi măsura spatele cu muchea toporului.

Negustorii se îngrozesc, nici cărc nu țin, ear' Păcală dă mai departe, bătaie ca în clacă.

Când odată se face o pocnitură, ca și când ar crepa ceva, din doamna Păcală țîșnește sângele ca dintr'un bou, ea se leagănă și cade cât e de lungă pe fața casei.

Ciudată istorie.

Negustorii tac, nu țin nimic, — Păcală tace și el, nu ține nimic, par'că ei nici n'ar fi în casă.

Să pune Păcală să-și învieze muierea, dar' de geaba, aceea era moartă și pace. Cum o întorcea, cum o pune ea așa remânea, sufletul ei plecase pe altă lume.

Păcală se făcea amărît, nevoie mare, se topea c'a făcut așa o nefăcută.

Dela o vreme ia fluierul de după cuier și dă a trăgăna de jale și de amar, de să-i plângi de milă.

Și țice el cu fluiera, și țice din ce în ce mai cu foc, încât negustorii începuseră a se șterge la ochi.

Când odată vezi numai, că doamna Păcală își mișcă un picior. Mai trece, cât mai trece, și ea-și mișcă o mână. Apoi al doilea picior, mâna ceealaltă. Și Păcală țicea din fluera, țicea și n'o slăbia de loc.

Apoi minunea minunilor! Doamna Păcală se ridică pe jumătate, — se ridică de tot, se șterge la ochi și începe să rîdă, ca și când n'ar fi fost nimic.

— Îți mulțumesc bărbate din toată inima, că sunetul de fluier m'a întors de pe o cale lungă de tot. Am vădut talpa iadului că cine e, — am vădut muierile limbute acățate de limbă, am vădut pe cari lucra în Dumineci și sărbători, pe cari nu lucră, făr' înșeală pe unul și pe altul, am vădut pe cei cari își vînd neamul, limba și legea . . . o! o! ce am vădut.

— Ști ce, cumetre? — țic negustorii către Păcală.

— Se vede că s'au înțeles earăși prin semne, că ce au să facă. — Să nu crezi, că doar' noi am venit cu ceva gânduri rele, apără și păzește Doamne! Noi am venit să te vedem că ce mai faci și cu o cale să cumpărăm fluiera aceea dela d-ta. Ce țici?

— Ce să țic? — răspunde Păcală. O fluieră ca aceasta nu poate să fie de vîndut. Cu ea precum bine ați vădut, mi-am înviat muierea, cu ea pot învia ori-ce mort, dacă sufletul lui n'a trecut încă peste toate vămurile. Așa e, muiere, că fluera nu ne este de dat?

— De unde! — un odor de fluera ca aceea, răspunde muierea.

Destul, că cei trei negustori au trebuit să-și bage adânc de tot mâinile în șerpăre, până când au pus mâna p'o fluieră ca toate fluierile.

După-ce ei s'au dus, Păcală a rîs una bună cu nevasta, că le-au copt'o atît de bine. Pentru-că tot lucrul cu moartea doamnei Păcală a fost o mare mișelie de ale lor. Doamna Păcală a avut în spate un mare burduf umplut cu sânge, pregătit încă de când au fost tăiat niște grășuni. În burduful acesta da Păcală cu muchea toporului, acesta a pocnit, când s'a spart și a împrôșcat sângele cît colo, ca dintr'un bou.

* * *

Cei trei negustori sîc duc la oraș să-și încerce norocul cu fluiera, că tocmai murise fata unui negustor foarte bogat.

Însă de unde sîc vrea fata ca să se scoale, ori cît sîc trudesce ei cu fluiera! S'a mai tređi, la ăiua de apoi, când a suna Archangelul din trimbiță.

Ear' au mîncat o bătaie, dar' o bătaie ca aceea, că n'au mai fost buni de nimic o bucată de vreme.

* * *

Păcală știa bine, că n'are să rămîcă lucrul la atît. Sîc întelege cu muierea, ca pentru viitor, ce și cum s'o pună la cale.

Într'una din ăile, eată, că cei trei negustori sîc vîd cît colo venind spre casa lui Păcală. Acesta ia traista și toporul și apucă în partea ceealaltă, spre pădure.

Vin negustorii și întreabă, ear' muierea le spune, că uite, bărbatu-s'o e dus la pădure după niște uscături de foc.

Negustorii se duc și ei la pădure. Nu aveau răbdare să aștepte până va veni omul acasă. Păcală tocmai lega sarcina de uscături.

— „A, tocmai la d-voastră mă cugetam!” —
 țise Păcală. „V'ați bătut joc de mine, când mi-am vândut vaca. Acum cred a fi fost destul, cât ați umblat picioare bătute. Avem să mergem acasă la nevastă, vom mânca ceva și vom bea, ca oameni de treabă, ce ne ținem a fi, apoi ce-i al vostru, aveți să primiți până într'o para chioară. Nu voi să mergeți dela mine ca dela o casă pustie.”

Țicând aceste scoate din traistă un porumb, îl ia în mână și-i țice:

— „Măi porumbule! Tu ascultă și înțelege, că eu ce țic. Te du numai decât la muierea mea — ști casa cea mică din capătul satului, și țic așa, ca ea să gătească numai decât doi pui, două rațe grase, o mămăligă cu brânză de cea iute, că după ea alunecă vinul mai bine, apoi și un blid de plăcinte de cele cu streșină. Așa se vă aflu, că de unde nu, vă sucesc gâtul și ție și la muiere.”

Cu aceste dă drumul la porumb, care a sburat pe aci încolo, prin pădure.

După ce se mai înțeleg ei acolo, pe locul acela, și mai cânește și mai omenește, se iau așa încet către casă.

În depărtare cât ai trage cu praștia și-i venia omului la nas o gâdilătură plăcută de amiros de plăcinte, de-ți lăsa gura apă.

Negustorii se uită unul la altul și nu știu ce să creadă. Păcală zimbă pe sub mustețe și trăgea cu coada ochiului.

Când intră în casă, doamna Păcală, sufulcată până în coate, era gata cu toate cele. Pe masă doi pui și două rațe, o mămăligă cu brânză, un blid de plăcinte de cele cu streșină, o ploscă cu vin, — bucate, nene, de să-ți omori copiii și nevasta, nu care cumva să mănânce și ei.

Negustorii se uită și ved pe culmea din casă un porumb întocmai ca acela, pe care l'au vădut în pădure la Păcală în brâncă.

— „Și de unde ai știut d-ta, — întreabă negustorii pe muierea lui Păcală, — se gătești un prânz ca acesta?”

— De unde se știu? Eată știu de acolo, că bărbatul meu a dus porumbul acesta cu sine la pădure și-l duce și când merge alt undeva. Când se plece spre casă, el trimite porumbul înainte și eu știu cu ce se-l aștept că porumbul îmi spune toate.

Negustorii uită tot, ba le trece și pofta de mâncare. Ei cumpără cu bani grei porumbul dela Păcală și se cam mai duc din cotro au venit.

Dar' porumbul era o jigărae ca toate jigăraiele, minte la el ca în palmă.

Ei se întorc din nou la Păcală, de astădată cu gândul să-i pună cruce, pentru-că prea și-a bătut joc de ei, prea i-a stors de toate paralele.

La sosire află pe doamna Păcală plângând și văetându-se: c'a murit Păcală, c'a murit Păcală, bărbățul meu, prietenul vostru cel bun, cel bun și drag și drag și bun, of! of! și eară of!

Abia cu mare aia pot cei trei negustori afla că Păcală a plecat cu scânduri pe ceea lume acum de trei zile și doamna Păcală, fiind-că l'a avut drag, l'a

îngropat într'o bute din pivniță, ca s'îl aibă aproape, c'a fost un odor de om, numai ca el.

Merg negustorii în pivniță, cearcă butea, butea e grea, — se uită înlăuntru pe vragă, dar' Păcală le trage câte una peste nas c'o urzică, ce o luase cu sine.

— E gata! S'a mântuit cu el! A dat în putrădire, că te atinge al naibii de greu peste nas.

Gr. Sima al lui Ión.

Andrei Mureșan.

„Neamul te aduce până la mal, dar' nu te aruncă în apă.”
„Sângele apă nu se face.”

Adecă sunt legături în viață, sentimente, mai tari de cât voința omului.

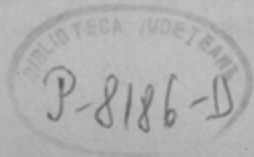
Nu ști cum și nu ști de ce, însă ți-e drag petecul de pământ, pe care te-ai născut, oamenii, cu cari ți-ai petrecut nevinovații ani ai copilăriei, par' că-ți sunt frați de cruce, și aruncat de soarte departe de ei și urcat, poate, sus pe scările vieții sociale, — când îi întâlnești e o dulce mângâiere pentru tine. Drag îți este să revești o rudenie, pe care n'ai întâlnit-o de mult. Asemine par'că ești la tine acasă, când te afli între oameni, ce vorbesc aceeași limbă cu tine, au aceeași credință, se îmbracă în felul tău și au aceleași necasuri, același dor și năzuințele lor pentru viitor sunt ca și ale tale. Din contră, între oameni de altă limbă, cu altă credință, cu vederi altele, de cum sunt ale tale și cu aspirațiuni altele, — ești stângaciu, nu te afli bine și de abia apuci să scapi din așa societate, ce par'că te omoară.

Un român, mai bine se află între români, un engles între englesi, un rus între ruși. Așa a fost de când e lumea, și așa are să fie, Dumnezeu știe până când încă.

Scriitorii, mai ales cei cari fac versuri, crescând în anumit mediu, făcând parte din anumit popor, sunt stăpâniți de

Andrei Mureșan.

curente, și aspirațiunile ce domnesc în neamul lor. Ei biciuiesc viciurile, înalță virtuțile, ridică aspirațiunile la înalte idealuri naționale. Ei, ca și Vestalele Romei, îmbărbătează, susțin focul sacru al iubirii de neam și de moșia străbună, cu un cuvânt, ei împlinesc o nobilă și frumoasă misiune în mijlocul poporului din care fac parte și în a cărui limbă scriu.

Un poet, ce ar scrie pentru Români în limba chineză, cu drept cuvânt ar fi luat în bătaie de joc, ori cât de înalte ar fi sentimentele, pe cari le cântă, ori cât de perfectă ar fi forma în cari își toarnă versurile. Asemene face rău poetul, ce cântă subiecte străine inimii românești, străine înțelegerii Românului, străine felului nostru de a fi și de a vedea.

Le-am spus aceste pentru a putea constata un lucru, ce s'a discutat mult și se discută încă: Vorba e, dacă Andrei Mureșan a fost poet în înțelesul adevărat al cuvântului, ori n'a fost poet?

Cei din România, aproape toți, dic, că n'a fost poet, — noi Ardelenii susținem, c'a fost un mare poet național, un adevărat profet în mijlocul poporului nostru, un poet, ce viază și aži pretutindenea pe unde răsună graiul dulce românesc și va viaa încă pe cât timp înaltele sentimente de iubire de neam și de vatra străbună, patriotismul și jertfirea de sine pentru idealuri naționale, pentru gloria și fericirea acestui popor al nostru, — vor afla răsunet în piepturile românești.

Pe care parte este adevărul?

— Vorbim — se înțelege — din punct de vedere național românesc și nu cosmopolit.

O comparațiune, un exemplu, ne va lămuri pe deplin.

Eminescu, fără îndoială, a fost un mare poet, un măiestru în toată puterea cuvântului. Scriitorul acestor șire este unul dintre cei mai sinceri admiratori ai săi. Însă — ce Român —, ce admir în Eminescu? — Admir forma perfectă a versurilor, rima aleasă, bogăția de forme și de idei și limba frumoasă și dulce, ca un fagure de miere. Mai departe îi urmez sfatul: „Tu rămâi la toate rece!” și rece rămân.

Pentru-ce?

Pentru-că sentimentele, ce 'l-au agitat pe el, pentru mine sunt străine: Disgustul de viață nu m'a cuprins, în gronțăitul șoarecilor, când îmi rod cărțile, află o proză proastă pentru mine și le pun o cursă sdravănă, ear' regina nopții, luna cu pletele aurite, când se ridică prin rariștea de brați, mă transpune pe timpurile împropștate de balada:

Ca un glob de aur luna strălucea
Și pe-o vale 'ntinsă oștile dormea...

De Nirvana se am parte cât de târziu.

Și în general poporul român încă de acum înainte vrea să ducă o viață mai fericită și mai corespunzătoare importanței sale. Și ca să 'și-o întemeze pe base solide și pentru veacuri să frământă ca nici când.

Poetul național al Maghiarilor — Alexandru Petöfi —, n'a dorit să fie îngropat la marginea mării, ca valurile să-i sune, pe când el doarme, ci 'și-a cerut:

„Pe câmpul de luptă
„În bubuitul tunurilor,
„Cu sabia 'n mână,
„Acolo se mor eu...!”

Andrei Mureșan cântă subiecte comune nouă, tuturor Românilor adevărați, în el află nutremânt sufletesc în greul vieții fie-care. Să nu fi scris el decât singur numai pe Deșteaptă-te Române...!” și numele lui ar rămânea venerat pentru vecie în mijlocul poporului român. Și din punct de vedere românesc aceasta e singura concluzie adevărată. Forma versurilor, măiestria rimei, înveștmântarea ideilor în general, încă nu sunt așa de puțin îngrijite, precum unii cearcă a ne face să credem.

Publicând în „Amicul poporului român” portretul lui Andrei Mureșan, îl însoțim de câte-va date biografice.

Andrei Mureșan s'a născut în Bistrița (Transilvania) la a. 1816 și a murit în Brașov la 1863. Tatăl său a fost morar. Tinărul Andrei a studiat teologia și filosofia în Blaj. De aci a trecut la Brașov ca învățător la școala primară, ear' dela 1839 a funcționat ca profesor la liceul catolic. Mai toate poeziile sale și le-a compus pe timpul dintre 1838—1848

și le-a publicat în „Gazeta de Transilvania” respective „Fóia pentru minte, inimă și literatură.” Andrei Mureșan, Timotei Cipariu și George Bariț, erau sufletul „Gazetei” pe timpul acela. După 1848 Andrei Mureșan n’a mai scris aproape nimic pe terenul literar. Mutat la Sibiu a ocupat postul de translator la foaia oficială pentru Transilvania. Îmbolnăvindu-se de nervi s’a mutat la Brașov, unde a și murit. Cea mai bună dintre poeziile lui este „Deșteaptă-te Române...!” pentru publicarea căreia a fost dat afară din post și cât p’aci era să-și piardă și capul. „Deșteaptă-te Române...!” e cea mai lătită dintre toate poeziile românești, o știe și o cântă și cel din urmă țeran. Mai însemnate sunt între cele-lalte: „Glasul unui Român,” „15 Maiu” ș. a.

Gr. Sima al lui Ión.

Dinaintea vetrei.

I.

— „I-hai! mari mai erau troenii de omăt, mare băeți, și năprasnic puii de ger, în cea dî de atunci! Nu-i vorbă, făcea el soarele iții! pe după munți, își arăta el cinstita față; da veđi, că și arăta și dinții.... Rîsu lui iernatic te lua cu frig; geru trăgea, ști, cu șfichiu.

„Uliu! mămulică Doamne, uite, par’că simt și-amû; tare’mi mai fripsese sfîrcurile urechilor și vîrtos îmi mai în-cleștase fălcile. Nu puteam alcătui o bucatîcă de vorbă.”

Eac’ășa începea Moș-Badea înșîră-te mărgăritele lui, într’o sară din Decemvrie.

Și mare șăgalnic mai era moșneagu; multe povești și multe de celea adevărate mai știa!

A treia sară de Crăciun era ședătoare la Ștefănache Prisăcariu din Cotu-Morii.

Focu pâlpaia pe vatră cu limbile celea care șuerau în-cetișor și se tot mișcau tocma, ști, ca niște limbi de bălaur...

Ghidușu de Moș-Badea hodinea pe-o cioată de lemn, lângă vatră; lumina roșatecă a focului îi bătea toată în față.

Albă’i era barba, ca un caer de lână, alb și pîru, ca varu stîns. În colo, pas de-i dî bătrân, dacă era chip: trupu’i

sta drept ca bradu: era gros cât un buştean; şi pe obraji îi înfloriau doi bujori de primăvară, şti, ca pe obraji de fată mare.

De giur-împregiur, ca într'o jumătate cerc de boloboc, stăteau doisprece înşi ca doisprece apostoli: numai că cinci din ei erau neveste, a şasea fata lui Ştefânache Prisăcariu, şi cei-lalţi şase bărbaţi.

Ştefânache avusese praznic; toţi se ospătaseră bine, chiliseră şi mai şi, sânge de-a Domnului, şi amû mistuiaua liniştiţi lângă vatră. Toţi tăceau mulcom şi se făcuseră numai urechi ca s'asculte la povestirea moşneagului.

„Şi așa, cum vă spun, mă băeţi, mă oprisem o leacă la crâşma Floarei.

„Nici unu din voi n'aţi vădut'o vr'o dată şi nici aţi avut cum.

„Era un puşor de muere, bre, de te făcea să'ţi bei şi minţile, dacă popăşai pe la crâşma ei.

„Mie îmi era poftă, nu-i vorbă, se dau pe gât o duşcă, două de rachiu, ca să-mi descleştez fălcile şi să mai prind la putere, da'mi era dor s'o vîd şi pe leliţa, că mătincă mai multă putere îmi da ochişorii ei cei de foc. Doamne, mari şi negri, îi mai avea, împeliţata!

„Şi uite, era păcat, dău, de ochişorii ceia, de trupşorul cela înalt, de sinul cela plin de roade mândre, şti, tot se năzueşti la ele... Era păcat de atâtea mândreţi, că avea parte de ele un bicisnic, un trântor, care numai cât se îndopa toată ziua, bea, dormea... şi se văita că nici putea mânca, nici putea să bee, nici putea să doarmă...

„Ea le făcea toate în crâşmă, în casă; nu sta cât era diulica de mare; şti, ca o suveică în mână harnică. Te uitai că tare'i era drag să facă, să muncească; ear' de bicisnicu ei se se jeluiască vr'o dată cui-va, Doamne fereşte!

„Şi era cinstită, măre, ascultaţi ce vă spun, foc de cinstită!

„Par'că n'am încercat într'o zi să-mi-o apuc de mijlocel, cam în şagă, cam într'adins? Unde-o pus mâna pe coada măturei de după uşă, şi când mi-o croit odată în latul spinărei, am pâriit întreg, așa voinic cum mă vedeţi.

„De rușine am luat-o la sănătoasa și pe urmă, pace bună! să mai fac șagă de asta cu nevestele oamenilor.

„Ba încă, feții mei, o bucată bună de vreme după aceea am visat numai cozi de mături!

„La o lună m'am împrietenit eu ear' cu Floarea, da numai cu vorba: de! dar' coada de mătură era tot la îndemână.

„Și eaca, numai de ochii ei, mi-era drag să m'abat pe la crășma Floarei de două ori pe di, și la dus, și la întors.

„Of! of!... Vremuri trecute, tinerețe dusă... Par'că nici n'ați fost!...

Și Moș-Badea își clătină cu părere de rău capu plin de ninsoarea anilor grămădiți.

Ear' dacă stătu o leacă subț povara aducerilor aminte, numai ce și'l ridică drept și viou, cum îi șade bine bradului, că e nins, și subț ninsoare, tot verde'i.

Apoi, porni cu povestirea înainte; și i-se înviorase chipu de focu tinereței de odinioară:

„Eram flăcău, mare băeți, și pe legea mea, flăcău de înșurat, îi împărat: codrii sunt ai lui, flinta, surata lui cea dragă, tovarășă de viață fără despărțenie; vênatu... gându, și treaba lui de toate dîilele...

„Lupi, urși, mistreți, fiarele cele mai fiorelnice din pădure și din munți; cerbi ciute, făpturi blânde și sperioase, eaca'n toate dam iama.

„Că munteanu nostru, băeți, nu știe ce-i aceea: frica; lui îi e drag vênatu și dacă ți-i așa de drag un lucru, apoi frica nu se împacă cu firea dragostei tale.

„Ei, las' că mie îmi mai era drag și alt soiu de vênat, — și moșneagu prinse a'și răsuci mustața și a face cu ochiu, — tare'mi era drag să bat satele și potecuțele după căprioare, glăsuitoare ca voi, nevestelor, cu fote și cu busuioc în per ca voi... când erați fete!...“

— Apoi te și arată chipu, Moș-Badeo, că mi-ai fost un poi de lele, grăi o nevestă și porni a rîde cu poftă.

— Că drept ai grăit, fata mea. Și, dău, mai că nu m'ași da înlături nici amă...

— Mai şti păcatu? rîse un însurăţel. Eacă eu nu te-ai lăsa singur în casă cu Catrina.

Toţi prinseră a face haz de şagă, ear' nevestica mi se roşi până în albul ochilor.

— Las' nu vë fie frică, băeţi, grăi Badea. Ce-o fost verde s'o uscat, ce-o fost bun, s'o scuturat; de-amù sapa şi lopata.

„Şi, cum vë spuneam, poposisem la crâşma Floarei pentr'o duşcă de rachiu.

„Numai cât apucaiu s'e-i dau drumu pe gât şi eaca un flăcău că s'e opri, din goana calului, la poarta crâşmei.

„Alerg s'e vëd cine era... şi dau cu ochii de vâtafu de orgradă a lui Conu Alecu.

— Eaca, aici 'mi-ai fost bre Badeo? Bine că te-am găsit.

„Ne-am pocnit voiniceşte în palme şi ne-am făcut vënt în crâsmă.

— Dam cu gându s'alerg după urs, Badeo, şi ursu 'mi iese'n cale.

— Şi adică la ce, fêrtate Gândule? l'am întrebat cu mirare.

— Apoi 'mi-era dor de dumneata; da aveam şi o lecută de nevoie...

— A-ha... era doru nevoiei... am rîs eu.

„Gându clipi din ochi.

— Da ca s'e nu prindem răguşală, de multă vorbă, fêrtate Badeo, ia s'e ne îngrijim de gâtiţă.

— Apoi, s'e ne îngrijim.

„Eaca şi Floarea, tocma asupra vorbeii.

— Bine te-am găsit, lele Floareo, mânca-'ţi-aşi ochişorii, îi grăi Gându.

— Bine-ai venit, bade Gândule, fi-'ţi-ar gându al cioarelor, îi răspunse Floarea, gata de şagă.

— Ia adăne'ncoace o ocuşoară de cel roş la faţă, odo-beştean, şti, de cela care ţine minte de pe vremea lui Ciubăr-Vodă.

— Acela s'o sfêrşit, bade Gândule, da oi u chiti şi 'ţi-oiu aduce de cel de pe vremea babei Dochii... că ieri am dat cep bolobocului.

„Și fuga'n hrubă, nevasta, cu poalele în brâu și cu ponețu în mână.

— Ei, pân'o veni odobeșteanu, fêrtate Gândule, desleagă sacu la gură și numără nucile...

— Apoi, uite ce-i, bre Badeo: îndisară vine Conu Alecu c'o șleahță întreagă de boeri, vânători năprasnici, ci-că, deți chitesc pasărea'n sbor, vorbă să fie. Amù, cum or fi de aprigi, treaba lor; da eu te știu chitaciu de frunte și m'am gândit la tine, vericule, să le-arăți dumneata ce vrea să ȋică: vânător! Pe urmă dumneata cunoști toate ghizuniile fiarelor... Dacă le-ai pregăti dumnealor adică vr'un mistreț, care se le vîre o lecuță de spaimă în ciolane, — hai? Ar avea haz, Badeo... 'I-am și giuruit chiar lui Conu Alecu să te găsesc pe dumneata și dumnealui 'mi-o spus că te roagă să-i faci hatârul ăsta...

— Măre, lasă că nu-i nevoie de rugăminte amù. Vênatu 'l-am gata, și eu oi petrece mai bine decât dênșii... Numai vorba dumitale, n'o prinde vr'o racilă de spaima mistrețului?

— Ai un mistreț? 'i-ai dat de urmă?

— Ba încă cum!... He! he!... rugină veche, fêrtate; — îmi cunosc eu ghizuniile!

„Floarea se întorsese cu odobeșteanu care de ciudă că vedea lumina ȋilei făcuse spumă la gura oței...

— Ia să cinstim în sănătatea mistrețului, strigă Gându.

— Să cinstim, Gândule, că 'i se cade.

„De prins rēgușeală, n'am prins, că oca venise la vreme; da era vorba de făcut față hoțului de ger... Apoi cum! Ne trebuia căldură, ferește lucru! Eaca de-aceea făcurăm cu ochiu la două, la trei, la patru... la șase, măre băeți, la șase ocușoare de odobeștean... și ȋeu că prinsesem a vedea pe baba Dochia, nu cu 12 oi, ci cu turme întregi... păi cum...”

Toți făcură haz de vorbă; ear' Ștefânache umplu cînile cu vin din via lui...

— Samănă cu al Floarei? Moș-Badeo... îl întrebă.

Moșneagu muiă buzele și plesni limba de ceru gurei, apoi făcu cu ochiu:

— Las' că-i bun și ăsta... viclean, nevoie mare.

II.

„Și, cum vă spun, băeți, d'a într'a-murg când eaca prinse a se ivi șleahța de boeri, toți pe șoimuleni de cai, mândri și iuți, nevoe mare.

„Și veniau, mare, veniau, de le pâraia omētu sub copite, de spulberau în urmă-le, de se cutremura pământu și răsuna în munți.

Ear' când se opriră în bătătura crâșmei, se tot fi stat și se fi privit la ei cu drag:

„Aveau, bre, niște șube de celea scumpe, scurte până la brâu și lipite de trup, căciuli negre de nu știu care blană de prin alte țeri, ciobote lungi de le trecea de genunchi, cu crețuri de celea și lustruite, de'ți lua ochii. D'apoi puști de celea cu oțel și cu sidefuri, ști, mândre nu ceva; d'apoi cuțite de celea lungi și cu prăselile poleite! . . . Eaca rămâneai gură căscată la ele.

„De alt-mintrelea porniseră boerii gătiți de războiu de moarte în munții noștri.

„Eu și Gându eram în ușa crâșmei.

„Numai ce vęd pe Gându că se duce lângă Conu Alecu și că m'arată.

„Conu Alecu, feții mei, era pe-atuncea om așa cam de vr'o patru-deci de ani, da chipos, și cu niște ochi . . . Doamne, frumoși îi mai avea! Și era om bun, nici de fel trufaș, ca alții, ori ca mai toți, ți mai bine. Pecat că s'o sfârșit mai apoi așa de degrabă, nu știu prin care țară străină; și fiind-că n'avea nici un neam, pe urma lui, eaca a pus mâna stăpânirea pe moșie, pe case, pe tot . . . Posesoru de ađi, dela stăpânire le are toate în posesie.

„Și dacă m'o arătat Gându, eaca îmi făcù semn cu mâna să mă duc până lângă boeru.

— Dumneata ești, flăcăule? îmi grăi cu glasul lui cela blăjin și cu rîsu cela a om bun. Te cunosc amù . . . Și ți, dumneata o să ne duci pe urma dihănilor, hai?

— Sărut mâna, cucoane Alecule, noi . . . Badea a lui Gligore care-o fost pădurar, în vremuri, pe când trăia conu Hristea, tatu matale. Noi o să vă ducem cucoane . . .

„Și fiind-că eram eu așa, cam șăgalnic și pe-atuncea, ear' sfios nici de cum, grăiiu cam cu ris pe subt mustață:

— Numai să vă țineți bine, boeri dumneavoastră, că am un mistreț, jigodie păduratică, și nu-i prea place, jigodiei, să dea ochi cu cinstite fețe dela tîrg . . . Așa-i socoteala lui! . . .

„Atunci, uite, păr'că'l vîd, un cuconăș c'o mustață groasă cât firu paiului, 'și-o pus o sticlă albă la unu din ochi, și s'o uitat la mine așa, chiorîș, apoi 'și-o umflat obrazii, ca păunu coada, și mi-o grăit, cam cu luare în ris, cum s'ar prinde adecă:

— Hei! cât pentru asta, băete, nu te teme, că uite jucării ce am eu colea pentru ritu dumisale.

„Și prinse a-mi arăta o pușcă mîndră, două pistoale și vr'o două cuțite.

— Îi fi avînd, cucoane, nu ȑic ba! îi grăiiu și eu, ști, mai cu înțeles, numai dă! ferească Dumnezeu de ceasu rîul că friculița multe-aduce . . .

— Ei, tocmai fiind-că ești dumneata inimos și le ști rostu la toate, eaca de aceea m'am gîndit la dumneata, Badeo, 'mi-o spus atunci Conu Alecu. Mâni, des-de-dimineată, sî-mi fi la curte.

— Cînd s'o crăpa de ȑiuă . . . oiu fi, cucoane.

„Și cum 'i-am dat rîspunsu ăsta, Conu Alecu o dat și el pinteni murgului, și după el s'o luat apoi tuiu întreg, de ȑiceai: Doamne ce-i! așa goană!

„Acum să vă țineți, feții mei, că de-aici încolo s'ncepe ce s'o întîmplat.“

Moșneagului i s'ntunecă chipu, ști, cum s'ntunecă lumina ȑilei cînd s' pune vr'un nour în dreptu soarelui.

Sî înfioră par'că, de vreme ce nuș'ce făcû sî i se scuture trupu; pe urmă, trase-o dușcă din cană, și prinse a povesti la vale:

„Ei, da am uitat sî vă grăesc despre Dochia . . .

— Par'că ne-ai spus de baba Dochia . . . rîse un român

„Acea a fost o șagă, fîtu meu; asta de care o sî vă spuiu amû, era o fetișcană de vr'o șaisprece anișori numai, — așa ca dumneata, fetica moșului, (grăi către fata lui Pri-săcariu), — vedenie din ceriu; că ochi ca ceriu avea, ȑină din

poveste, că așa'ți fura inima de-o-dată și te fărmece cu glasul ei blăjin și cu veselie ei de ciocârlie. Și mi era soră, Dochia, băeți și voi, nevestelor . . . Când râdea, inima râdea în mine; când îmi grăia, par'că-mi grăiau priveghiătorile; când se uita la mine, par'că să uitau stelele. Doamne, dragă 'mi mai era, cum 'i-o fi dragă soarelui lumina lui, că, vedeți dumneavoastră, lumină era pentru mine, sărăcuța surioara mea. Unde-i amă . . . Ar fi bătrână ca mine, dacă ar fi în viață; ar fi trecut, și ea pe plaiurile mândrei tinereți; ar fi cules și ea roadele dragostei, cele mai dulci sufletului, — ar fi trăit!*

Toți par'că fură luați cu fiori.

Oare ce se întâmplase? era vorba ce le venia pe buze și nime nu cuteza să întrebe: chipu moșneagului se făcuse numai întuneric, ba încă de sub gene începuse a-i picura obida sufletului topită 'n lacrimi; și-i picura încet, par'că s'ar fi sfiit de cei de față.

De-odată Moș-Badea le șterse cu dosul palmelor, a oftat de două ori și ear' a luat șiru vorbeii.

„Dochia îndrăgostise, feții mei, pe Corbea, un flăcău din sat, frate de cruce cu mine, bun chitaciu ca și mine, voinic tot ca și mine.

„Ne potriviam amândoi ca două lumini pornite dintr'o lumină.

„Și cu ochi dornici de frate mă uitam la dragostea lor și așteptam doară cât se întrăm în cășlegi ca să facem nuntă mare și mândră.

„Eacă'n cea Ți de atunci, după ce am ajuns acasă, am găsit pe Corbea sfătuind cu Dochia. M'aștepta să ospătăm câte-trei.

Numai nu mi putui astîmpăra gura și prinseiu a le povesti, suroră-mi și lui Corbea, de vânătoarea de-a două Ți.

— Hei, apoi dacă-i așa, frate Badeo măi, merg și eu cu dumneata, grăi Corbea. Doară nu de florile mărului Țice lumea că amândoi chitim odată și gloanțele noastre se'mpreună tot într'un loc . . .

„Și așa o și fost nu numai odată, feții mei . . . Chitiam amândoi, la prinsoare cu oameni din sat, și tot într'un loc loviam amândoi de-odată.

„Cât neumblară fâlcile la masă, nu ne tăcù nici gura.
Numai de vânătoare grăirăm.

„Corbea încai pomeni, cu fală, de toate soiurile de
dihănii cărora le cântase vecinica pomenire, de când se în-
vătăse la vânat.

„Vesel și gureș era el când îl cătai, dar' ca atuncea
sara par'că nu'l mai vădusem așa.

„Dacă'l văduiu cât era de bucuros să meargă și el,
eacă-i dîsei:

— N'ai de cât s'ți desprînzi pușculița din părete și
să mi te faci încoace mâni când ori miji zorile.

— Fii pe pace, badiță hăi, c'o să mă scol cu noaptea
în cap, și undeși trânti căciula de podele de-o stîrnit tot
colbu. Iar' ție, Dochio, badiță, — grăi fetei, — o s'ți aduc
o vulpe cum nu s'o mai vădut . . .

— Bearcă mătuică, — rise Dochia.

— Ba cu coada de-un stîngen. Dochio . . .

„Și-o luat apoi noapte bună și s'o dus.

„Pe la cântători eram în picioare, ear' Corbea bătea la ușă.

„Eram vesel, Corbea așisderea; numai Dochiei îi pur-
cesese boii de-acasă.

„Corbea 'i luă sama.

— Eaca! Da ce ai, Dochio badiță, că par'că nu mijește
a diuă în ochisorii tăi? . . . Ori ai visat apă'n astă noapte?

— Apoi c'ai gîcit . . . Apă și nuntă, că par'că se făcea
nunta că trece pe o apă adîncă și mare . . . grăi Dochia,
cu grijă.

„M'o cam luat cu fiori și pe mine

„Numai Corbea prinse-a rîde de Dochia:

— Ia lasă, Dochio badiță; asta-i semn c'o să facem nuntă
mare și ție, la nuntă, o s'ți dau să bei apă în loc de vin . . .

— Dă! asta-i cam a primejdie, dîse o muiere din cele
de față. Că nuntă a visat Maranda lui badița Petre și până
în toamnă 'i-o murit văcuța . . .

— Ei, da Catrina lui Năstasă a Popei n'o visat tot
nuntă, grăi alta, și până peste o săptămână o primit veste
că 'i-o murit fratele la oștire?

— Doamne ferește! grăiră români și muieri închinându-se . . .

„Amu îți vedea cum o fost și la noi, porni la vale moșneagu.

„Am făcut inimă Dochiei și pe urmă ne-am îndrumat la Curte.

„Când am ajuns, numai cuconasu cel cu sticla, orbețu dël numai el nu sê gătise încă; încolo, toți, în pâr, mē așteptau pe mine.

„Când le-am spus boerilor și de Corbea, s'o bucurat toți; și firește era sê se bucore de-așa vênător care sê știe, ca și mine, toate colțulețele codrului.

„Cum sê ivi și cela cu sticla, cu orbu gănilor, ne pornirâm, unu câte unu pe o cărărușă care sue muntele pe după curtea boerească.

„Sê făcea tocma'n deal de tot, și tăia povârnișu de cea parte, o prăpastie, märe băeți de te lua cu fiori, de ți sê sbârlea chica, numai cât 'ți-aruncaii ochii în jos, de pe margine.

„Eaca acolo, lângă prăpastie, într'o peșteră mititică, 'și-avea ghizunia un mistreț și eu îi mirosisem urma cu vr'o câte-va zile mai înainte.

„Într'acolo îi duceam eu.

„Locu era priincios, nevoe mare, pentru bătae, că uite cum vine:

„Pădurea face față prăpastiei; la dreapta, ca niște ziduri de cetate sê ridică abrașele celea de stânci, 'ear' la stânga crâmpeiu cela de poeană.

„Dacă treziam din somn pe jupânu și dacă dumnealui poftia la lumină, apoi venea într'o capcană anevoioasă de tot.

„Noi toți eram două-đeci de inși; ce era mai cu ușurință, de cât sê ținem încongiurată partea dinspre pădure și poiană; atunci nu-i rămânea jupânului pentru învîrteală de cât locu dintre noi, prăpastie și stânci.

„Când am intrat în pădure sê făcuse taman bine ăiuă și nu mai era, până la ghizunia jupânului, de cât ca la o aruncătură de praștie.

III.

„Boerilor, le-am grăit eu atunci, după ce le-am făcut semn să ne strângă roată. Ce dăceți dumneavoastră? să dăm goană jupânului întâiu? Că așa și este, de altfel, rîndueala vînătoarei de mistreț.

— Ba să lăsăm pe jupănu dumitale, la urmă, grăi de-odată, ști, pe ne pus în masă, cuconașu cela cu sticla. Întăiu bătae celor-lalte dihanii! . . .

— Cucoane, da cum socoți dumneata c'o să aștepte jupănu până-i veni să-i dai bună dimineța cu surle și cu tobe! Când o auzi el că ce este în pădure, spală putina din ghizunie, n'ai grijă.

— Are dreptate, Badea, grăi cuconu Alecu.

„Da veți că pițigoiu cela cu orbu găinilor nu mai fusese la vînători de-a noastre; și mai era și îndărătnic, după alte cele.

„Nu știu ce-o sporovăit în altă limbă cu alți vr'o doi, trei, că prinseră a să răslăți.

„Eacă sări . . . țușt! un iepure cu urechile în sus bârjoiu și mirosind cu nasu în toate părțile . . .

„Cuconașu cel orbeț, îl zărește și tranc! mi'l culcă . . .

„De aici încolo, mai ține-i dē!

„Măre, împușcați ce v'o eși și cum vi-i pofta, am gândit eu și 'i-am lăsat uite așa, fără nici o regulă.

„Nu mai era bătae cum să plănuise; era un fel de nimică . . . Dac'o eși, bine, dacă nu, eaca nu.

„Da boerii tot erau să spue c'o fost la vînătoare . . .

„Numai cuconu Alecu s'o ținut de mine cu vr'o doi; Corbea nu știu ce să făcuse.

„Împușcăturile prinseră a s'auzi cu răsnet strașnic, ici și colo; — pe semne tot le țîșnea câte ceva înainte.

„Doamne, feții mei, voi care nu umblați cu vînătoarea, voi nu pricepeți mândrețile ei, nici cunoștința nu aveți de focu cu care vînătoru s'aruncă după căutatu vînatului. Uite, ochii ți să'nvîrtesc țintă, pe unde calci; și umbli încet, încet, par'că n'ai avea suflet în tine; și stai gata ca într'o clipă să și tragi. Mămulică Doamne, cum te mai scurmă la inimă și ce nerăbdare, și ce dor să veți țîșnind dihania . . .

„Ești numai urechi atunci . . . Scârțitu cel mai mititel de crangă ruptă sub călcăiu, face de ți sare inima, te oprește'n loc, și mânilor, fără știrea lor par'că, apropiere de ochi pușca cu cucoșu ridicat.

„De ți s'arată ceva, tranc! Două trei hiare de-ar fi, ai culcat una, n'ai mai stat s'alegi.

„Și cu ce poftă, și cu ce bucurie sălbatecă te uiți cum se sbate a moarte! . . . Te-apucă niște gâdilituri așa, care ți fac bine la inimă și dai năvală la vânat și'l și umfli la spinare; vrei să te încredințezi par'că, mai de grabă, că n'o să scape, că de-amu e lucru tău de care nu se poate atinge, Doamne ferește, alt vânător!

„Și eaca abia ai făcut câți-va pași, și par'că auzi ceva foșnăind în preajmă.

„Te-ai și oprit, ai și lăsat jos vânatu, te-ai și gătit să chitești . . .

„Uiți, ca de când lumea, hiara ucisă mai înainte, par'că nici n'ar fi lângă tine.

„Îți oprești suflarea, urechile ți se ciulesc . . . Tare ți mai bate inima ear'!

„Colo, ici, dincolo s'aud hăuleli, împușcături, apoi ear' pădurea tace și numai câte-o ruptură de cracă s'aude, ori un fugit de hiară speriată.

„Și par'că pe lângă tine o să treacă.

„Te chitești lâng'un copac, cu pușculița la ochi . . .

„Uite-o; e o codană! . . . Uite-o cum stă nehotărâtă, înfricoșată și cum se uită clătănând din coadă . . .

„Îți vine la îndemână . . . Tranc!

„Și mândra codană de vulpe mi se întoarce cu gaidele'n sus și cearcă se se scoale, se fugă . . . Pace bună, cumetră! . . . Mi te-am lovit din nădejde . . .

„Măre băeți, cum îți sticlesc atunci ochii! Cum 'i-ai bea sângele par'că . . .

„Pre legea mea! uite, și vânătoru e o hiară, nu altceva! ba încă mai hieroasă, că are minte, de! și într'n codru cu gând de ucidere!

„Și cum vă spun, feții mei, eaca după ce mi umflaiu

codana la spinare și ciuta după gât, aud cornu, da ști, a semn de primejdie.

„Altele-i răspund, — și eaca Corbea, și el c'o vulpe încins la mijloc, goană spre partea de unde purcedea cornu cela cu pricină.

— Fuga, fârtate Badeo, că prea țipă a spaimă!

— Eaca viu... Nu veți tu ce bielșug 'mi-a dat Dumnezeu?...

„Cornu țipa și mai cu furie...

„Mă ce naiba! Cine, peste ce dase oare?

„Eaca și alții prindeau să s'arate, ușori, nevoe mare, de goană grabnică, păi firește, că nu chitiseră decât sfintele frunze!

„Ce se vedeți, măre feții mei, — cuconașu cela orbeț era în sfadă strașnică cu doi lupi; își prăpădiseră cumpētu pe trei sferturi, și țipa din corn c'o mână și cu cealaltă, chip să apăra cu pușca pe care-o apucase de țevie. Mai mare gugumănie, de!...

„Adică nu-i fusese mai la îndemână să fi tras în cei câni ai codrului?

„Da veți că sfânta muceniță frica, face mari minuni cu cuconașii ăștia, bată-i pârdaľnicu!

„Pe loc, Corbea își trânteste jos codana și tranc! un lup să și dă de-a dura...

„Eaca și eu pe celalalt... cuconașu răsufă, în vreme ce boierii care dăduseră fuga'ncoace, începeau să'l șfichiuiască, lăudându'l, ci-că de noroc și de vitejie mare.

— Ei, și-o mai făcut mutre de păun, pe urmă? întrebă unu din români.

„Da de unde, răspunse Moș-Badea, își prăpădiseră acu limbei în caru cu fênu fricei... Tăcea chitic și mergea ca un cotoiu cu coada între picioare.

„Și fiind-că ne strănsesem toți amù, cuconu Alecu grăi să ne ducem la ghizunia jupânului, așa într'o doară, — că nime nu credea să mai fi rămas dumnealui acolo, după ce-a auđit pocnetele!

„Slugile boerești cărară vênaturile la căruțele de lângă mărghinea poenei, în care se afla ale mesei; că în codru pof-tiseră să mănânce dumnialor, boerii.

„Și împușcaseră și unii din cei-lalți, care un epure, care o căprioră, care o vulpe mititicuță, de! cum se nimerise! că de alt-fel era plină de vânat pădurea!

„Care mai de care nu grăia amù de cât de isprăvile lor, și, tot se fi stat se-i asculti: toți găsiau câte o pricină că dacă nu era ceea și cealaltă, apoi ușurau pădurea de vânat... ar fi făcut minuni, nu alt ceva!

„Și așa, eacă-ne și la ghizunie, cu proțap la gură, încetinei și ferți la pas.

„I-am rînduit eu pe toți de giur-împregiuru poenei pe fie-care lângă câte un copac, ști, ca se aibă după ce se se chitească, până ce s'o ivi dihania de jupân.

„Amù, cine se'l scormonească, — veți asta era greutatea! Toți poftiau se'l vadă, da nici unuia nu-i da mâna se se ducă și se-l scoale din așternut.

„Corbea se și gătise; eu îl dau înlături, scot matahala de cuțitoae dela brâu, găsesc pușca în cealaltă mână... și hai, încet, încet, o pornesc spre borta ghizuniei.

„Stau, ascult... pace, liniște.

„Scormonesc o pietroae, o asvirli înăuntru, pace!

„Doar' pietroaia cât a răsunit a pustiu.

„Nici un grohăit, așa, ști, se'ti vîre în trup o oaste de fiori...

„Ori dihania dracului era șireată foc... ori spălase putina.

„Dac'am vădut și-am vădut, 'mi-am luat și eu inima în dinți și m'am apropiat de bortă.

„Ce faci! Dă-te'napoi!... Mă, vin'o încoaci! strigau boerii.

„Eu, nu! Măre, amù nu mă mai gândiam c'aveam numai o viață... Mi se aprinseră călcăiele de doru jupânului și nu m'ar fi oprit nici sfântu Petru.

„Am intrat pe borta ceea ca pe-o ușă de biserică...

„Nuș de pe unde, pătrundea o leacă de lumină în ghizunia ceea, care nu era tocma mare....

„Cu ochii mei cam de mătă am și zărit culcușu jupânului. Ce folos, măre băeți, era gol pușcă! Jupânu fusese haită cu minte și n'o vrut se se hărjonească și se bată mingea cu noi...

„Am tras o sudalmă surugiască și am eșit înciudat foc.

— Apoi, boeri dumneavoastră, le-am grăit tuturor, așa cum m'așteptau toți, cu frică și cu nerăbdare, giaba doru de Jupănu! Dumnealui o luat-o la sănătoasa ca mai bine! Amu veți mulțămi și numai cu ce-ați vênat, ori cu ce'ți mai vêna! De! am spus eu să nu începeți cu surle și cu tobe...

„Cuconășu Păun prinse-a întoarce nasu încolo. Ci-că n'audia, nu vedea...

„Blăstămatu! dău de nu'mi venea să'l înhaț de chică, așa de ciudă ce'mi era pe el.

„Da las' că m'o răsrunat conu Alecu.

— Ei, veți, nuș' cum 'i-o dīs pe nume c'am uitat, — planu tēu de bătae o eșit rău, ba era să te mănânce și lupii...

„Toți riseră cu haz.

„Dar' de-o dată risu pieri, pieriră fețele tuturor, și într'un singur glas, înăbușit, de par'că purcedea din gâturi sugrumate, — toți strigară cu spaimă:

— Ursu!

„Ce-i drept, pe lângă ghizunie venia, venia încet de tot Moș-Mărin; era posomorit și mormăia de te lua cu frig.

„Și matahală mare pe urmă, negru ca păcatu, cu botu alb și'n labe cu mânuși albe, — boer, mă rog, boer de codru, d'apoi cum socotiți!...

„Par'că nu mirosia a om, ori aștepta, blăstămatu, să fie stîrnit.

„De-o dată, par'că'l vîd, — morăi strașnic și stătu locului, ști, cum șade omu, pe buci: zărise hiare de la târg și-i strălucise a pușcă.

— Ei, cum facem amu? să plecă la mine și'mi șopti conu Alecu; da încet, încet că par'că nici 'i să descleșta fălcile.

„Îi era frică, mătincă, să nu-l audă Ursu și să ne afle planu de bătae.

„Dar' n'apuc, măre creștini buni ai lui Dumnezeu, să răspund boerului și aud: tranc! de-odată, tranc! de două!

„Mă întorc:

„Era tot păunu, tot orbețu, tot blăstămatu de copil ne-astîmpărat care trăsese în urs.

— Na! ați ris voi de mine. Eaca l'am omorît și eu... nu 'i-o fost încă rușine să ȋică.

— Ba 'i-ai omorît umbra, boerule, îl rîse Corbea, că uite amù la el și gătește'ti curerele!

„Ce-i drept, măre băeți, că Moș-Mărin trăsese un răget abraș, de sculase'n picioare codru, de înfiorase munții și prăpastia! și se sculase și dumnealui drept în picioare, cu ochii roși ca focu și cu gura rânjind.

„Boerii o sfeccliseră și nici mișcau.

„Amù era amù.

„Eu eram cel mai aproape, la mine s'o și repeđit întăiu.

„Conu Alecu trage și el atunci și-i sfarmă o labă de dinainte, asta'l îndărjește și mai rău.

„Trag și eu, dar' nu'l nimeresc, și fiind-că venia, venia, arunc pușca, scot cuțitoiu, mă înțepenesc bine în pămēnt și'l aștept.

„Nu trageți nime, răcnesc!

„Matahala venea și răgea, răgea...

„Băeți, mă mai luptasem eu în viața mea cu urs, dar' eram la loc bun și știusem cum se iau lucru dela început. Amù, ba cu Păunu, ba cu conu Alecu, ba cu mine chiar, că mă înfierbântasem, vedeam eu că nu-i a bine. Îmi bătea inima strașnic; și par'că mă lua cu ameteală. Nu'mi era mie la îndemână, Doamne ferește. Amù, ce-o fi, o fi, am gândit; m'am mai cumpēnit odată și m'am repeđit ca s'î înfig cuțitu drept în inimă. Da veđi că norocu era chior pentru mine în cea ȋi de-atuncea, că mă împiedec de o cioată și buf!

„Când m'am sculat, m'o și apucat ursu; m'o apucat, da tot apucasem și eu de-i înfipsesem cuțitu... unde? Dumnezeu o fi știut.

„Eu știu atâta numai că mi-o trăsnit ciolanele... și pe urmă mi s'o întunecat lumina ochilor de tot.

„Câtă vreme o fi trecut, nu mi-am dat sama nici pe urmă, da când m'am pomenit că deschid ochii, eu eram lângă căruțele cu vênatu, întins pe-o dulama îmblănită.

„Mē uit eu, ca fermecat, caut s'emi aduc aminte și după ce'mi viu în fire bine, mă uit la toți.

„Conu Alecu era cu lacrimile pe obraz; cei-lalți toți, mânăniți și fără graiu.

„Mă scol, da mă durea al dracului șălele, mă scol în sfârșit: nici tu urs... Da nici tu Corbea.

„Și se nu fie lângă mine tocmai el? Dar' ăst păcat!

Badea se opri și prinse a căta întunecat, și par'că nuș' de ce îi tremura glasul și trupu.

Toți par'că se înfiorară de-odată.

„Unde-i Corbea? întreb eu.

„Toți tac; conu Alecu vine și par' că-l ved, mă ia de-o mână.

— Pe Corbea n'o se'l mai veți de-amu, îmi grăește cu plâns în glas. Făți inimă, Badeo, și ți Dumnețu se'l ierte.

„Ce? o murit, Corbea? am strigat, și par'că s'o învârtit cu mine codru, oamenii dimpregiur... lumea toată.

„Unde-o murit?

— Apoi, uite cum a fost, începù Conu Alecu. Noi nu puteam se tragem în urs, de teamă se nu tragem în dumneata; mărturisesc apoi, spre rușinea noastră a tuturor, că spaima ne înghețase pe toți și ne luase mâni și picioare... Atunci sêracu bietu Corbea s'o repeđit la dihanie cu cuțitu. Dihania te-o lăsat pe dumneata. Corbea 'i-o înfipt vitejește cuțitu în gât, nu-i vorbă, dar' fiara l'o apucat, apucat, și fiind-că în lupta lor ajunseseră pe marginea prăpăstiei, s'o rostogolit amândoi acolo... și nu 'i-am mai vedut. Doar' un răcnet al lui Corbea am audit și când am alergat se ne uităm, nu se mai vedea nimic: îi înghițise întunerecu prăpăstiei și moartea!

„Eac'ășa o fost cu sêracu Corbea: ca se mă scape pe mine, s'o prăpădit pe dînsu, o prăpădit și pe sora-mea, sêraca Dochia! Amar îi Doamne când bate ceasu rău!

Bietu Moș-Badea își ascunse fața în amîndouă mâinile și aducerea aminte de cele de-atuncea, îi porni lacrimi de jale și de dor nesfîrșit.

— Visu Dochiei, șopti una din neveste și oftă.

— Apa cea mare și nunta, ți se alta și clătină din cap a teamă de vis rău.

— Dar' Dochia cum s'o prăpădit, Moș-Badeo? întrebă fata lui Ștefănașe Prisăcariu.

— Apoi, feții mei, cum s'e prăpădească alt-fel! Eaca, de inimă rea; și-o tot bolit, o tot bolit până ce s'o istovit la sfânta Mănăstire Agapia...

„Și fie cu iertare, băeți, că tocma povestire de jale v'am spus; nuș'cum, da uite, doru nesfârșit de Dochia și de Corbea mă face pururea să grăesc de dênșii...

„Amù, altu la rënd, băeți, ca s'e ne șteargă plânsu și jalea.

„Noroc Ștefănașe, închină Moșneagu, și s'e închipui vesel; ia s'e v'e v'ed amù, care înșiră, că tare mi-i dor și s'e rîd...

— Noroc, glăsui Ștefănașe, și s'e ferească Maica Domnului de ceasu cel rêu!

(„Revista nouă“).

Rădulescu-Niger.

Vorbe.

Plato, marele înțelept al Grecilor, ȳice despre căsătorie, că ea este o reaflare. Poate, numai cât cam rar s'e fericește omul cu obiectul aflat.

*

Omul nenorocit are o mare mângăiere: nimeni nu-l invidiază, nu dorește s'e i aibă starea și aflarea.

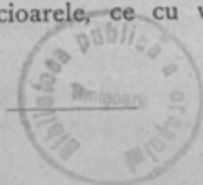
*

Omul mișel și nemernic, de regulă, are un nume mai rêu, de cum este el însuși. Nenorocirea lui e dar', că încă nu s'a ticăloșit de ajuns încă.

*

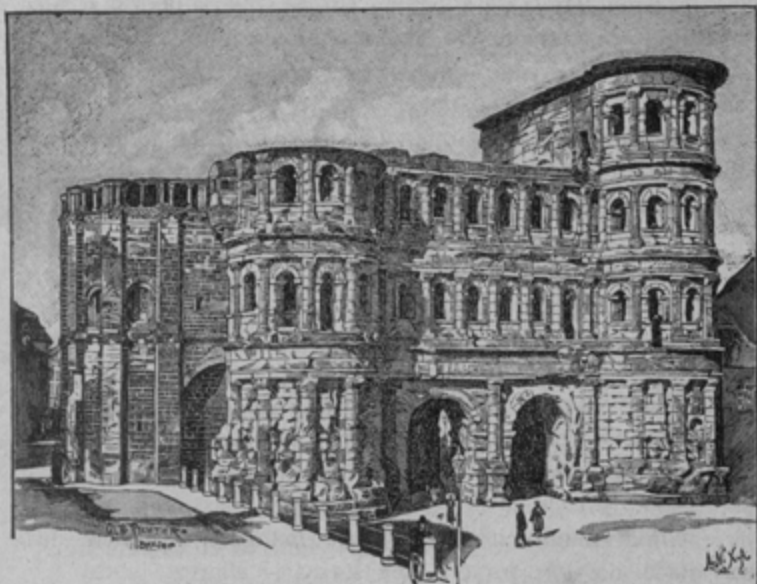
Sunt netrebnice picioarele, ce cu voia lor poartă un cap nebun și prost.

S. I. Ma.

Porta-nigra în Trier.

Trier e capitala cercului, ce poartă același nume, din provincia Rinului (Rhein-Provinz) în Germania. Are la 30.000 locuitori. Pe timpul Romanilor se numea Augusta Trevirorum, Francesii îi dăc Trèves. Afară de Franția sudică, nici o altă localitate de dincolo de Alpi, nu are atâtea mo-

numente vechi, precum are orașul Trier. Are amphiteatru de pe timpul lui Traian, cel mai mare monument însă este Porta-nigra — poarta neagră. — Aceasta e o poartă întărită făcută din bucăți mari de piatră cioplită și are o lungime de 36 m. și o înălțime de 29 m. S'a ridicat în sută 3—4 după Christos. Cât de imposant este acest mare monument și cât de bine este el conservat, — ne-o arată ilustrațiunea noastră.

Bătaia orbilor

sau

„Ceea ce dai săracului capeți însutit“.

— Snoavă. —

Într-o Duminică un soldat a fost la biserică. Tocmai pe ziua aceea a căzut evangelia, în care se dice, că „ceea ce dai săracului, capeți însutit.“ Soldatul n'a înțeles-o pentru lumea ceealaltă, după cum stă în evanghelie, ci pentru viața de acum.

Eșind afară din biserică, scoate un ban de aramă și-l dă unui orb, având credința, că peste puțin, Dumnezeu are să-l cumpenească să capete o sută, în loc de unul, cât a fost dat.

După ce face câte-va sute de pași, vrea să-și cumpere ceva, caută în buzunar, unde scia că are încă un ban, un ban de aur. Când colea în buzunar nu e de cât vânt. După ce-și trage seama, că ce a făcut, rămâne statorit, că galbenul s'a lipit de banul de aramă și el l'a dat orbului. Se duce și n'are pace până dă de locuința acestuia. Întră înăuntru, orbul e acasă.

Fără multă vorbă spune orbului întemplarea, îl roagă ca galbenul să-l dea înapoi, că s'a lipit peste voie de banul cel de aramă. Și, dacă întreg nu, cel puțin o parte să-i dea, căci n'are un ban pe lângă sufletul său.

Orbul se joară pe cer și pe pământ, că el nu scie nimic, n'a vădit nimic.

Soldatul n'are încotro, tace și înghite gol. Cuvintele evangheliei îi sunau acum cu totul altcum în urechi.

De odată îi trece ceva prin minte, își ia ziua bună de plecare, deschide ușa, se face că ese dar' nu ese, trântesce ușa și el rămâne înăuntru.

Orbul stă nițel pe cugete, așteaptă ca soldatul să se depărteze cât de bine. Când a crezut acum, că acela s'a depărtat în de ajuns și cine scie pe unde umblă — începe a vorbi el singur cătră sine:

— Hm! Cum se nu! Să-i dau eu galbenul înapoi, când mie tocmai îmi lipsea. L'oiu pune eu lângă cei nouăzeci

și nouă de gălbinași, pe cari îi am în oala de sub pat, ca să fie tocmai o sută în capăt. Ce va mai urma vom vedea!

Și tot vorbind din gură, se duce la pat, caută într-o grămadă de tot felul de nimicuri, ce stau vraf sub el, scoate o oală și din oală o mulțime de galbeni, pe cari începe să-i numere, ear îndărăt în oală: unul, doi, trei... nouăzeci și nouă!

— Acum hai și tu gălbenașule de ađi, hai și tu la frăținii tăi! — Țicând aceste, scoate gălbenașul căpătat dela soldat, îl pune lângă ceialalți, și numără: o sută în capăt! Apoi pune ear' oala la loc, o îngroapă bine în mormanul de sdrențe, ascite și alte nimicuri și se depărtează.

Soldatul se apropie de pat și ca mai umflă oala, de acolo, unde o pusese orbul, cu galbeni cu tot, — Țicându-și în sine, că tot adevărat rămâne cuvântul din evanghelie, dai unul capeți o sută.

Orbul abia s'a depărtat și earăși se întoarce la bani. Vrea să se mai încredințeze odată, dacă în adevăr i-a numărât bine, dacă i-a aședat cum se cade. Îi făcea plăcere, să-i numere și de Țece ori după olaltă.

Când colea nici tu oală, nici tu galbeni, par'că altă aia i-a dus. Caută, caută, răstoarnă tot, — nimic nu află.

Soldatul sta mulcom, mai că nici nu răsufli. Vrea el să vadă, că ce o să facă orbul în urmă și în capăt, când s'a convinge cu adevărat, că bani ca în palmă.

Într'aceste se aude trop! trop! — cine-va s'apropie de ușe. Vrea să plece, deschide ușa și se află față în față cu un alt orb. Ca să nu dea peste el orbesce, se trage înapoi. Orbii aveau amândoi o locuință.

— Tu ești, Constane? — întreabă orbul din casă.

— Eu frate!

— Bine că te-a adus Dumnezeu, că uite ce-am fost să pătesc. N'a fost nimeni în casă și mi-au perit gălbenași! Și începe să-i spună cu lacrimile în ochi toată istoria.

Soldatul tot sta și asculta.

— Ei bine! — răspunde orbul din nou sosit. De când tot bat eu toaca la urechia surdului și tu nu vrei să mă înțelegi! Ți-am Țis de atâtea ori: Măi, nu lăsa banii acasă,

că într'o ȃi te vei afla cu sănătate bună dela Abrud. Veȃi eu n'am făcut ca tine. Eu i-am cusut ici, în  nduplec tura dela căciulă, în  ir tot unul lângă altul, de stau ca soldaȃii, o sută de galbeni în capăt, — ia veȃi numai!

Dic nd acestea hai să dea căciula la celalalt.

Soldatul  tinde mâna, ia căciula  i o pune lângă oală.

—  i bagi de seamă, cum stau g lbena ii mei cusuȃi în căciulă? —  ntreab  orbul nou sosit.

— De unde, că doar' căciula nu e la mine.

— Ba e la tine, că doar' acum ȃi-am dat'o, eu cu m na mea.

— Ba, că nu!

— Ba, că da!

Că nu, că da, — că da, că nu! . . . până s'apucă de cap  i dau,  i dau nemiluit, — bătaia orbilor! . . .

Soldatul în toiul acesta s'a cam mai dus pe aci încolo, fără a ȃice nici barem sănătate bună u e! —

Când s'a v ȃut la at ta sumă de bani, sta să sară din piele afară, de voios ce era, căci pentru el s'a adeverit cu vântul scripturei cu v rf  i îndesat.

Gr. Sima al lui Ión.

Anecdote.

B tr neȃe ad nci. — A murit de cur nd un mo -neag în v rst  de 110 ani. Într'o societate aleasă să mirau toȃi de o viaȃ  at t de lungă  i foarte simplă, căci mo -neagul a fost un ȃeran. — Nu e nici o minune, răspunde Păcală. Mo u-meu, dacă nu murea, ar avea ac  la 150 de ani!

*

Laudă nu glumă. — Un tinăr să lăuda, că familia lor a esistat  i pe vremea lui Negru-Vodă. — Asta e nimic,  i taie vorba un altul. Mo ia noastră o avem din neam în neam curat dela Traian. L'a dăruit pe un str mo  al meu, pentru-că 'i-a arătat pe Decebal, că unde  ede.

Din Iaponia,

Din Iaponia s'a vorbit foarte mult în anii din urmă, mai ales de când s'a iscat mai întâi cearta, apoi război între ea și cel mai întins imperiu de pe fața pământului, China.

Iaponia e o țeară, pe care o formează mai multe insule împreună și are peste 40 milioane de locuitori (pe un Chilometru pătrat 106 locuitori). Iaponia e organizată întru toate ca și țările europene. Peste tot e cea mai civilizată dintre toate țările locuite de popoare neapartinătoare raselor caucasice s'au indo-germane.

În Iaponia nu există religie de stat. În timpul mai nou e liber fie-care a urma credința, ce o vrea, este încât nu vine în coliziune cu ordinea de stat. Religia cea mai veche este sintoismul, pe care o urmează și Micado (mai corect Mai-cado împăratul cel mare) și care spriginită și din partea statului. Numărul

bisericilor acestei religii este 193.153, iar al preoților e 1470. (Numărarea din 1892). Religia lui Budha a trecut din Coreea în Iaponia și are 71.859 biserici și 52.511 preoți. Creștinismul a fost introdus de Portugezi în secolul al 16-lea, în urma persecuțiilor însă, a fost desființat aproape de tot. Decând e libertate de credință, a făcut progrese nouă. Romano-catholici se află 44.300, cu 4 episcopi, — ortodoxi orientali

18.000. Mai sunt încă anglicani și protestanți. Căile ferate sunt introduse din 1872.

Ilustrațiunile noastre ne înfățișează un preot Budhist în ȩrnat bisericesc și o japoneză ducându-și copilul în spate.

Medicina poporală.*)

Abces (Apostimă dela latinescul, abscessus). — Este o adunătură de puroiu venită din cauza unei inflamații. Se vor aplica cataplasme până la venirea medicului.

Ori când este o durere mare, se vor face fomentații calde cu decoctiune de nalbă, de capete de mac și mai sigure vor fi cele cu foi de mătrăgună.

Toate alifile băbești, măresc durerea în loc de a o împuțina. Tot asemenea sunt vătămătoare toate plasturile recomandate de cutare turc ori boiangiu.

Când un abces este superficial, se vor aplica cataplasme cu făină de orez sau din șofranate, pentru a-l face să supureze mai repede și să fie mai puțin dureros.

Când abcesul este deschis, nu trebuie stors cu putere ca să iasă tot puroiul, nici să va pune fitil, căci se produce o inflamație foarte dureroasă și fără nici un folos pentru pacient. Va continua numai cu cataplasmele până va veni medicul.

Dacă abcesul este adânc, după importanța organelor, poate da naștere la mari stricăciuni, de aceea trebuie achiama medicul îndată, ca să facă ceea ce îi dictează arta.

Se deosebesc trei feluri de abcese: 1. Abcese calde sau acute; 2. Abcese reci sau cronice (vechi); 3. Abcese de lapte.

Abcesele calde sau acute. — Vin în urma frigului, a loviturilor, a înțepăturilor, etc.

Abcesele reci. — Se arată mai des la oameni debili, scrufuloși, tuberculoși, și la aceia care locuiesc în bordee sau case umede și mănă rău.

Abcesele de lapte. — Acestea sunt tot-d'auna rezultatul unei inflamații a țitelor. Ele se arată în timpul lăptării. Ele se formează în grăsimea care acopere glanda mamară în care se formează laptele. Această grăsime este despărțită prin niște pereți tari din care cauză se inflamează în parte fie-care compartiment. De aceea, abcesele de lapte, nu sunt mai nici o dată unice.

Ca să împedice formarea mai multor abcese, unul după altul, se va lăsa chirurgical să deschidă pe cel dintâiu, chiar mai înainte de a fi cu desăvârșire copt. Se se știe că o femeie fricoasă își va face singură o durere prelungită și vor rămâne la țite niște semne foarte neplăcute.

*) După „Medicina poporală”, de Dr. C. D. Severeanu.

Alimentația (hrănirea) pacientului. — 1. A nu-l da de cât acea prescripție de medic; 2. A nu-l sili cu mâncarea; 3. Odihnă după mâncare.

Angina. (Durere de gât). — Acesta este un termen generic care se aplică mai cu seamă inflamației amygdalelor (murele). La început se va aplica împrejurul gâtului un șervet muiat în apă rece; care este adesea îndestul pentru a opri inflamația. În toate anginele trebuie a uda gâtul cu băuturi emoliente. Se nu se puie cârpe sau cataplasme calde împrejurul gâtului.

Pacientul se nu șează în umezeală nici se se expuie schimbărilor repezi de temperatură. Se bea cu încetul, căci cu chipul acesta va înghiți și cu înlesnire.

Apoplexia. — Provine din vătarea de sânge, fie la creier, fie la plămâni; în cazul dintău există paralizie mai mult sau mai puțin completă a simțurilor și a mișcărilor.

Ea provine din mai multe cauze care pot fi cunoscute numai de medic. În ori ce cas, se va ridica pacientului ori-ce legătură care împiedică circulația sângelui, mai cu seamă dela gât și dela mijloc. Pacientul se va pune într-o cameră cu mult aer, se va culca cu capul mult mai ridicat de cât trupul și reșimat pe o perină de paie sau de pîr de cal.

Se vor aplica muștare la picioare, la pulpe și pe coapse.

Se va aplica un clistir cu apă și două linguri de ulei de ricină sau glicerină.

Va da un purgativ de un gram de calomel, în patru pachete, câte unu la fie care cuart de oră. Nu se va lua sânge fără ordinul medicului.

De băut se va da ciaiul căldicel de floare de teiu.

Arterie deschisă. — Când o arterie este deschisă curge sânge roșu în țîșnituri. Comprimă d'asupra rănei, strângînd cu putere până ce sângele se va opri, și chiamă îndată medicul.

Ascaridi vermiculari. (Limbrici). — Aceștia sunt vermii cei mai obicinuiți din mațe, mai cu seamă la copii. Ei sunt lungi în formă de fus, subțiri la cele două capătăie. Multe afecțiuni li se atribuie pe nedrept.

Îndată ce se observă, se pot scoate prin purgative cu sabur sau cu fertură de muschi de peatră.

Medicul va recomanda tot-d'auna medicamente mai sigure, precum este santonina, etc.

Bandagiu. — Se numesce bandagiu ori-ce aparat în care bandele și compresele formează partea principală. Se

mai numesc ast-fel, toate aparatele complicate cu care se leagă oasele rupte, în care intră și legăturile și atelurile. Sunt mai multe feluri de bandage. — Bandagele trebuiesc slăbite, dacă extremitățile se umflă și se învinețesc, sau dacă este o durere într'un punct oare-care.

Bêșici. — Unflături formate de grămădire de serosități între derm și epiderm. Când aceste tumori provin din mers mult sau din lucru cu mâna, trebuiesc înțepate cu un ac. Să se păstreze epidermul și peste tot să se pună comprese cu apă de plumb.

Blepharită. — Inflamația pleopelor provocată de înțepături pe marginea lor, sau din cauza frigului, sau din un corp străin intrat în ochiu, sau din cauza scrofulelor; această afecțiune este adesea însoțită și de inflamația conjunctivei, care se cunoaște prin durere, înțepătură și roșiata părții albe a globului ocular. Să se aplice pe ochi o compresă sau un burete muiat în soluția următoare: apă un pahar și oțet de vin o lingură de masă sau în ciau cald de nalbă, de mușetel, etc.

Bosă sanguină. (Unflătură cu sânge). — După o lovitură, când cărnurile sunt strivite între un corp tare și un os, un număr oare-care de vine mici și vase capilare se rup, atunci se face o hemoragie între două pei, sângele ast fel versat constituie bosa sanguină pe care o tămăduim sau prin splături rezolute (apă amestecată cu tinctură de arnică ori cu apă de plumb), sau printr'o compresie făcută cu o piesă de monedă, învelită într'o petecă de pânză și aplicată pe bosă.

Beția (Ebrietas). — Mai multe fenomene determinate din abuzul băuturilor fermentate (spirt, vin, rachiu, etc.), se numesc beție, de când începe a se turbura mintea, a împedica voința, și până la delirul furios, un somn fără voie și chiar moartea. Acetatul de amoniac (oțetul de țiperig), dat în dosă de 10 grame într'un pahar de apă cu zăhar și luat cu lingura la cuart de oară, face să înceteze beția. Dacă se dă amoniacul licuid (spirtul de țiperig) se se dea două grame într'un pahar de apă cu zăhar și luat tot cu lingura.

Buba rea. (Pustula maligna). — Este o afecțiune virulentă, care nu s'a observat până acum de cât numai la om, rezultată din inoculația dalacului luat dela animale, sau prin atingerea acestora, sau prin înțepătura insectelor care au supt dintr'un animal cu dalac. Buba rea se poate da dela

om la animale prin înoculație. Buba rea se deosebesce de dalac. Dalacul se arată tot-d'auna după ce s'a otrăvit sângele, pe când buba rea se arată cea dintâiu și pe urmă se infectează tot sângele. Buba rea se ia nu numai la oamenii care se ating de vitele cu dalac, dară și la aceia care umblă cu peile, cu lăna sau cu părul animalelor moarte de această afecțiune, chiar după mai mulți ani.

Experințele lui Pasteur și Toussaint au arătat că la animalele cu dalac este în sânge un parasit numit Bacterid.

Buba rea are patru perioade:

1-*iu* Period sau period de invasiune, care ține două zile și după care se vede pe pele o pată roșcată, însoțită de căldură și de mâncărime și care se aseamănă cu o mușcătură de purice. Îndată se formează în acel loc o beșicuță care se rupe îndată și lasă în locul ei o ridicătură neregulată, albăstrue, de mărimea unui bob de linte.

2-*lea* Period sau de erupție, cearcănul care încongioară ridicătura se întinde, și ia o culoare neagră; durerea, arsura și umflătura se măresc și se formează alte beșicuțe prin prejur și ridicătura dela mijloc devine o adevărată escară gangrenoasă.

3-*lea* Period sau întinderea rēului la țesăturile adēnci.

4-*lea* Period sau periodul simptoamelor generale grave. Îndată ce se arată buba rea la om se se ardă adēnc partea afectată și se se dea de beut pacientului doctorii de împuternicire.

Căldura, (febră). — Stare generală caracterisată prin căldură și turburări în circulație. Ori de câte ori un organ important este afectat, există căldură *symptomatică*.

Se deosebesc călduri cu forme continue, *intermitente*, și *remitente*.

Printre febrele continue sunt mai cu samă cele eruptive: Rugeola (pojarul). Scarlatina (ochinarul). Variola (vêrsatul, de vânt, în cruci, etc.). Cele intermitente sau în perioade regulate se arată din cauza unei absorbițiuni miasmatică, septice, etc. Tot aceste cauze pot da naștere febrei remitente, printre care putem enara febrele catarale, biliōse, mucoase, tifoide, tifice, între care este și forma recurentă.

În toate casurile odihnă, dietă, beuturi mucilaginoase.

Acestea sunt cele dintâiu ajutoare ce se dau pacienților până la venirea medicului.

Cholera. — Derivă dela *cholêra* sau sghiab, pentru că materiile curg ca printr'un sghiab. Afecțiune acută, repede

în mersul ei, foarte dureroasă și foarte periculoasă, ale căreia simptome caracteristice sunt vărsăturile și ieșirile la garde-robă de materii bilioase și repetate. Să deosebesce Cholera sporadică și Cholera epidemică sau asiatică. — În timp de epidemie, la cele dintâi simptome de ieșire afară, se va da un tratament puternic și grabnic; se va culca pacientul, va căuta să-l încălzească și va bea foarte des apă cu zahăr, cu laudan (2 picături la $\frac{1}{2}$ oară) până ce vor înceta ori-ce simptome de choleră și va trimite grabnic după medic. Să nu mănâce și să nu bea multă apă. Setea mare se combate cu bucățele de gheață, se va da asemenea băuturi calde cu vin, spirit, rum, etc.

Ca măsură grabnică de pază, se va feri de a sta în locuri unde se aruncă materiile escrementiale ale cholericilor. Se vor desinfecța locurile unde se aruncă materiile; obiectele infectate se vor muia într-o soluție cu acid fenic de 20 la mie sau apă cu 40 la sută de chlorur de calciu, sau într-o soluție de feningine.

Colica (dureri de stomac). — Termen generic prin care se înțeleg toate durerile; la țeară mai cu samă ele provin și din mâncare de fructe necoapte, cu rouă pe dânssele. Aceste colici trec îndată, dacă cel ce suferă bea ciau cald de nalbă, sau de floare de teiu, sau de mușetel, ori de soc, etc. — Colicile copiilor se combat cu clistire cu unt de migdale sau cu alt ulei.

Colicile de stomac, bilioase, și flatulente, reclamă un tratament diferit. În toate casurile cataplasmele calde emoliente, aplicate pe pânțe, sunt de bun folos.

Convulsiuni la copii (Spasmuri) — Nu este nici o altă cauză care să înfricoșeze așa de mult pe mame ca convulsiile copiilor, și cu toate acestea, ele nu sunt decât un simptom al multor afecțiuni, în copilărie, simptom care prin el însuși prezintă prea puțină gravitate, dară care se poate termina foarte nenorocit în unele cazuri.

După cum se vede, convulsiunile sunt un simptom foarte nesigur. Mamele trebuie să dea micile îngrijiri cu sânge rece și să trimită îndată după medic, ear' până la venirea lui, să desfacă ori și ce legătură s'ar afla la gâtul sau mijlocul copilului, să-l culce cu capul mai sus pe o perină de paie sau de păr de cal, să-i încălzească extremitățile, dară să nu pună și pe cap comprese cu apă caldă, ci să se mulțamească a da copilașului cu lingurița, la fie-care cuart de oară, din o poțiune făcută cu 20 picături de eter într'un pahar mic de apă cu zahăr.

Să nu plângă înaintea copilului, căci el se poate spăria de suspinurile mamei.

Cocheluşa (Tusa măgărească). — Se numeşte astfel o tusa violentă şi cu convulsii, revenind prin accese (cuinte), la intervale mai mult sau mai puţin depărtate, şi formând mai multe expiraţiuni, după care vine o inspiraţiune încetinică, obositoare şi cu sunet sgomotos. Ea lovesce mai cu samă pe copii după naştere până la schimbarea dinţilor, şi este mai tot-deauna epidemică şi foarte contagioasă. Tusa vine prin perioade violente, mai mult noaptea, dimineaţa şi seara, precum şi preste zi. Ea începe prin o gâdelitură neobicinuită c'o simţire neplăcută la gât şi la stomac, cu slăbiciune şi neastâmpăr. În timpul accesului, al sguduiturilor şi al neastâmpărului, există dureri în pept, ca şi când s'ar rupe ceva; pulsul este frecuent şi strâns, sufocaţia ameninţătoare, faţa roşie şi umflată. După ce încetează accesul, este vărsătura cu bale; oboseala, greutatea în cap, turburările respiraţiei şi ale circulaţiei scad câte puţin, şi copii reîncep a se juca ca mai nainte. Tusa măgărească este o alecţiune puţin periculoasă. Tratatamentul consistă în: 1. Schimbare de localitate; 2. A pădi copilul de frig, de umiditate, de schimbările răpezi de temperatură; 3. Va purta flanelă; 4. Va de hrană bună şi regulată; 5. Să va feri de ori ce impresiune morală şi va chema un medic.

Semne pentru ploaie.*)

Nori mulţi, vânt mare. Nori în grupuri aşezaţi, când aceştia vin din sud şi schimbă adese-ori direcţia lor. Când se arată seara în N. O. în număr foarte mare; când sunt negrii şi vin din ost, atunci plouă noaptea, când vin însă din est atunci plouă în ziua următoare apar aceştia flocoşi atunci va ploua după două—trei zile.

Dacă razele soarelui străbat prin nori atunci ploaia nu va dura lung timp.

Când plutesc mai multe pături de nouri una peste alta şi când domnia la început vânturi, atunci ploaia va dura lung timp. Când începe a ploua 1—2 oare înainte de ce resare soarele, atunci este probabil, că ploaia va înceta cătră ameză-zi; însă când începe a ploua 1—2 oare după ce a răsărit soarele, atunci va ploua până cătră seară.

*) După „Agronomia“, de Alex. de Vrányi.

Dintre plante își închid florile la apropierea unei ploii: Convolvulaceele. *Stellaria media* își redică florile în sus demineată pe la oarele 9 fiind timp frumos, își desvêște frunzele și rămâne ast-feliu până cătră amiază-zi; când are să ploae, atunci planta aceasta rămâne jos și florile ei sunt închise. *Calendula pluvialis* își deschide florile între 6 și 7 demineată și rămâne ast-feliu îndecomun până la 4 oare după amiază-zi. Acesta e un semn de timp frumos; când însă florile sunt închise după 8 oare demineată, atunci are să ploae cătră seară. *Sonchus* arată pentru ziua următoare timp frumos, când floarea se închide noaptea; ploaie însă când rămâne deschis etc. Oamenii și animalele au o presimțire despre schimbarea timpului. Înainte de ce izbucnește o fortună, simțește omul o nădușală, o neplăcere și o osteneală. În rane vechi, închise deja, se ivesc dureri; bătăturele și pēduceii ard și mănincă. Reumatismul produce dureri în corp, când se anunță o ploaie. Animalele sunt încă mai simțitoare. Dacă insectele paserile cântătoare, paserile de apă își caută de treaba lor, atunci e probabil, că va rămâne mult timp vreme frumoasă. Dacă paserile caută adăpost sub acoperișe, dacă cioarele vin earăși prin sate, atunci este semn că se apropie o fortună sau moloșag.

Va ploua când rândunelele zboară pe jos, când cioarele se așează în cărduri pe câmp, când paserile de apă și de mărăștine se strâng pe locuri înalte în mijlocul apei, când zboară jos se cufundă adese, când țipă mai mult de cât îndecomun și când diferite specii de paseri se scaldă în apă sau năsip, când furnicele sunt foarte active, albinele cară sirguincios și nu se prea departă de prisacă, când la arat se arată multe rîme, când șerpîi, șopârlele și broaștele se arată în liber, când grierușii cântă adese-ori, când cărțițele aruncă mai multă țerină de cât îndecomun.

Următoarele animale arată mai sigur schimbarea timpului:

a) *Lipitoarea*. Fiind timp frumos senin, zace lipitoarea pe fund încolăcită. Când plouă atunci se redică până la marginea vasului. Când se va ivi vînt înnoată lipitoarea cu o iuteală deosebită în apă. Când vor urma fortune, tunete și ploi, lipitoarea iese cu câte-va dîle înainte de acea din apă, și face mișcări spasmece, deoarece-ce nu se află bine. Fiind îngheț sau timp de vară liniștit, zace lipitoarea liniștită pe fundul vasului. Dacă ninge ori dacă plouă, arată lipitoarea aceleași calități.

b) *Albina*. Dacă, fiind timp frumos, albina zboară băzâind rotindu-se, atunci în decurs de 24 oare are să ploae.

Dacă se mușcă albinele în ștubeiu, dacă, înainte de ce intră în ordinii, aleargă ele fricoase în jurul ordinii, atunci se va ivi umezeală mare. Când aceasta rotire durează timp lung, redicându-se tot-odată și barometrul, este semn că va fi timp rău. Miere multă în stupi și trântorii bine nutriți și de timpuriu eșiți din celule sunt semne de timp foarte umed care va dura mult.

c) Bibanul. Dacă pata neagră de pe aripioră de pe spate se află toamna mai înapoi, e semn că va fi o eamnă moale, dacă se va afla mai înainte, cu atât mai grea va fi earna, dacă pata se află în mijloc, se poate aștepta o eamnă schimbăcioasă.

d) Păianginul. Cu cât mai de timpuriu țese păianginul de cruce în aer liber, și își țese țesetura sa către nord sau est, cu atât mai curând va fi timp cald; când lucră încet, va rămâne lung timp frumos, când lucră el în grabă mare, atunci e timp schimbăcios. Când își curățește țesetura sa, atunci va fi timp uscat, nădușit și liniștit; când trage el mai multe fire, atunci urmează vânt. Când păianginul șede în mijlocul țeseturei sale cu picioarele sub sine, atunci va fi îndelungat timp frumos. Când rămâne el ast-feliu cu toate că plouă, atunci se va însenina curând. Când picioarele nu sunt trase, ci gata de sărit, atunci se poate aștepta arșiță mare și o fortună, care însă va trece repede. Când părăsește țesetura sa și se reține într'un unghiu, când țesetura sa este stricată, atunci vor urma fortune și ploi mari, și păianginul părăsește locașul său de tot. Când reparează acest locaș, atunci vor urma zile frumoase, când își țese mai multe mreji într'o depărtare una de alta și anume în direcțiuni diferite, se poate conchide după mreaja pe care se află păianginul, din care parte are să sufle vântul.

Mult mai bun de cât păianginul de cruce, care lucră numai vara, este:

e) Păianginul de casă. Acest păiangin lucră anul întreg. Dacă își țese earna mreaja ruptă în același loc, nu se poate aștepta timp mai moale; când el țese lângă sobă, rămâne foarte frig, când țese lângă fereastră, atunci urmează timp moale. Dacă târziu toamna păianginul se întoarce în țesătura sa către sud, este a se aștepta frig mare. Dacă firele, ce formează o mreajă înaintea camerei sale se perd de-odată, atunci urmează timp frumos etc.

f) Racătețul (brotac verde). Când se poate aștepta timp frumos, el se suie sus pe scară; când urmează ploaie se coboară jos și ocăcăște mult.

g) Baroscopul. Șease părți camforă, o parte salitră, o parte salmiac, disolvate în spirt de vin și închis hermetic în o sticlă. Cu cât mai deschisă este soluțiunea, cu atât mai curat este aerul. Cu câte mai multe cristale se formează în fundul sticlei și cu cât mai sus se urcă aceste cristale, cu atât mai frig are să fie. Fire ce se urcă și se prind sus, arată vânturi în atmosfera superioară. Pete mici vestesc ploaie, negură sau nea. Când soluțiunea este tulbure și amestecată cu steluțe, sunt a să aștepta fortune, și cu cât mai lung durează tulburarea aceasta, cu atât mai timpuriu se vor ivi fortunele. Fibre mari ce plutesc în soluțiune, arată nori amenințatori. Dacă eara lucind soarele se formează steluțe în sticlă, atunci este a să aștepta nea. Chiar și partea de unde vine vântul, se arată prin cristalisațiuni fine lungărețe în formă de nori, dacă sticla e din toate părțile liberă. Fiind timp frumos, fluiditatea e deschisă; fiind timp rău, se formează cristalisațiuni tulbure; fiind timp posomorît, se redică fluiditatea. La ger mare, îngheață suprafața fluidității.

Rotațiunea semănăturilor.*)

Prin praxă s'a ajuns în agricultură la acel principiu, că pe același agru trebuie sămănăturile schimbate; drept aceea s'a luat de regulă a schimba grâne cu ierburi, numind procedura aceasta economie alternatoare. Din aceasta au rezultat earăși rëndul sămănăturilor, cum se urmeze an după an, de unde s'au constatat, care sămănături se împacă bine una după alta și care nu; din relațiunile aceste și încă din alte momente s'au constatat speciile diferite a rëndului sămănăturilor. Pentru om au avut în prima linie acele plante mai mare interes, care îl nutresc; deci ocupându-se mai mult cu aceste, au înțeles curând că pământul nu produce mulți ani după oaltă aceeași plântă ori același fruct.

Când se lasă un pământ mult timp necultivat, se poate vedea că el schimbă de sine, după oareși-care timp, plantele ce cresc pe el, în modul acesta se schimbă vegetațiunea pe dânsul. Momentul acesta se întâmplă și cu arborii din pădure. Se crede, că pământul se stoarce numai pentru aceeași plantă, alte plante însă vegetează foarte bine și se conchide cu drept că pământul a pierdut oareși-care părți chimice de nutriment pentru aceeași plantă. Se mai crede încă, că e de ajuns spre

*) După „Agronomia“, de Alex. de Vraniy.

a avea grâne și fructe bune, numai a lucra pământul mecanice bine, a-l curăți de mărăcini și a-i aduce calitățile necesare fizicale.

Din teoriile aceste au rezultat deci regulele următoare:

1. După plantele care storc pământul, au să urmeze ast-fel de plante care, îl cruță și care îi dau fertilitatea înapoi. Plante cari storc pământul sunt grânele, oleioasele etc., în general toate acele plante care se lasă să se coacă bine, sugând încă substanțe nutritoare la un timp, când frunzele lor sunt deja uscate. Plante cari îmbunătățesc pământul sunt acele, cari se taie înainte de ce s'au copt.

2. După o plantă din o specie genere sau o familie anumită să urmeze o altă plantă din altă specie genere și familie. Există însă plante, cari în regiuni anumite, nu au nevoie de schimbarea aceasta; există însă și altele cari se împacă bine una cu alta, ast-fel în cât după restimpuri scurte pot să urmeze earăși. Ast-feliu de plante sunt cerealele. Altele nu se împacă nici de cum, precum este șafranul, care pe același loc crește numai în 15—20 ani, rapita în 4—5 ani, asemenea și celelalte oleioase. Să știe cu siguranță, că unii mărăcini anumiți și unele insecte stricacioase sunt specifice pentru unele plante și când aceste se samănă prea adese, atunci mărăcinii și insectele se înmulțesc atât de tare, încât cu anevoie se pot stărpi.

Plantele cele mai multe au fructele lor premergătoare, după cari cresc foarte bine.

3. După plante, cari contribuiesc la creșterea de mărăcini, între cari plante sunt a să număra în prima linie cerealele, trebuie să urmeze plante, cari nimicesc mărăcinii sau cari îi împedecă în creștere. Aceste plante sunt de două feluri, precum trifoiul. Trifoiul împiedecă creșterea ori și cărei alte plante, având foarte multe rădăcine; în trifoiu să innec toate celelalte plante tinere; însă spre a ajunge la scop, trebuie trifoiul să crească repede și tare, căci la cas contrar, având lipsă de nutremânt etc., ar inneca mărăcinii trifoiul și câmpul ar deveni mai mărăcinos de cum a fost înainte. Fructele de săpat ajută foarte mult de a curăți un câmp de mărăcini.

Ca princip general, cum au a urma fructele la sămănare, pot servi următoarele:

Pământul să se ție tot-d'auna în rodire necesară cu cantitatea cea mai mică de gunoiu, de a'l putea sămăna cu acele plante la ori și ce timp, cari plante îi corespund mai bine, stingherind că plantele să fie incomodate în creșterea lor prin mărăcini.

De luat în considerare mai sunt încă următoarele momente :

Acolo, unde se pot sămăna cu succes mai multe feliuri de plante, nu se poate nici când stabili ordinea după care au să se samene plantele acele; acest moment se poate constata foarte cu anevoie din cauza referințelor ce urmează, cari stingheresc ba chiar eschid cu totul ori și ce stabilire: calitatea pământului, clima, trebuințele locale, greutatea transportului, deci dară scumpetea, lucrul scump de mână, puțini lucrători, lipsa de capitaluri. Au să se aleagă nu numai ast-feliu de plante, cari prosperează mai bine pe un pământ anumit, ci la alegerea plantelor să se ia în considerare acele plante, care fiind pământul prea înfoiat și infertil s'el facă mai legat și s'el umbrească, și fiind pământul umed și prea legat, să se aleagă numai plante cari absorbescă multă umezeală și pentru cari plante să recer lucrări, prin cari pământul devine frământat, putându-l străbate razele soarelui.

Decisivă va fi încă și pozițiunea agrului pentru alegerea sămănăturilor.

Căldura și umezeala sunt factorii principali pentru vegetațiune, drept acea clima agricolă va fi determinată prin împărțirea acestora în anotimpurile respective.

Mare influență are și învecinarea asupra agriculturii, luându-se în considerare că acolo unde o economie este depărtată de centrul industriei, unde se află o populațiune mică, drumurile și comunicațiunea sunt grele, acolo economia să va ocupa cu prăsila animalelor, pe când în apropierea orașelor mari, din cari să poate procura gunoiu lesne în ori și ce cantitate, să va face o economie de tot liberă, făcându-se pământul atât de bun, în cât să producă tot feliul de fructe și în special plante de comerț și legume; nici lăptăria să nu se negligeze.

Prin înmulțirea populațiunii, devine și agricultura mai intensivă, deoarece același pământ are să producă mai mult, și drept acea să va prelucra mai bine și capitale mai mari să vor folosi pentru acest pământ, pe când pentru un sistem agricol mai intensiv să vor folosi aceste capitale pentru procurarea de mașine, acarete, edificii de vite, de muncă. Nu este de ajuns a afla un rënd în sămănătură, care să corespundă cu calitatea pământului, cu relațiunile climatice și locale; acest rënd trebuie să fie ast-feliu, în cât să nu să rețeară în unele timpuri prea mult lucru și în alte timpuri prea puțin lucru. Deasemene trebuie să aibă vitele de muncă și alte animale, destul nutriment, spre a asigura cu gunoiul ce să face, prosperarea sămănăturilor.

Poesii.

Un dorobanț.

La Plevna zace într'un șanț,
Scăldat mai tot în sânge,
Rănit de moarte, un dorobanț
Răzleț și singur plânge —

Dar' el nu plânge că-l rănit
Sau singur c'o să moară
Aici, străin și părăsit...
Un alt chin îl dobóră...

La peptu-i ține strins un steag
De steagul lui i-e frică...
Zărind un turc umblând pribeag
Cum pôte... să ridică

Cu unghiile de prinprejur
El zgărie preste dânsul,
Cât poate, țărna jur în jur,
Înabușindu-l plânsul...

Apoi, slăbit, ear' cade 'n șanț...

Sughită lung... și moare

Atâta-i tot — un dorobanț

E mai puțin sub soare.

Mihailu Gregoriadi Bonachi.

Adio.

Proscris, gonit din țara mea
Plec în străinătate,
Și crima-mi e că te-am iubit
O, sfântă libertate.

Cu foc în inimă-am lucrat
L'a țării înălțare,
Și ca răsplată, mă gonesc
Ai mei în depărtare.

Pe buza-mi arde un blăstēm...
Să blăstēm? Nu voi face!
În ură am trăit aci
Dar voi se plec în pace.

Băete, 'n traistă să-mi pui
Vechi cântece de jale
Mărirea țării voi visa
Cântându-le în cale;

Căci un popor ce cântă-așa
Tot ce e bun și mare,
Mult timp pe umeri de atlet
Nu va purta povóre!

Decât se peară-un neam întreg
Pentru eternitate,
Ce a știut se simță-adânc
Măreața libertate,

Mai lesne stelele se sting
Și 'n nopțe firmamentul!
Mai lesne munții se sdobesc
Se sdrumecă pământul!

Băete să-mi culegi un crin
Ce candid înflorește:
Mă voi gândi la țara mea,
Când crinul veștezește;

Și ca un sacru suvenir
De-a moșilor mei ôse,
Să-mi pui pământ din ale lor
Morminte gloriose;

Și-alege-mi calul cel mai bun
Cu aripi la picióre;
Trecând în sbor din loc în loc
Uit, poate, ce mă doare.

Fă iute... nu... fă mai încet,
Fă, dragă, cum îți vine,
Acum, iubiților, ve las...
Ba nu, ve duc cu mine!

Ve duc în peptul meu un dor
O dulce mângăiere;
Voiu relus, la voi gândind,
Speranță și putere.

Dar când odată va suna
Un ceas de deșteptare,
Când va pătrunde ori-ce duh
Gândul de răsbunare;

Când văile-și vor povesti,
De veselie pline
Că frații noștri au zdrobit
Obedele străine;

Și când nălța-veți un altar
La sfânta libertate,
Să ve gândiți că cine-va
Zace 'n străinătate.

Și să-l chiamiți, ca se serbăm
O dulce revedere,
Când se serbează 'n văi și munți
A țării înviere!

Ronetti Roman.

Datoria.

I-a dat în grijă să 'ngrijească
De copilași
Și sărutându-i s'a pornit.
E soț, părinte, negreșit...
Dar e ostaș
Și trebuie să se pornească:
În ordin scrie lămurit
Să nu lipsească.

E drept că-i ți de serbătoare
Și-ar fi dorit
Se o petrecă între-ai lui
Pentru că nici de-un an el nu-i
Gospodărit;
Și apoi ce crești: e glumă oare
Să mergi asupra vântului
Pe-un viscol mare?

Ceru-i senin și vântul bate
Nămeții mari.
E ger, că-i ziua de crăciun.
Marin își ia tot ce-i mai bun:
Cojoc, ȋtari
Și-un biet suman cârpit în spate,
Prin care crivețul nebun
Ușor răsbate.

Și merge-o ți până sub seară
Cale de un ceas,
Căci drumu-i troenit și greu
Și când înnoți prin vânt mereu
Făr' de popas,
Chiar datoria către țară.
Care e sfântă 'n felul său,
Îți pare amară.

'Naintea lui nori de zăpadă
Purtați de vânt
Un vâjeit îndelungat
Pare-un suspin sau un oftat
Adânc și sfânt.
Și-apoi un val ce stă să cadă
Și cade repede, 'nspumat
Într'o cascadă.

Înaintează, 'naintează
Bietul creștin
Prin crivețul descatenat,
Care colindă'n lung și 'n lat
Tot mai hain,
Dar nu mai pôte: stă, ofteză
A rătăcit... simte curat
Că-l săgetează.

S'ntuneacă mai mult, mai tare
 El tot pe loc:
 Unde se meargă?... Și cuvântul
 I-a 'ncremenit, — și-l frige vântul
 Ca biciu de foc.
 Un urlat se aude 'n zare
 Și se cutremură pământul, —
 Nici-o scăpare!

El strînge pușca subsuoară...
 — De ce-a pornit?
 Își bănuiesce blăstămînd
 Și cei de-acasă-i vin în gînd
 Neconținut.
 Oh! simte bine c'o se moară,
 C'o se-l răsbească în curînd, —
 Și se'nfioară.

Și iarăși dor de cei de-acasă,
 Și ce e drept
 În juru-i par' că toate plîng.
 Se'ngrămădesc troeni și-l strîng
 Până la piept
 Ci parcă somnul îl apasă
 Și amintirile-i se stîng
 Și toate-l lasă.

Acoperit, zace 'n zăpadă,
 Ca 'ntr'un mormînt, —
 Și dîrme. Crivățul turbat
 Bate mereu: când un oftat
 Adînc și sfînt
 Și apoi un val ce stă se cadă
 Și cade repede, 'nspumat
 Într'o cascadă.

Târziu, târziu, când vijelia
 S'a potolit
 S'e mai vedea de sub troian
 O mîneacă dela suman
 Și l'au jelit
 Ai lui, când au aflat urgia
 Ce i-a lovit... Ce băetan
 Dar... datoria.

I. N. Roman.

Doine și hore.

I.

Frunză verde, nu pot spune,
 Vedeți oameni ce minune? ...
 Două flori într'o grădină
 Amîndouă 'ntr'o tulpină; —
 Una mie foarte-mi place,
 Ceea-laltă moarte-mi face.

II.

Luai peană și hîrtie,
 Plecaiu la cîncelărie,
 Scrisei două trei cuvînturi,
 M'apucară niște gînduri,
 Niște gînduri cuvioase
 De mîndruța mea trimese.

III.

Chișlegile's tîrg de țară,
 Ce cumpări nu poți da cară —
 Chișlegile's tîrg bătut,
 Ce cumperi nu-i de vîndut; —
 Chișlegile's liturgie,
 Ce cumperi e pe vecie.

IV.

Știi tu bade ce ȳiceai,
 Când sara la noi veneai?
 — »Ceriul pe noi de-a pica,
 »Noi mîndră nu ne-om lăsa!»
 Ceriul pe noi n'a picat
 Și noi bade ne-am lăsat!

Povețe practice.

Apa de Colonia (Eau de Cologne Parfum). Se toarnă într'o sticlă: 5 gr. ulei de flori de portocale (pomeranțe), 45 gr. ulei de bergamott, 20 gr. ulei de lămâie (citroană), 1 gr. ulei de laventă (lavendulă), 1 gr. ulei de rozmarin, $\frac{1}{2}$ gr. benzoë, 1 litră și 2 deci alcool curat — toate din apotecă —. Se digerează — se țin la căldură, scuturându-se cât mai des — în timp de 8—14 zile apoi se strecoară și se așează în sticle bine astupate.

*

Pregătirea „Zacherlinei“. Se pun într'o litră de spirt trei linguri de praf pentru insecte (pyretrum cinerari foliae) și se așează sticla în soriște pentru 3—4 zile. Atât e tot. Se întrebuințează așa, că se înmulțește cu apă — 2 linguri la 12 — și cu o stropitoare mică se împoășcă în toate crepăturile bănuite de stelnițe. Aceasta e „Zacherlina“ atât de mult buciurnată prin diare și care se vinde cu un preț mai mult decât piperat.

*

Pentru sterpirea stelnițelor e bun acidul de oțet. Cu un mic stropitoriu de sticlă împoășcăm în toate locurile, unde se află. Ori cât de puțin de le ajunge sunt nimicite. — Dacă se ung crepăturile cu cleiu ordinaru, le încuiem pe veci în culcuș și de ouăle lor încă are să se facă apă pentru-că nu poate să mai ese afară nimic din ele.

*

Cercarea rachiului (vinars) dacă este ori nu falsificat cu vitriol. Pune într'un teneriu de porcelan pulbere de zahar, toarnă peste ea nițel rachi și așează tenerul pe o oală cu apă, ce fierbe, până când rachia se aburește de tot și rămâne numai zaharul. Acesta, dacă rachiul este falsificat, va avea coloare brună-neagră, — la din contră brună-gălbui.

*

Pe ouăle roșii se scrie cu un condei muiat în apă tare (Aqua fortis).

*

Pentru posesori de vite. În decursul verei se ivește între domestice dar' în specie între porci, oi, domestice cu pene adese-ori morburi epizootice epidemice. Se recomande deci de timpuriu a lua preservative în întrebuințare, că la aceste s'a dovedit pravul de nutrire pentru vite alui Kwizda, pravul pentru porci de Kwizda, prav pentru galițe de Kwizda, mijloc contra diarie de Kwizda pentru oi cel mai acomodat. Ca mijloc la desinfecționarea grajdurilor se recomandă Kresolin (Creolin rectificat) pus în comerț de firma Franz Joh. Kwizda din Korneuburg.

*

Balsam miraculos engles și unsoare miraculoasă englesă. Ambele mijloace de casă neincunjurabil de lipsă în fie-care familie, prin renumele lor bun dovedit se recomandă călduros. (Vezi inseratul.)

*

Apă contra purecilor. Udăți așternutul cu apă compusă din 10 gr. ulei de garoafă, 2 gr. acid carbolic, 100 gr. apă de Colonia (Eau de Bologne) și 70 gr. spirt de vin înmulțit; — toate din apotecă.

*

Cercarea sculelor, dacă sunt ori nu, de aur. Obiectul (inele, cercei și alt.) ce voim să-l cercăm, îl frecăm, de o cremine până lasă urmă. Aprindem apoi o pucioasă și ținem creminea cu dunga de metal în flacăra ei, de-i aur curat rămâne neschimbată, de unde nu, piere. Asemenea se întâmplă și dacă în loc de pucioasă picăturim apă tare pe cremine. Aceasta nu ne înșală nici odată.

*

A tăia sticla fără diamant e lucru foarte ușor. Se se moaie un fir de ață în ulei de terpenin și, legându-se în jur de sticlă pe acolo pe unde avem voie să se taie, îi dăm foc și apoi turnăm apă rece peste ea.

*

Ca mânilor să nu crepe de ger și vânt, toarnă în palmă câteva picuri de spirt amestecat bine cu glicerin și ți freacă mânilor cu el.

Anecdote.

Medic-cosciug. — „Pentru-ca pacienții mei să aibă toată comoditatea, 'mi-am mutat locuința lângă fabrica de cosciuguri din strada Sapa și lopata. Dr. Vindecăte.

*

Medicul în spital: — „Câți morți? — Nouă! — „Cum așa? Eu am dat medicamente pentru zece! — Așa e, însă unul n'a vrut să ia medicamentele.

*

Înviere. — Un preot catolic, sgârcit numai ca el, adunase o sumă mare de bani. Ca să fie la loc sigur, îi așează în biserică unde se țin sacramentele și scrie pe învelitoarea lor: „Dominus est in ipso loco.“ (Domnul e în locul acesta). Un altul șterge paralele și înlocuește inscripția cu: „Surrexit, non est hic!“ (S'a sculat nu este aicea).

*

Un anunț curios. — Un diar din America publică: „Un tinăr caută un loc de ginere în o casă liniștită și cu stare.“

*

Un altul mai curios. — În laude și minciuni pe americani nu-i întrece nici Han-Tătar. Iată încă un exemplu: „Creștini și jidani, catolici și protestanți, mormoni și necredincioși toți se unesc într'un punct oare-care, se vede, că nu e departe timpul de aur; — toți aceștia, deși de diferite credințe, se unesc în a dice și a recunoaște, că Town et comp. (Brooklyn Nr. 10) vinde cele mai fine, mai frumoase, mai ușoare și mai durabile — pălării pentru domni!“

*

Un al treilea și mai curios. — Într'un diar din Filadelfia se citește următoarele: „S'a furat un orologiu în valoare de 100 dolari. Dacă hoțul va da îndărăt, va primi gratuit îndrumări, că de unde se poate fura un alt orologiu, ce valorează de două ori atât, și după care, n'o se mai întrebe nimeni!“

*

Preotul și avocatul. — Un avocat sfătos — și care avocat nu e sfătos? — pune unui preot întrebarea următoare:

Avocatul: — Dacă ceata preotească s'ar încurca într'un proces cu ceata mamonului Sarsailă, cu ucigă'l crucea, cum se dice, care ar câștiga procesul?

Preotul: — Sigur că Sarsailă și slugile sale încornorate — răspunde preotul, căci el te are și pe D-ta și pe toți advocații vii și morți pe partea sa.

*

Sinul lui Avram. — Unu'i bărbat 'i murise muierea, cu care a dus traiul lui ochiul cu aiul. Un vecin al său a vrut să-l mângâie și-i dice: — „Nu fi supărat frate, Fira ta va fi acușa fericită în sinul lui Avram.“ — Deplâng din toată inima pe moș Avram — răspunde veduvul —, căci cu Fira mea n'are s'o scoată la cale. Ea e arțăgoasă, dacă se supără de ceva, îi sare în cap, îi sgârăie fața, îi scoate ochii, cum făcea și cu mine.

*

O prinsoare. — Știa Tândală, că Păcală e calic de bani, — știa și Păcală, că Tândală are câți-va lei pe lângă sufletul său. Păcală ar fi bătut ceva, dar' nu avea pe ce, ear' Tândală nu prea era din daia.

— Să facem o prinsoare, — dice Păcală.

— Ce prinsoare? — răspunde Tândală.

— Pe dece beri, că în pungă la mine eu am mai mulți bani decât tine.

Tândală primește.

— Acum „La carul cu bere“ frate Tândală, pentru-că eu în punga mea am dece bani, ear' tu în punga ta nici un ban, și despre asta a fost vorba.

*

Plăcere. — Ea: Ce viață plăcută se rătăcești prin atestea ținuturi romantice, cu o ființă, care-ți este dragă!

— El: Da scumpa mea, tu ai dreptate. Trebuie, că e plăcut așa ceva.

→ Bunăvoință. ←

Unchiu Pungă-Groasă (lovit a treia oară de damblauă). „Aoleo! Atacul ăsta a fost cel mai vehement din toate!”

Nepotul Fluturaș: „Dee Dumnezeu, dragă unchiule să fie și cel de pe urmă.”

La fiecare Damă se trimite cărticica „consultator pentru conservarea frumseții“ gratis și franco, prin
Ludovic Vértess, farmacist „La Vultur“ in Lugos Nr. 396 in Bănat.

E i rușine

pentru că fatia ei dragălașă este de mai mult timp scârbă, și o află numai de scurt posibilitatea a putea depărta necurațeniile pelei prin in genere cunoscută

Alifia pentru obraz de Vértess farmacist in Lugos.

Acăsta este cel mai bun articol pentru delecturarea repede o scribaciunilor: pete, bureți, coși de pe, sgrăbuntie precum și in contra tuturor necurațeniilor. 1 dosă 60 cr. = 1,80 lei și 1 dosă per 1 și 2 fl. = 3 și 6 lei.

La trimiterea înainte de 2 fl. 20 cr. se spedizea franco 1 dosă mare sau 2 dose mici.

Admirați-me pre mine

sau pre alta Damă care întrebuințiază

mijlocul sicilian pentru păr,

și vei afla, cumca colorea capătă prin acest mijloc nu se deosebeste de colorea naturala primitiva.

Mijlocul sicilian pentru noirea părului, nu conține ingrediente stricicioase, nu e mijloc mecanic pentru colorat, ci da părului in mod cel mai simplu dupa unica folosire per ziua colorea care o avut părul inantea incarunțirei. fără a lasa pre vestimente, sau pe pe pete și fără a se putea spala despre părul. 1 sticlă 2 fl. = 6 lei; 3 sticle se expedizea franco per 6 fl. = 18 lei trimis înainte. La comanda să se amintescă tot de a una colorea avută.

1 dosă de alifia pentru a da părului lustrul avut face 1 fl. = 3 lei.

Ludovic Vértess, farmacia la vultur, Lugos Nr. 396 in Bănat.

Cel mai mare Depot de toate articole de toleta, parfumerie etc. de propria și streina fabricatiune.

Articole de sus sunt numai atunei veritavere decât posed marca de aparare.

Reproducere și traducerea oprită.

ca capul seu să fie in ani viitori întrebuințat pentru alipirea placatelor sa întrebuințeze pentru conservarea părului

Spirit pentru păr de Dr. Heuffel;

care este cel mai bun mijloc pentru conservarea redectei și înaintează crescerea părului. Opresce formarea matreței și caderea parului ba ajuta in scurt timp dezvoltarea și intarirea parului frumos și tare.

1 sticlă 1 fl. 50 cr. = 5 lei. — La trimiterea înainte de 6 fl. = 20 lei să expedize 4 sticle franco.

barbă tare și faloasă se poate capata numai prin întrebuințarea de

Alifia pentru barba de Dr. Heuffel.

Acest mijloc este de tot nesticacios pentru pelea, ba prin folosirea si efectul excelent capata și tineri o barba plina și mustetia frumoasa. 1/2 dosă 1 fl. 25 cr., 1 dosă 2 fl. = 6 lei. — La trimitere înainte de 2 fl. 20 cr. = 6.50 lei se expedizează 1 dosă franco.

Să capătă in farmaci și parfumeri.

Depot general: Apoteca camp. c. r. Stefansplatz Viena; J. v. Török, Königsgasse, Budapesta; Drogueria lui Brus Bul. Elisaveta in Bucuresti. Unde nu se afla in deposit să se comande direct dela procuratorul.

Comandatiunile se efectuează numai atunci când suma cuviincioasă se trimite anticipativ per posta.

Comandele se efectuează numai după primirea sumei.

Ludovic Vértés, apoteca „La Vultur“, Lugos, Nr. 396, Bănat, înființată la 1789.

Marca de fabrica.

SPRIT GALLIC

(Franzbranntwein)

al apotecariului
Vértés,

este la întrebuintare cel mai cu efect.

Supradestilat cu cea mai mare îngrijire din cel mai bun Cognac și ierburî aromatice, este **Spirit gallic** al apotecei **Vértés** cel mai cu efect, cel cu puterea cea mai mare vindecătoare, și cel mai înprosătător dintre toate în comerciu aflătoarele sorte de Franz-vinarsuri, și în urmarea absolutei sale curățenii cel mai apt precum din afară așa și din lăuntru spre întrebuintare și este de un efect neasemănavat întăritor, vivificător, și paralisător de inflamații. Este întrebuintat cu mare succes ca cea mai

bună fricțiune alinătoare de podagră reumatism, răceli, dureri în toate membrele, dureri de cap, dinți și nervi, la paralisări, serinteli, dureri interioare precum căreii în stomach, tot felul de indispozițiuni, un plăcut mijloc recoritor pe drum ș. a. Din sigurul efect al acestui vinars în diferitele casuri de boală, în urma căreia și găsește o așa răspândită întrebuintare ca adevărat remediu popular ca nici un altul, se esplică neîntrerupta urcare simpatice al acestui vinars; este însă luat în seamă că numai vinarsul apotecei **Vértés** are efectul susnumit și să se păzească de contrafaceri fără efect. Veritabil numai cu marca de fabrica alaturata. — 1 sticlă 1 fl. și fl. 1.50 = 3 lei.

Pentru castigare mai usiōra acestui mijloc casnic, si decă se comanda 7 sticle duble sēu 14 sticle simple se va computa în loc de 7 fl. numai 5 fl. embalagiul gratis și pachetul se va expeda prin tōtă Austria, Ungaria și Germania franco.

Se capetă direct dela **L. Vértés**, pharmacist „La Vultur“ în Lugos (Bănat), Nr. 396, precum și din depotul farmacist, droguerie și dela comercianți de specerie.

Depot capital în **Vienna: Alte k. k. Feldapothke**, Stefansplatz; **Budapesta** la **Dl. J. de Török**, farmacist, Király-utca Nr. 8. **Leipzig: Engelapothke; Sarajevo: Schlesinger H.; București: Drogueria Brus**, Bulv. Elisabeta. În provincia la farmacisti următori:

Abrud: Szőcs Albert.
Agnita: Lang Mich.
Ajuda: Winkler J.
Alba Julia: Jakabfy Albert.
Arad: Földes Kálmán, Fürber L. & Bruder, Ring Lajos.
Rozonyai M., Vojtek és Weisz.
Bistrița: Fleischer Gebr.
Bethlen: Kinczes Kristof.
Blas: Salmen Jos.
Brașov: Roth Viktor, Jikelius F., Kugler E.
Cluj: Gergely Ferencz,
Esztega Kristof.

Debrecen: Mihajlovits Stef.
Rothschnek Dr. E., Tóth B.
Dées: Brugovitz & Réhak,
Göczy Károly.
Des.-Szt.-Márton: Oberth Jos.
Ibașfalou: Soos Farm. la cerb.
Karansebes: Eperjesi és Fürfas.
Magyar-Lápos: Moldován J.
Medias: Buresch Joh., Hintz Apoth., Schemmel Mart.
Mures-Odorheiu: Dr. Bernády G., Bucher Károly, Kauppe, Ekart.
Nagy-Enyed: Papp J.

Noerih: Binder August.
Oradea mare: Wachsmann A.
Reșinar: Sigerius.
Sibiu: Molnár J. G.
Sigșiera: Lingner W. A.
Sztarmár: Literaty E.
Sz.-Keresztur: Lengyel L.
Sz.-Régen: Böck And.
Tartlau: Neustädter E.
Temesvár: Albert Th., Jahner Carl M., Krayer József, Kecskeméti S.
Torda: Bernat & Polony.

Comănde se efectuează numai după primirea sumei.

Ludovic Vêrtes, apoteca „La Vultur“, Lugoș, Nr. 396, Bănat, înființată la 1789.

TRIPPER (sculământ) Iniecțiã vegetalã și Capsule vegetale.

- de ori ce specie, se vindecã sigur și repede cu medicamentul lui
- 1 Flacon Iniecțiã vegetalã de Dr. Hill pentru ómeni, fluiditate, 1 fl. 25 cr. = 3 lei 50 bani.
- 1 Flacon Iniecțiã vegetalã de Dr. Hill pentru dame, pulverisat, 1 fl. 25 cr. = 3 lei 50 bani.
- 1 Flacon Capsule vegetale de Dr. Hill 1 fl. 60 cr. = 4 lei.
- La trimiterea înainte de 1 fl. 80 cr. = 5 lei 1 Flacon sã trimitte franco.

In contra **Impotența** infertilității, palidității, lipsei de sânge, slăbiciunii puterii, sgârciurilor histericale, onaniei, slăbetei nervilor ca și în genere contra ori și ce specie de slăbiciuni, este cel mai bun și eficace medicament **prav înteritoriũ de Dr. Hill**

1 Dosã 2 fl. 80 cr. La trimiterea înainte de 3 fl. = 9 lei 50 bani
espedarea se face franco. — Depositul principal la

Ludovic Vêrtes, apoteca „La Vultur“, Lugoș, Bănat, Nr. 396.

BETIA

vindecabilã prin **Antibetinelul**,

întrebuințat în nenumerate cazuri, cu cel mai strălucit succes. Fiind-cã acest mijloc nu are nici un gust, bețivului i-se póte da fără ca se aibã cunoșciință despre acêsta. 1 Dosã 2 fl. 20 cr. 1 Dosã duplã, la patimã cerbicóșã necesar, 4 fl. 40 cr. = 8 Mărci = 10 lei; la trimiterea înainte a sumei din urmă în tóte țerile lumii se trimitte franco. — Se capătă la

Ludovic Vêrtes, apoteca „La Vulturul alb“ Lugoș, Nr. 396.

In București: Drogueria și farmacia Brus, Bulv. Elisabeta.

De óre ce efectul bun al Antibetinelul D-Tale este și la noi cunoscut, me rog ami trimite 2 dose.

Georg Nôgrádi, funar in Szinyér-Véralja.

Cele 3 dose de Antibetinel tremise au avut efect admirabil la persoanele respective și a curat radicalmente de beție; primește mare mulțumita.

Stefan Molnár, Kisujszállás.

Ți mulțumesc pentru Antibetinelul ca a avut efect minunat, eu nici când numai cercetez cêrciume pentru a lua beuturi spirituóșe la mine.

Johann Darvas, Janca.

Deórece Antibetinelul D-Tale până astazi încă nu a greșit efectul și a ajutat la fiecare te rog ami mai trimite o dosã pentru o persoanã.

Thomas Török, Majdán.

Socia acelu barbat pentru care am comandat Antibetinelul 'ți esprima din inima mulțumire pentru efectul acestui medicament, pentru ca barbatul ei nu mai bea beuturi spirituóșe.

Moritz Lucz, Veremend.

Întrebuițind Antibetinel D-Tale am observat un efect minunat, și 'ți esprim prin acêsta mulțumirea mea.

J. Pretorian, preot, Gavanesti.

Te rog ami trimite 1 dosã de Antibetinel, care o vindecat pre alți mulți de bóla atet periculóșã.

Emerich Schreimer, Kemes.

Te rog primește mulțumirea calduróșã pentru Antibetinelul, carele a avut un succes atet de admirabil.

Stefan Erdey, Komádi.

Comandele se efectueazã numai după primirea sumei.

Ludovic Vértés, apoteca „La Vultur”, Lugos, Nr. 396, Bănat, înființată la 1789.

Am nimerit,

diseră mulți morboși cari contra morbului lor au folosit fără rezultat diferite medicamente și în fine cu unul din aceste medicamente aci înșirate, probate în decurs de ani, și au recăștigat sănătatea, ce se dovedesce prin numeroase scrisori de recunoștință.

Morburi de stomach,

catarul și aprinderea de stomach, grêta și vomarea, cărceii, și preste tot greutatea și slăbițiunile stomachului se delatură repede și sigur prin **Esenția pentru stomach de Dr. Heuffel**.

Jumătate sticlă 65 cr. = 2 lei, o sticlă întrăgă 1 fl. 25 cr. = 3 lei 50 bani. — Numai o sticlă întrăgă se spedază.

Pilulele depurative,

lângă acea cu totul nestricăcios. Pentru efectul lor escelent au devenit deja în cercurile cele mai estinse ca un mijloc de casă neapărat de lipsă. Aceste pilule, la dorință, se capătă zacharicate sau nezacharicate. Una cutie 21 cr., un sul cu 6 cutii ori o dosa mare cu 8 cutii 1 fl. 5 cr. La trimiterea 1 fl. 20 cr. = 3 lei anti-cipative se trimite 1 sul (6 cutii) ori o dosa mare franco.

Podagra,

reumatismul, recelele, durerile, reumatice de cap, dinți și nervi, apoplezia, serintiturile, și a se delatura cu cel mai bun succes prin **Spirit de scâldile Erculane** în contra podagrei.

Jumătate sticlă 60 cr. = 1 leu 80 bani, o sticlă întrăgă 1 fl. = 3 lei. Numai o sticlă întrăgă se trimite.

Tusa,

răgușala, durerile de pept și grumazi, natha, influența, tusa măgărăscă, catarul, organismul respirațiunei se vindecă repede și sigur prin **Sucul de ierburî banatice**.

Acest suc pregătit din ierburile cele mai vindecătoare și aromatice ale Alpilor din Ungaria de miază, este un mijloc escelent contra tuturor inflamațiunilor pielei bălase. Pentru gustul lui plăcut și copil îl lău foarte bucuros.

Prețul unei sticle pentru omenî mari și copil dela 10 ani în sus 87 cr. = 3 lei. Prețul unei sticle pentru pruncul mai mic de 10 ani 60 cr. = 2 lei.

La morburî cerbicoase, îndelungate cura o înaintază thea de ierburî banatice. 1 cutiă 50 cr. = 2 lei.

Depositul în mare pentru articlîl susnumiți e în Vienna: K. k. Feld-Apotheke, Stefansplatz. **Budapesta:** Apoteca Török József, Király-utca; Eredi Kochmeister, droguisti, Nagy-korona-utca. **Leipzig:** Engel-Apotheke. **Bucuresei:** Drogueria Brus Bul. Elisabeta. — În mic se află la toate apotecele. — Unde nu sunt în deposit să se comandez de-a dreptul dela pregătitorul:

Ludovic Vértés, apoteca „La Vultur” în Lugos, Nr. 396.

Medicamentele aci înșirate numai atunci sunt veritabile dacă sunt provădute cu marca de invențiune aci alăturată.

La comănde postale sub 5 fl. se socotesc pentru epistolă de fruct (declarațiune) și impachetare 20 cr. De la 5 fl. în sus la 1 pachet postal de 5 Kilo impachetarea este gratuită, și se transmite franco prin Austro-Ungaria și Germania. —

Mai puțin de 1 fl. nu se trimite.

Comănde cele mai multe după primirea sumei.

Ludovic Vértés, apoteca „La Vultur“, Lugos, Nr. 396, Bănat, înființată la 1789.

Din mii și mii de scrisori de

recunoscință

cari dovedesc efectul minunat al medicamentelor aci înșirate, și pe care cu greu le poate avea o altă

apotecă în număr așa de mare, dar din lipsa de spațiu, se pot reproduce numai puține, din cele mai recente. La dorință stau la dispoziție grătită nenumărate obiecte.

D-lui Ludovic Vértés, apotecariu, Lugos.

Am primit 3 sticle cu **esența de stomach de Dr. Heuffel** din prețuita farmacia D-Tale. Dupa 1 sticla am simțit ușorinția și dupa a doua sticla mă am recreat complet. Deci sum în plecătura pozitivă a recomanda călduros esența de stomach vercu și ți datoresc cu recunoscință și mulțumire.

Alois Feigl, proprietar, Viena, Nussdorf. Dahlenbergerstrasse Nr. 34.

Esența stomachială de Dr. Heuffel o avut efect excelent ți mulțumesc sincer și o recomand la vercine.

Johann Karba, Viena (Hofburg).

Pentru **Hapurile curățitoare de sânge de Dr. Heuffel** cari au făcut mult bun în familia mea ți mulțumesc sincer.

Josef Londrell, Organist în Garburg (Lotaringa).

Spirit de baile herculane pentru **podagra** și **hapurile curățitoare de sânge de Dr. Heuffel** primit dela D-Vóstra s'a dovedit ca mijloc miraculos în familia mea; precând ve mulțumesc recomand aceste Medicamente la fiecare bolnav. Ve rog ami mai trimite din fiecare cât un esemplar.

Cu stima *Josef Geyer*, Charleville.

Spirit de baile herculane pentru **podagra** dela D-Ta are efect excelent, deci te rog ami mai trimite încă 2 sticle.

H. Dzerovicz, protopresbiter, Rohatin, Galiția.

Spirit de baile herculane pentru **podagra** a avut efect minunat, și durerile au încetat la moment.

Gabriel Balog, Alt-Szivácz.

Donăzeci de ani sufer, tușesc și sum plin de flegma și nu am lasat nici un mijloc ne cercat în acest timp, dér cu părere de reu, nu am aflat nici cel puțin ușorinția. Eata ceteam despre **vestitul sucui din erburi banațane** de D-ta și mi-am procurat 3 sticle. Dupa ce am întrebuintat sticla 1-a am aflat **mare ușorință**, și dupa sticla a doua este starea mea sanitară așa ca când nu eram bolnav nici când. Primesce sinceră și călduroasă mea mulțumire pentru acest Medicament excellent. Dumnezeu se te țina încă multi ani cu sănătate deplina.

Franz Kaincz, preot în Ernesztháza.

Deja trebuie să-mi exprim mulțumirea pentru **sucul de erburi banațane**, pentru că m'a mēntuit de morbul meu, unde nici medicu nu mi-a putat ajuta. Cu acesta Ve rog ami trimite pentru un prietin 2 sticle din acest medicament.

Hermann Riedl, Hotel Paradies, Karlsbad.

Mulțumire cordială pentru **sucul de erburi banațane** carele nici la mine nu a denegat efectul lui excellent.

Andreas Getzert, Alt-Bielitz.

Comandele se efectuează numai după primirea sumei.

Ludovic Vértés, apoteca „La Vultur”, Lugoș, Nr. 396, Bănat înființată la 1789.

Alte leacuri de casă recomandabile,

cară se întrebuințază de mulți ani cu succes și cară se pot comanda numai de-a dreptul la apoteca lui

Ludovic Vértés în Lugoș.

Cigarette și **Asthma**, cel mai bun mijloc contra dorei de pept, respirațiunilor grele ect. 1 cutiă cigarette costă 75 cr. 1 cutiă prav 1 fl.; la casul decă se trimite anticipative 1 fl. 20 cr. = 3 lei, se spedză franco.

Miloc **Asudărei** și mănărimii de piele de Dr. Scott. Cu efect sigur la asudarea peciărele, mănărilor și subsuorilor, precum și la oră-ce fel de mănărimie. 1 dosă 1 fl. 50 cr. = 4 lei.

Balsam miraculos engles veritabil, 1 sticlă 15 cr., 12 sticle 1 fl. 86 cr., 60 sticle 6 fl. 8 cr., spedate franco.

Mijloc contra **Cap** precum nervositate, reumatism și migraine, dorei de sunături ș. a. încetă grabnic prin folosirea pravurilor pentru migraine a lui Hill, 1 cutiă 80 cr. și 1 fl. 50 cr. Decă se trimite 1 fl. 70 cr. = 4.50 lei anticipative, se expedză 1 cutie mare franco.

Estract de Sassaparilla. Mijloc escelent pentru curățirea sângelui în casuri de sifilis, podagră, gușă, la scrofule, tuberculose, la bôle de pele învechite, preste tot la tot felul de bôle ce-și au temeiul în sângele stricat. O sticlă 1 fl. = 3 lei și 2 fl. = 6 lei.

Mijloc **Epilepsiei** (fras), leșinării, doreilor de nervi și isterice ale mamelor se folosește cu cel mai bun succes. O dosă 2 fl. 80 cr. — La trimiterea înainte de 3 fl. = 6 lei se spedză franco.

Hydropia (ruptură de apă) și urmările ei: gâlbănarea ș. a. se curăză grabnic prin **Hydropin**. 1 sticlă 1 fl. 25 cr. = 3.50 lei.

Mijloc **Insomniei**. Cel mai eminent mijloc pentru alinarea durerilor de nervi, care produce în mod natural somn plăcut și liniscit e **Somnin**. 1 fl. 60 cr. La trimiterea înainte de 1 fl. 80 cr. = 5 lei se spedză franco.

La comanda postale sub 5 fl. se socotesc pentru epistolă de fracht (declarațiune) și împachetare 20 cr. De la 5 fl. în sus la 1 pachet postal de 5 Kilo împachetarea este gratuită și se transmite franco prin Austro-Ungaria și Germania. — Mai puțin de 1 fl. nu se trimite.

Ludovic Vértess, apoteca „La Vultur“, Lugoș, Nr. 396, Bănat, înființată la 1789.

Alifă **Ingrețosare**, contra tuturor ingrețosurilor și la pentru cas decât morbul e învechit se aplică cu cel mai bun succes. 1 dosă 1 fl. 80 cr. = 5 lei.

Mijloc **Limbricului lat** (panglică). Mijloc sigur și contra probat în contra a tot felul de limbrici lată. Se poate lua ușor și cu plăcere și nu cauzează nici cele mai neînsemnate greutăți de stomach. O dosă 3 fl. 50 cr. La trimiterea înainte de 3 fl. 65 cr. = 10 lei se expediază franco.

Năsip și piatră în beșică și catarhul țevei și beșicei. Pentru alinarea și delaturarea acestui morb dureros s'a constatat de cel mai bun mijloc **Diuretin**. 1 dosă 1 fl. 80 cr. = 5 lei.

Apă **Ochi** Br. Bruckenthal. Are efect sigur în privința conde servării și recăștigării vederilor. 1 sticlă 60 cr. și 1 fl. = 3 lei.

Painexpeller, veritabil, 1 sticlă 40, 70 cr. și 1 fl. 20 cr.

Pagliano-syrup, în depôt general, 1 sticlă 1 fl. — 3 lei.

Oleu **Urechă** de Dr. Brown, la dureri reumatice și sunatul pentru urechilor la asurzire este cel mai escelent mijloc. 1 sticlă 1 fl. 80 cr. — La trimiterea înainte de 2 fl. = 5 lei se expediază franco.

Unsore de casă din Lugoș. Mijloc probat în contra tuturor ranelor, precum sunt: bube, umflături, arsuri ș. a. O dosă 50 cr. — 1.80 lei.

Mijloc **Urinarei în pat**. Medicament probat cu efect contra repede și sigur. 1 dosă 3 fl. 50 cr. — 10 lei.

Alifă **Vătămătură** de cel mai puternic efect. 1 dosă pentru 1 fl. 50 cr. = 4 lei.

Tot aci se află toate medicamentele în- și externe precum germâne, franceze, engleze, de ape minerale, vinuri lecutore, Cognac, Rhum, Thei, aparate chirurgice, materii pentru legat, articuli pentru toaletă și esență pentru de a face și îmbunătăți spirtuoase de tot felul; precum: Liqueruri, Slivovița, Rhum, Rostopschin, rachiou de camină, vin etc. cum și diferiți articuli pentru economia de câmp și de casă. *Cataloge detaliate* despre aceste se trimit franco în limba: română, germană, magiară ori sârbă; ne rogăm numai ca adresa să se scrie lămurit.

Văndătorilor li se acordă rabat considerabil.

Comandele se efectuează numai după primirea sumei.

La comandele postale sub 5 fl. se scotese pentru epistole de fracht (declarațiune) și impachetare 20 cr. Dela 5 fl. în sus la 1 pachet postal de 5 Kilo impachetarea este gratuita și se transmite franco prin Austro-Ungaria și Germania. — Mai puțin de 1 fl. nu se trimite.

Mijloce probate pentru animale:

Prav de marve banatic,

este un prav adevărat folositor pentru lapte, și cel mai bine recomandat din partea veterinarilor. El are cel mai escelent efect asupra stomachului, promovează mistuirea, curăță sângele și promovează adunarea laptelui la vaci. De acest prav se fac animalele tari în mod surprinzător și pline de viață, întrebându-l, nu potem mulge sânge, și âmfățuri nu obvin înainte. Acest prav nu ar trebui se lipsescă nici la o economie, fiindcă și de altcum la toate bôlele animalelor are un efect escelent. 1 pachet 20, 35 și 70 cr. — 10 pachete mari, trimise franco după primirea sumei, 5 fl., în loc de 7 fl.

Prav pentru nutrire vitelor.

Prav pentru nutrire, după folosirea căruia animalele în timp scurt se îngrășă. 1 pachet 20, 35 și 70 cr. — 10 pachete mari, trimise franco după primirea sumei, 5 fl., în loc de 7 fl.

Prav de cai banatic.

Acest prav păzeste caii de podagra matelor, de toate bôlele lipițioase, de tuse, tuberculoză și așa numitul guturaiu; de-lăturăza cauza acestor bôle, în urmarea puterii lui disolvătoare și curățătoare promovează mistuirea, curătește și recoresce sângele, de-părtăză toate sucurile

sumei, 5 fl., în loc de 7 fl.

de mucose și necurate și este un mijloc de casă probat în contra tuturor bôlelor la cai, cari îi ține tot în putere și deplină sprintenie. 1 pachet 20, 35 și 70 cr. 10 pach. mari, trimise franco după primirea

Prav pentru porci.

Acesta atăță pofta de mâncare și micșorează boldul secșual la porci, și așa aceste animale mai bine se îngrășă: este un mijloc escelent în conta âmfățurilor de grumazi la porci, și în contra a tot felul de bôle este recoricor. 1 pachet 35 și 70 cr. — 10 pachete mari, trimise franco după primirea sumei, 5 fl., în loc de 7 fl.

Fluid restituțional,

de un efect escelent spre a vindeca bôlele din afară la animalele de casă: reumatismul, intepenitura musculilor, slăbețele musculilor ș. a. Cel mai bun mijloc de întărire a trupului după strapățe mari. 1 sticlă 40, 70 cr. și 1 fl. 20 cr.

Se capetă veritabil la

Ludovic Vértés, apoteca la „Vulturul alb“,
Lugos, Bănat, Nr. 396.

Fie-care să se păzescă de falsificațiuni!

Numai acesta cósă este încă bună, veritaveră și patentată.

marca de aparare.

Form I. Cósă patentată.

Form. II. Cósă populară.

Cósă din oțel de argint

și provăzută cu „coróna maghiara” ca marca legalizată de aparare, toți cele-alalte cósă patentate sunt numai înșelăciuni, și ținute intracolo ca să prindă mușterie și în fine imitațiuni dubioase.

Prin scrisoarea de recunoștința din partea experți numeroși e dovedit cumcă

**cósă patentata din oțel de argint cu coróna
cu aparat de înțepenire**

incă până astăzi este neîntrecută.

Cine ce o lucrat odată cu o cósă de estea numai cere alta.

Oțelul din care se produc cósăle de sus este în calitate și tărie numai cu oțel damascen a pune în comparațiune, deci că cósă are elasticitate, încordare și tăiș compact, de ceva mai bun e imposibil a produce. Tocit ține mai multe zile și ascuțitul de odată ține tăisul pre 120 până 130 de paș.

Prețurile în forma țării sunt următoarele:

Mărime în cm. 60—65	70—75 cm.	80 cm.	85 cm.	90 cm.	95 cm.
prețul pe darab 85 cr.	95 cr.	1 fl.	1 fl. 10 cr.	1 fl. 20 cr.	1 fl. 30 cr.

Aparat patentat de înțepenire ca la Form. I,
aratat și îndrumare completă numai

25 cr.

Certificat de garanție.

Dăca o cósă nu ar fi bună, ce încă nu s'întimplat, returnez la moment bani, sau schimb cósă cu una nouă.

Favorisare!

Cine comandă 5 cósă capătă present! la 50 cósă capătă 20% rabat și transport francat.

Cute
à 15 și 25 cr.
extrafin 35 cr.

Ciocan
și necovella de oțel
85 cr.

Espedare pre lângă rambursă prin unicul
representante general pentru cósă veritavere din oțel de
argint cu corónă.

Fekete, Vienna, V, Rüdigerasse Nr. 1, Colibrihof.

Despartiamânt pentru marfuri de grupe și industrie.

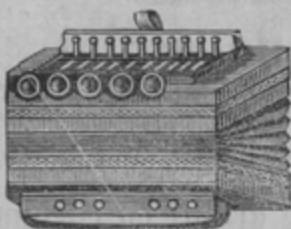
Comandațiuni sînt ase face la adresa de jos cu cea mai mare încredere; și se efectuesc pre lângă rambursă, neconvenabil se primește înapoi.

Numai 1 fl.

135 recuise de scris:

- 50 coli de hîrtie pentru epistole,
- 50 buc. de cuverte correspătore,
- 3 " condee,
- 3 " de ceruze,
- 24 " de pene în cutie
- 2 foi hîrtie sugăt. 1 transparent,
- 1 Notiț.

Tôte la olaltă 1 fl.

Numai 2 fl. costă un

armonin excellent de concert
cu 10 căpăcele, tremulo și bas accom-
pagniare, curat melodic și pompos
aquipat, se pôte essecuta ori ce piesa
musicală.

Prima calitate per fl. 2, 4 și 6.

Numai 2 fl.

10 obiecte prețioase:

- 1 Oroloj de bronz punctual,
- 1 Cigaretar de spumă,
- 1 Portefel pentru cigarete,
- 1 Scăpărutor de foc,
- 1 Cravată de mătasă și atlas,
- 1 Ac de cravată cu piatră,
- 1 Crayon de Nikl cu peană,
- 1 Cuțitaș de condei cu scobitor de dinț,
- 1 Inel cu pietrii,
- 1 Suvenir de vienna ca jux.

**Tôte 10 obiecte costă numai
2 fl. la olaltă.**

50 CRUCERI

Fie-care bucată

KORONA

**1 cărpă de cap de lăna
elegantă și caldă 50 cr.**

**1 pereche de mănuși de iarnă,
calde pentru dame și domnii 50 cr.**

**1 șurța fină de dame
din Voil francez 50 cr.**

**1 pereche de cercei de argint
cu piatră roșie sau vînet 50 cr.**

**1 lanț de oroloj
aurit sau arjintat cu pecetar 50 cr.**

**1 cuțit de busunar
tare cu trei tăieșe 50 cr.**

**1 pereche foarfeci mari
de casă calitate escelente 50 cr.**

**1 scaparator de foc
de busunar forte practic 50 cr.**

**1 cassetă
cu 50 foi și 50 cuverte de epistole
50 cr.**

**1 Corfa de pâine de Maiolica
cu impletitură de sirmă forte practic
50 cr.**

**1 sticlă de tinctura de aur
cu care se pôte tôte reinnoi 50 cr.**

**1 ocarina italiană de concert
forte melodios 50 cr.**

**1 capcană de șioreci englez
prinde 20 odată 50 cr.**

**1 portofel de piele buna
patentat și practic 50 cr.**

**1 chefe de haine
forte durabilă 50 cr.**

**1 chefe de păr
prima calitate 50 cr.**

**3 obiecte de jux, glumetice și de ris
50 cr.**

Comandațiuni se efectuesc la moment pre lângă ramburse, neconvenabil sê
reprimesce și se schimbă.

Despărțăm. pentru marfuri de industr. **FEKETE** Vienna, Rüdigerasse Nr. 1, Colibrihof.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

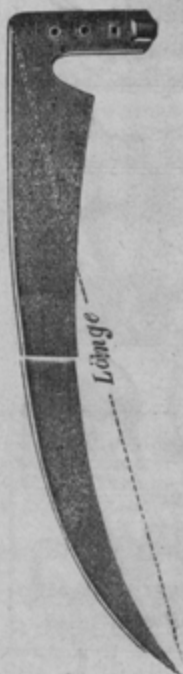
Representant și deposit de comisiune
la

Carol F. Lickeli în Sibiiu.

Se încuviințează și plătiri în rate. — Curante la cerere.

Coase de Tiegel oțel vërsat sub garanție pentru calitate excelentă.

CFJ Marca **CFJ**

Lungime	75	80	85	90 cm
1 buc.	fl. —.80	— .80	1.—	1.—

Fiecare coasă cumpărată dela mine cu garanție, dacă nu corăspunde o primesc înapoi, respective o schimb, chiar și după-ce a fost bătută și folosită.

Cu fiecare coasă vëndută se dă un bilet de garanție.

Toporiște de coasă sistem Badertscher.

1 bucată fl. —.95.

Ciocane de coasă de cea mai bună calitate

	à	0,25	0,30 chlg
1 bucată	— .45	— .50	cr.

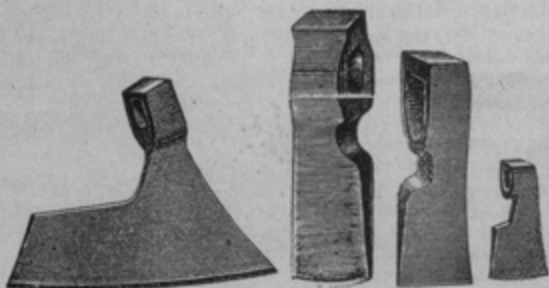
Toporiște pentru coase de cereale.

1 bucată —.45 cr.

Instrumente de baterea cósei și cute bune.

Carol F. Jickeli, Sibiu.

CAROL F. JICKELI, SIBIIU.

Săcuri

de cea mai bună calitate de Stiria
cu marca firmei mele sub garanție.

Eu schimb fiecare săcură care e provezută cu stambilul firmei mele și care va fi prea tare sau prea môle.

MARE DEPOT

de fer în drugi, Traverse, șine vechi de cale fierată, table, metale de oțel, mărfuri de tuciu, măsuri, instrumente de măsurat, ponturi. Unelte pentru toți ramii de industrie; unelte de casă și bucătărie; unelte pentru agricultură; ferecături și articoli pentru clădiri, și Cement.

J. Pserhofer

„Pilule depurative“

numite mainainte „Pilule universale“.

1. Încălesc stomachul și sângele răcit, curățesc stomachul de acreală, flegmă și veninul (fiere) de prisos în un mod ușor prin corp și pun astfelu baza la producerea unui sânge de tot nou și îmbunătățit; căci din stomach provin tot felul de calamități și neputințe ale trupului, dacă acela nu mai este în stare a-și îndeplini funcțiunile sale la mistuirea bucatelor, astfel pun

2. aceste pilule depurative nu numai stomachul iarăși în stare de a-și îndeplini funcțiunile sale, ci deșteaptă

3. și pofta perdută de mâncare și de beut.

4. Risipesc gazurile, din cari se nasc durere de spate, apăsare de stomach și de piept, umflare și durere de pânțece și astuparea lui, rigidăla din stomach, amăreală și flegmă în gură, greață, vomare, oboseală și lăncețime de membre, durere de cap, amețeață, oboseire spirituală, junghieri prin șolduri și alte multe dureri. Tot asemenea dovedesc ele

5. puterea lor mare la tranșii (hemoreide). Nu mai puțin se arată.

6. cu un efect minunat la hypocondrie sau durere de splină, melancolie și cele ce depind de aceste boale, sau potda ansă acestora; prin aceea că deschid intestinele astupate ca: splina, ficatul, mațele și a. într'un mod admirabil, vindecând aceste boale radical. Asemenea se poate conta cu siguranță, că

7. toate scursoriile sârate, pete pe pele, jubre pe obraz, rlia, bube sparte, curgăcioase și cojoase, bube ereditare, pecingine, umflături, degerături, bube cauate de frig, ulcior, negei, și toate asemenea boale și necurătenii, ce se trag din suciri stricate fie cât de vechi și cât de înrădăcinate, se vor vindeca negreșit pentru tot-de-una, dacă se vor aplica mijloacele externe sventătoare curățitoare și vindecătoare; și nu are să se teamă omul de loc, că la întrebuițarea diselor remedii externe se espune vr'unui pericol prin reîntorcerea veninului, căci aceste pilule externe se espune vr'unui pericol prin reîntorcerea veninului, căci aceste pilule scot tot-de-una veninul din corp, parte cu escrementele, parte prin o transpirațiune lină.

8. Au dat deja cele mai minunate și nesmintite probe la gălbinare; unde permit împrejurările și constituțiunea corpului se ia în fie-care seară și dimineață câte 1, 2 până în 3 pilule; însănețoșarea care va urma de sigur a patra sau a cincea zi, va confirma adevărul acesta.

9. Persoanele femeiesci, măritate seau nemăritate cu soroc lunar neregulat seau chiar lipsite de tot, cu poală albă, gălbinare etc., apoi fete, care nu sînt încă în ordine deși ar avea etatea; nu mai puțin și femei la care are să se schimbe earăși natura fiind pe acest timp expuse la multe neajunsuri și de multe ori la cele mai periculoase boale întrebuițează aceste pilule cu efect foarte bun, luând cele dintâi după natură și împregiurări 1, 2 și 3 septămēni, cele din urmă întrebuițându-le însă numai din când în când vr'o câteva zile.

10. Tot asemenea muierile însărcinate pot fi sigure, că pot conta nu numai la o sarcină ușoară și sănătoasă, ci și la o naștere fericită și ușoară și la o lăuzia sănătoasă precum în fine și la un prunc sănătos, dacă pe timpul însărcinării tot la 4, 6 septămēni vor lua din aceste pilule în câteva zile.

11. Dau ajutor repede și evident celor ce au cărcei în stomach, vomări dese și greutatea îngrecărei. De asemenea

12. cei cari sufer de vânturi și de boala apei pot fi siguri de reînsănătoșare prin folosirea acestor pilule, numai trebuie să ia aceștia porțiuni mai mari dimineață și seara.

13. Fac cele mai bune servitii, celor ce sufer de dureri și sgârșiri de membre, reumatism mișcăcios și de nervi, și alte asemenea; ele alină și împărtășesc încă și durerile și umflăturile la podagră și scot în cel mai lin mod materia, care cauzează această boală.

14. Întrebuințând aceste pilule prosperează vedând cu ochii cei ce au limbrici, înmuierea intestinelor etc. și din această cauză au burte mari, fețe palide, ochii întunecați, membre amorțite etc. și rămân astfel cu creșterea înapoi.

15. Se poate aștepta ajutor repede la gâlci, glandule umflate precum și la umflături externe de grumădi și la guși dacă se ia dimineața și seara 1 până la 2 pilule și apoi în cas de lipsă gâlgăriează apă mestecată cu puțin oțet de vin și cu miere. Asemene aduc mare folos

16. la sbârciog (creștere buretoasă la încheieturi) și-l vindecă din fundament după o întrebuințare mai îndelungată.

17. Sânt un mijloc preservativ (apărător) sigur și nedeceptibil la toate epidemiile și boalele ce grasează dacă în timpul acelora se iau preste săptămână numai de câteva ori unele pilule seara înainte de culcare.

18. Persoanele, care au de cuget să facă cură de fântână și de scaldă, nu pot întrebuința un mijloc mai bun de pregătire și de curățire, ca dacă înainte de începerea curei iau în câteva zile după oaltă seara și dimineața 1, 2 până la 3 pilule.

19. Cu un cuvânt casurile, în care aceste pilule și-au arătat minunata lor putere vindecătoare spre binele celor ce sufer prin nenumărate probe, sânt mult prea numeroase decât ca să se poată pomeni toate aici. Se fiă numai fiă-cine pe deplin sigur, cumcă nime nu le va întrebuința la nici o ocaziune fără folos.

Aceste „Pilule depurative“ se prepară singur veritabile în apoteca „la mărul imperial de aur“ (Zum goldenen Reichsapfel) a lui J. Pserhofer, Singerstrasse Nr. 15 în Viena, și costă: 1 cutie cu 15 hapuri **21 cr.** v. a. Un sul cu 6 cutii costă **1 fl. 5 cr.**, la trimitere nefrancată cu rambursă **1 fl. 10 cr.** Trimițând banii înainte, costă împreună cu trimiterea francată 1 sul de pilule **1 fl. 25 cr.**, 2 suluri **2 fl. 30 cr.**, 3 suluri **3 fl. 35 cr.**, 4 suluri **4 fl. 40 cr.**, 5 suluri **5 fl. 20 cr.**, 10 suluri **9 fl. 20 cr.** Mai puțin de un sul nu se poate trimite.

NB. În urma reslătirei lor celei mari se imitează aceste pilule sub formele și numirile cele mai diferite; de acea ne rogăm să se ceară expres „pilule depurative de J. Pserhofer“ și numai acelea să consideră de veritabile, a căror explicațiune de folosire are subscrierea propriă alui J. Pserhofer și cari poartă pe acoperișul fiecărei cutii aceeași subscriere cu scrisoare roșie.

Din nenumeratele adrese, prin care consumenții acestor pilule mulțămesc pentru redobândirea sănătății lor după cele mai diferite și mai grele morhuri lăsăm să urmeze aici numai vr'o câte-va observând, că fie-cine care a întrebuințat o singură dată aceste pilule, le va recomanda și altora.

Schlierbach, la 22 Octobre 1888.

Stimabile D-le! Cu deosebită supunere vin a Vă ruga se-mi trimiteți din nou patru suluri de „pilule depurative“ ce într'adevăr sunt tare folositoare și escelente.

Cu deosebită stimă

Ignatîu Neureiter, medic practic.

Hrasche, lângă Flödnik, la 12 Sep. 1887.

Onorate D-le! A fost voința lui Dumnezeu ca se-mi pice amână hapurile D-tale. Acum vin a-Ti împărtăși rezultatul: Am fost cădut în lehusie încât nu mai puteam lucra și aji a-și fi de sigur mórta, de nu mă mântuiau minunatele D-tale pilule. Dumnezeu se Te binecuvinteze pentru aceasta de mii de ori. Eu am credință, că pilulele D-tale mă vor face deplin sănătoasă, precum au făcut și pe alții.

Teresia Knific.

Wiener-Neustadt, la 9 Decembrie 1887.

Prea Onorate D-le! Îți exprim în numele mătușei mele, ce are 60 de ani, cea mai fierbinte mulțămită. Cinci ani sunt acuma, de când ea suferea de catar cronic de stomach și boală de apă. Viața pentru ea era un chin, și se credea deja pierdută. Din întâmplare ea a ajuns în posesiunea unei cutii din escelelele D-tale pilule depurative și după întrebuințare mai îndelungată a acelora s'a tămăduit.

Stimătoare

Josefa Weinzettel.

Eichengraberamt, lângă Gföhl, 12 Aprilie 1893.

Onor. D-le! Subscrisul am onoare a Vă ruga să binevoiți a-mi trimite încă 4 suluri din într'adevăr folositoare și escelelele D.-V. hapuri. Nu pot să nu Vă exprim aci, cea mai perfectă a mea mulțămită pentru prețioasele hapuri pe cari, pe cât numai se va putea, le voi recomanda cu toată căldura bolnavilor. Vă dau dreptul de a face ori-ce întrebuințare publică de această scrisoare de mulțămită.

Stimătoriu

Ignatie Hahn.

Gotschdorf, lângă Kohlbach, Silesia austr., la 8 Oct. 1886.

Prea Onorate D-le! Vă rog a-mi trimite 1 sul cu 6 cutii din pilulele D-Voastre depurative universale. Numai minunatelor D-Voastră pilule am de a mulțami, că am scăpat de durerile de stomach, ce mă nelinișteau acum de 5 ani de zile. Nu-mi vor lipsi nici când aceste pilule și Vă exprim cea mai călduroasă mulțămită.

Cu deosebită considerație.

Ana Zwickl.

Liquier din plante de Alpi de W. Ottm. Bernhard în Lindau
contra durerilor de stomach de tot
felul. Una butelie 2 fl. 60 cr., o jumătate de butelie 1 fl. 40 cr.

Alifie de reumatism americană, remediu cel mai bun
la toate suferințele reu-
matice: durere de măduva spinărei, junghiuri, ischias, migrenă, durere nervoasă
de dinți, de cap, de urechi etc. 1 fl. 20 cr.

Esență de ochi de Dr. Romershausen, spre întărirea și conservarea
vederii, în flacon original à 2 fl. 50 cr. și 1 fl. 50 cr.

Balsam miraculos engles, 1 sticlă 50 cr.

Praful birjarilor, contra catarului, răgușelii, tusei etc. Una cutie
35 cr., cu trimitere francată 60 cr.

Rachiu francez cu și fără sare. Una sticlă 70 cr.

Balsam de înghețat de J. Pserhofer, de mulți ani recunoscut
ca cel mai sigur remediu contra tuturor
boalelor cauzate de ger, cum și pentru răni foarte vechi etc., 1 borcânel 40 cr.,
cu trimitere francată 65 cr.

Helso sau sare de sănătate, un leac escelent contra catarului
de stomach, precum și preste
tot în contra tuturor suferințelor, ce provin din mistuire neregulată. 1 pachet 1 fl.

Balsam de guși, remediu recomandabil contra gușii. 1 flacon 40 cr.
cu trimitere francată 65 cr.

Esență de viață (picături de Praga), contra stomachului stricat,
mistuiri rele, durerilor de pânțec de tot felul,
un leac de casă escelent. Un flacon 22 cr., 12 flacoane 2 fl.

Praf în contra asudatului picioarelor. Acest praf delătură asudatul picioarelor și mirosul neplăcut cauzat de el. Conservă încălțăminte și s'a probat de nevătămător. Prețul unei cutii 50 cr., cu trimitere francată 75 cr.

Suc de plantagea (limba oii), un escelent medicament de casă, indeobște cunoscut în contra catarului, răgușelii, tusei măgărești etc. Una sticlură 50 cr., două sticlure trimise franco 1 fl. 50 cr.

Pomadă de Tannochinină de J. Pserhofer, de un șir îndelungat de ani recunoscută de medici ca cea mai bună dintre toate remediile pentru creșterea părului. Una dosă mare elegantă 2 fl.

Plastru universal de prof. Steudel, la răni din lovire sau împunsătură, umflături rele de tot felul, și la umflături vechi, periodice la picioare, gâlci rele ulcerose, la buba vătăată dureroasă, la sugel, la țite cu răni și aprindere de țite, podagră și alte asemenea boale de multe ori probat. Un borcanel 50 cr. cu trimitere francată 75 cr.

Sare depurativă universală de A. W. Bullrich. Un remediu de casă escelent în contra tuturor urmărilor digestiunii stricate, ca: durere de cap, amețeală, cărcei de stomach, acreeală, suferințe hemoroidale, înuciure etc. Un pachet 1 fl.

Afară de preparatele aci amintite se mai află gata toate specialitățile pharmaceutice interne și externe anunțate în diarele austro-ungare, și toate articolele, ce nu se află în deposit, se procură la dorință prompt și eftin.

Trimiterile prin poștă

se execută cu cea mai mare grăbire trimițându-se banii înainte comande mai mari și cu rambursă.

Apoteca la „mărul imperial de aur“

J. Pserhofer

Viena, I., Singerstrasse 15.

 Franco se efectuă comande numai pe lângă trimitere înainte a sumei recerute pentru porto, în care cas spelele poștale sunt cu mult mai neînsemnate decât la trimiterile cu rambursă.

De veritabile sânt a se considera numai acele hapuri, a căror îndrumări pentru folosire sânt provădute cu numele J. Pserhofer și cari poartă acelaș nume și pe acopere-mântul cutiei cu scrisoare roșie.

Franz Johann Kwizda

furnisor al curții ces. și reg. austro-ung. și al curții
reg. al României pentru preparate veterinare posesor
mai multor privilegiilor și apotecar cereal în

Korneuburg lângă Viena.

Decorat cu 3 medaille de aur, 16 medaille de argint și cu 15 diplome de onoare și
recunoștință.

Sau înființat în anul 1853.

Fluid de restituțiune de Kwizda

ces. reg. priv. apă de spălatu calilor.
Prețul unei sticle fl. 1.40 v. a.

Prav de Korneuburg
pentru nutrire vitelor de Kwizda
mijloc dietetic pentru cai, vite
cornute și oi.

Prețul $\frac{1}{2}$ cutie 70 er., $\frac{1}{2}$ cutie 35 er.

Fluid de podagră a lui Kwizda

mijloc de casă probat de ani pentru alinarea durerilor prin
frotarea înainte și după ture mai mari.

Prețul $\frac{1}{2}$ sticlă fl. 1.— v. a., $\frac{1}{2}$ sticlă 60 er.

Espedițiunea zilnică cu posta prin depoul central
apoteca cercuală în Korneuburg lângă Viena.

ADOLF HEMPER,

orologier

in Sibiiu, strada Cîsnădiei,
edificiul casei de păstrare sibiana,
recomandă depoul seu

bine sortat de orolôge de bu-
zunar veritabile Schweizer de
aur, argint și nichel precum
și orolôge pendulane veritabil
vieneze, Schwarzwald-iane și

orolôge desteptătoare pre lîngă cele mai eține prețuri.

Reparaturi se efectuesc cu cea mai mare punctualitate.

Schimbă orolôge vechi.

Garanție de 3 ani.

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA“

în Sibiiu,

fundată în anul 1868

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- a) **în contra pericolului de foc și exploziune**
clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- b) **pe viața omului**
în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe casul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asig. pentru viață
în anul 1869	în anul 1870
până 1891 fl. 905.194.22	până 1891 fl. 697.207.41
în anul 1892 „ 48.911.78	în anul 1892 „ 57.791.88
„ „ 1893 „ 34.925.85	„ „ 1893 „ 53.119.28
„ „ 1894 „ 56.333.20	„ „ 1894 „ 59.659.—
Suma fl. 1,045.365.05	Suma fl. 867.777.57

1,913.142 fl. 62 cr.

Conform bilanțului pentru 1894 fondurile de rezervă și garanție se urcă la

920.257 fl. 36 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiiu (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Apoteca la „Înger“ in Jassenova Com. Timișului.

Creme orientala Angelo pentru față, cel mai mijloc contra pete, și alte necurățeni a pele. Preț 40 cr. și 75 cr. sigur

Sopon orientala Angelo pentru față, cel mai bun sopon pentru conservarea pele, și din preuna cu crema graduește efectul aceste. Preț per drb. 40 cr.

Poudre orientala Angelo de obraz cel mai bun și mai fin powder pentru obraz și pele, efectul se ridică prin crema. Preț per cutie 1 fl.

Prav orientala Angelo de dinți, cel mai bun mijloc pentru conservarea și curățirea dinților. Preț per cutia 50 cr.

Apa orientala Angelo de gura mijloc excellent pentru desinfecțiunea gurei și a dinților precum și pentru încetarea durerilor de dinți. Preț per flacon 75 cr.

Extract orientala Angelo de dinți incheata tot neam de dureri la moment. Preț 50 cr.

Spirt orientala Angelo pentru păr cel mai bun mijloc contra cădereă părului, matreața și altor morburilor de păr său de pelea capului. Preț 1 fl.

Apoteca la „Înger“ in Jassenova Com. Timișului.

Pilule orientale pentru desgrăsiare, cel mai mijloc pentru stomach și a corpului de jos, mijloc special pentru desgrăsiare bun decă se aplica mai mult timp. Preț per cutia 1 fl. 50 cr.

Teiu orientala contra catarr, cel mai bun mijloc contra tusei și regușire, și tot felu de morhuri pentru plămân și nodul gtlejului. Preț per dosă 40 cr.

Sirup orientala contra catarr, mijloc sigur și probat pentru gitița și plămâni, tusa, regușală, tuperculosă, tusa magarască, astma etc. Preț pentru omeni mari 80 cr. pentru copii 50 cr.

Picături malariala orientala contra friguri, malariala, galbinare, catarrh de stomach etc. mijloc probat. Preț 75 cr.

Balsam orientala de cholera mijloc probat și preservativ contra cholera asiatică și cholera nostras, diarrhoe, cărcei de fôte și stomach etc. Preț 1 fl.

Plastru rusesc contra bătăături, mijloc probat și contra negei și alte Interituri de pele. Preț 1 fl.

Apoteca la „Înger“ in Jassenova Com. Timișului.

Elixir de os pentru animale, mijloc excellent contra aprinderi de incheeturi la domestice. Preț per sticla 1 fl.

Elixir de os pentru oameni, cel mai bun mijloc contra reoma, durere de cap, pentru morhuri de incheeturi, nerve și estremeității apoplexie etc. Preț per sticla 60 cr.

Alifie de os și gilcă mijloc probat la os gilcosu, pentru umflături la copită, la invirtoșare pentru tot felu de animal și la cazuri cronice arată cu efect. Preț per tigăia 1 fl.

Plastru antiseptic pentru rane, remediul minunat la vătămări, rane, frecături, la belire de pele pentru tot felu de animale, vindecă în scurt timp. Preț 50 cr.

Prav universal pentru vite; la cai și vite cornute cu mult efect pentru verce greuteți de stomach, mistuire rea, pentru slobozirea laptelui și pentru dureri trupesti; mai departe tusa, gilcă și bôla de plămune vindecă acest prav cu siguranță. Preț 50 cr.

Prav antiseptic pentru porci mijloc foarte bun pentru tot felu de bôle de stomach și trupesti, în lipsa poștei de mâncare, colică etc. der mai cu semnă ca preservativa în contra epidemiei porcilor. Preț 40 cr.

Prav antiseptic pentru oi un mijloc probat pentru bôle de stomach și alte morhuri (Invertire). Preț 50 cr.

Prav antiseptic pentru gălile în contra tuturor morburilor epidemice. Preț 35 cr.

Articoli de sus sânt tot de-a-una gata și în deposit și de a comanda la apoteca „Înger“ in Jassenova, Comitatul Timișului.

Fabricațiune și depot tuturor articolelor pentru cura vitelor și medicinelor casnice.

Marca
de apărare.

Premiat cu cele mai înalte prețuri de onoare!

Pravul transmarin

inventat de

J. ANDĚL

omoară:

păduchi de lemn, pureci, muște, gândaci, carabuși, furnici și vermi, paseri, și în genere toate insectele, cu o siguranță, și iuteală aproape supranaturală, astfel că nu rămâne nici o urmă.

Fabrica și espedarea la J. ANDĚL

droguerie „la cânele negru”, strada Hușilor 13.

În Sibiu: la J. B. Misselbacher sen., spicerie; — în Alba-Iulia: la J. B. Misselbacher sen. (Filială); — în Ajud: la L. Molnar; — în Brașov: la Eduard Kugler, apotecariu, Emil Porr, neguțator, Victor Roth, apoteca „la Pelican”, Ferd. Jekelius, apotecariu, Fritz Geisberger celatle vechi, Teutsch & Tartler; — în Beeskerek mare: la Moezkovezak Dezső, apotecariu; — în Cluj: la Segesvári & târsa urm. lui J. B. Misselbacher sen.; — în Cohalm: la E. Victor Melas, eređii Sam. Nagelschmidt apot. „la Vultur imp.”, E. Wolff, apotecariu; — în Décs: la Franz Niek; — în Medias: la Fritz Kremer, Friedr. Jos. Guggenberger; — în Mureș-Ogorheiu: la Daniel Bernády, apotecariu; — în Orestie: la J. Graffius, apotecariu; — în Sigișoara: la J. B. Misselbacher sen.; — în Timișoara: la Aug. Babusnik; — în București: la Gust. Rietz, strada Carol; — în Galaț: la F. Hellwig, și în toate locuri unde se avizează prin placate de ale lui Anděl.

Cea mai buna ceruială in lume!

Acel cine voeste sa aiba încălțaminte
négră întunecat, strelucendă și ținătoare
are săși cumpere

numai

Ceruiala de ghetle a lui Fernolendt

fabrica cu priv. ces. reg.,

infintiată la anul 1832 în Viena.

Să gesește în tot locul în deposit.

Depotul fabriciei:

Viena I., Strada Schuler 21.

Pentru ca sunt prea multe falsificatiuni rog a lua
în seama Semnatura cu numele:

 St. Fernolendt.

Recomand mai departe:

Creme de pele naturală, pasta și apretura de lustru, pentru ghetle galbene și brune
(cafeniu).

Lac pentru pele și creme de lustru pentru ghetle de lac.

Creme de pele de chid pentru ghetle de pele de Che freau.

Salba universală de pele ne pătrunsătoare de apă pentru turiști și vânători.

Picături de stomach,

MARIAZELLER

cu un efect escelent contra boalelor de stomach, sunt un
mijloc popular și de casă vechi indispensabil.

Schutzmarke.

C. Brady

Semne, după cari se cunosc boale de stomach, sunt: lipsă de apetit, slăbiciune de stomach, respirație cu miros neplăcut, vânturi, rigăială, colică, arsură de stomach, producere prea multă de flegmă, gâlbănare, greață și vomare, sgîrciuri de stomach, constipație sau incuier.

Și la durere de cap, îngreunarea stomachului cu mîncări și beuturi, limbrici, dureri de ficat și hemoroide probat ca mijloc puternic de vindecare.

La boalele amintite s'au dovedit Picăturile de stomach Mariazeller de mulți ani ca cel mai bun mijloc, ceea ce confirmă sute de atestate. Prețul a sticlă împreună cu instrucțiunea 40 cr., sticlă dublă 70 cr. Expedițiunea principală prin apotecariul Carol Brady, Kremsier (Moravia). Să se observe marca de scutire și subscrierea. Numai acele picături să se considere de veritabile, pe al căror emballage este lipită o fâșie verde cu cuvintele: „constat veritabilitatea”. Aceasta fâșie încă e provădută cu subscrierea mea.

Picăturile de stomach Mariazeller se află veritabile.

In Transilvania:

Sibiu (Nagy-Szeben) K. Müller,
Aug. Teutsch.

Aiud, Jos. Kovács.

Alba-Julia (Gyula-Fehérvár), Jul.
Fröhlich.

Bistrita, Alb. Zincz, F. Herbarth.

Blaș, Szieszl K.

Brașov (Brassó), Roth V., J. Hornung,
Véduva F. Jekelius, Fr. Kelleman,
E. Kugler la Hygiea, H. G. Obert.

Csernatfalu, Ap. I. Drodloff,
Cluș (Kolozsvar), A. Valentini, Dr.
Bogdan Ember, J. Wolff.
Cohalm (Köhalom), E. Wolff, S.
Nagelschmids mostenitori.

Deva, Dr. v. Nagy.

Dicio-Sân-Mărtin, Jos. Obert.

Dej, Paul Roth.

Făgăraș, v. Pildner.

Gherla, D. Placintar.

Kékes, Andor Scheint.
Kézdi-Osorhei, Kovács.

Medias (Medgyes), Schuster.

Miercurea, Albert Czink.

Murș-Osorhei, D. Bernády's ved.,
A. Burdács, Al. Nagy, Gundhart,
Bak Béla.

Odorhei, A. Kontz de Nagysolymosy,
J. Solymosi.

Orăștie (Szászváros), J. Graffius,
N. Vlad.

Paraid, A. Weber.

Reghinul sășesc (Szász-Regen), E.
Wermescher.

S.-Sebeș (Sz.-Sebes), J. C. Reinhard.

Sepsi-Sân-Georgiu, Val. Beteg.
Sighișoara (Segesvár), Fr. Folberth,
J. H. Weber.

Szepes-Béla, Johann Tunner, Ap.
la regele ung.

Teaca (Teke), D. Wagner.

Adolf Thierry, apotecar în Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

Poterea și efectul

Balsamului miraculos

celui

unic veritabil engles

exclusivul unic și singurul atelier de fabricare și de furnizare e Apoteca „Schutzengel“ a apotecarului

A. Thierry în Pregrada, lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

Cel mai vechiu, mai probat și mai reel, pre lângă toate acel mai eficient mijloc universal, popular de casă, pentru vindecarea mai tuturor durerilor interne și esterne.

Veritabil și nefalsificat este acest balsam numai atunci, dacă fiecare sticlă este închisă cu o capsulă de argint, pe care se află gravată firma mea:

„Adolf Thierry, Apotheke zum Schutzengel in Pregrada“

dacă fiecare sticlă e proveșută cu etichetă roșie și e învelită într-o instrucțiune de întrebuințare, pe care se află tot-aceiași marca de fabrică cu acelaș text, ca

Acest balsam servește intern și extern. El e: 1. un mijloc de tămăduire încă neajuns la toate bolile de plămâni și de pept, ușorează catarul și stăpără flegma, alinează durerile tusei și vindecă chiar astfel dureri învechite. 2. Are efect excelent la inflamare de grumă, de răgușelă. 3. Curăță radical ori ce friguri. 4. Vindecă într'un mod suprinzător toate bolile de ficat, de stomac, și de intestine indeosebi sgârșiri de stomac, colică și cărcei interne de corp. 5. Alinează durerilor și vindecă emoroidale. 6. Are efectul de a depură în mod lin, curăță sângele și rerunchii, delătură ipohondria și melancholia, întărește apetitul și mistuirea. 7. Servește într'un mod excelent la dureri de dinți, la dinții scobiți, mirosul din gură, și la toate bolile de dinți și de gură. 8. E un mijloc bun în contra limbricilor, vermilor cordelați și la epilepsia sau bôla de nevoiă. 9. Servește la aplicarea lui externă de un mijloc minunat de tămăduire pentru toate ranele atât proșpete cât și vechi, pentru sgânci, roșată, bube inferbinate, fistule, negi, rane de arsetură, și membrele degerate, rlie, sgaibi și lepră, mânele crepate și dure etc. etc. și delătură durerea de cap, țiuirea de urechi, artrită, reumatism, durerile de urechi, etc. despre cari toate se află informațiunile cele mai clare în îndreptarul despre aplicarea și întrebuințarea lui. 10. Este preste tot un mijloc de casă, care se întrebuințează atât intern cât și extern cu un succes neîndoielnic, e reel, eficient și de tot nevetămător, și care n'ar trebui să lipsescă în nici o familie ca primul mijloc de ajutor. O unică probă va instrua și dovedi mai mult decât această informațiune.

Adolf Thierry, apotecar în Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

cea de sus. Tóte celelalte balsamuri, cari nu sunt închise cu capsulele mele și sunt altfel ajustate, sunt falsificări și imitațiuni, și conțin specii interzise și stricăcioase, drastice precum „Aloe“ și altele de asemenea natură, și se respingă ori ce astfel de balsam. Falsificatorii și imitatorii balsamului meu, celui unic veritabil se vor persecuta prin mine pe baza legii despre scutul marcelor pe calea juridică fără cruțare, așisderea și vințătorii de atari falsificate. Atestatul bărbaților de specialitate a înaltului guvern reg. (Nro. 5782 B. 6108) certifică pe baza rezultatului de analyse, precum că preparatul meu nu conține nici un fel de specie interzise sau păgubitoare de sănătate. **Pe unde nu sunt depozitate a balsamului meu, acolo se se procure de a dreptul și sub adresa: „An die Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn. 12 sticle mici sau 6 sticle duble costă franco ori-cărei stațiuni postale din Austro-Ungaria 4 coróne, 60 sticle mici sau 30 sticle duble 13 coróne, franco în Bosnia și Erțegovina 12 sticle mici sau 6 sticle duble 5 coróne, 60 sticle mici sau 30 sticle duble 15 coróne. Se expedeză numai pre lângă trimiterea sumei prin asemnațiune sau prin rambursă. Adolf Thierry, apotecar în Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn.**

Schutzengel-Apotheke

des A. THIERRY in
PREGRADA

Marca de sentire înre-
gistrată prin lege.

Poterea și efectul

unsórei admirabile veritabil englese.

Cu acésta unsóre se vindecat un scarabeu de as care sa ivit mai nainte cu 14 ani și fu declarat de necurabil.

Unsórea admirabilă englesă, un mijloc care se aplică cu cel mai mare succes la vătămăturile cele mai vechi a omenirii suferitoare, încă neajunsă în tãmadurea ranelor, cât și în alinarea durerilor, se pune în partea sa principală dintr'o concentrațiune a minunatelor poterilor ale naturii vindecătoare estrase din rosa roșie „rosa centifolia“ în legătură cu alte substanțe, cunoscute pentru efectul lor tãmaduitor și favorabil.

Unsórea admirabilă englesă se aplică: La țipe umflate sau roșiaticce. La vătămarea gurguiului de țipă. La intercarea copiilor. La tot felul de vătămături, bóle de picioré sau de óse, la rane, picioré și óse umflate. La rane făcute prin lovituri, impunseturi, tăiături, sdruncineri, și prin glonț. La tóte imflăturile cari obvin. La pãnăriciu (umflătură sub unghii). La beșici sau picioréle rănite din cauza strapațelor. La ranele făcute prin arsură. Dēcă cineva prin impunșătură s'au bágat în picioré sau la mână fărãmături de sticle s'au țandure de lemn. La membre degerate. La ranele escate prin îndelungă zăcere. La umflături — fie interne sau externe — de grumaț. La copii etc. etc.

Cu cât mai veche, cu atât mai escelentă este unsórea admirabilă englesă în efectul ei.

Se recomandă, a ținé în fiecare familiă neintrerupt la mână din acest mijloc preservativ ca unicum în felul seu.

Adolf Thierry, apotecar in Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

Mai puțin de două dose nu se espedează. Espedițiunea se face numai prin asemnățiuni s'au cu ramburse. Două tigăițe cu portul postal, declarațiune și împachetarea costă 3 corone 40 bani.

Numerose ateste stan la dispozițiune.

Feriți-vă d'a cumpera falsificate de nici un efect și Vă rugăm a fi atenți: că pe fiecare tigăiță se află întipărită marca fabricii și firma:

„Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada.“

Fiecare tigăiță este învelită într'o instrucțiune de aplicare, în tocmai ca cea de față, Falsificatorii și imitatorii unsorei mele admirabile engleze unică veritabilă se vor urmări cu rigore pe basa legii despre scutul marcelor; asemenea și vândătorii de falsificate.

Unicul isvor de procurare este:

„Schutzengel-Apotheke alui A. Thierry“ in Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

Depou în cele mai multe apotece; unde nu e depot se face comandațiune direct la adresa mea: „Schutzengel-Apotheke alui A. Thierry in Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn. — Marca de păstrare e registrată în aust.-ungar. sub Nr. 4524.

Mirabile Pain-Expeller

se întrebuintează numai ca mijloc extern.

Efect surprinzător prin ungere contra reoma, ghift, reoma acut în icheeturi, durere de spate, cruce, înțepenire, paralizare, receală, scrintituri, unflaturi și aprinderi etc. precum și ca mijloc interitor după opintelă si ca preservativ în contra tuturor morbilor de mai sus.

Veritabil numai deca e provezut capela de metalu cu marca de aparare si firma producătorului de mai sus.

Mai puțin ca 2 sticle nu se espedează, și costă franco dela toate stațiune postale în Austr.-Ung. și Germania pre lenga rambursa său pre lenga trimiteră banilor anticipativ corone 3.40.

Schutzengelapothek alui

A. Thierry in Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

Pomada veritabil angleza ●●≡

—≡●● pentru conservarea pelei

nu conține felii de stofe stricaciōse său oprite, efect repede si sigur contra tote bōle de pele, apara și contra influința viacului și sōrelui. Delătura tot felii de

Adolf Thierry, apotecar în Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

spurcaciune despre pelea trupului și a faței: s. a. ahme, pete, coji etc., sbîrcituri, asprirea pelei, și mâne crude face delicat și netedu, dă faței cu vreme tinerime, delicatessa și frumsețe, pelea trupului încarnat rosa. Tôtă sêra înainte culcarei sa se frece pelea obrazului și acelei părți al trupului cari sa se întinerêasca cu acêsta pomada, trage, preste nôpte mînuși și este efect sigur. Diminétia sã se spele acea partea trupului cu apa prôspătã și cu sopen neutral (cel mai bune sopenul meu de borax).

Fiecare tigăiță e la coperiș proveđiut cu Firma:

Schutzengel-Apotheke A. Thierry in Pregrada.

1 Tigăiția de Pomadă miraculôsă veritabil engleza còsta corôna 1.60, una
bucată de borax sopen corôna — 80

pentru porto și scătuiă inca 80 fileri deosebit.

Dupa receptul original englez preparat în apoteca la archangel alui
A. Thierry in Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

↔ Pastile Hămantine ↔

după receptul original frances compuse, din extract de carne alui Liebhich amestecat cu substanțe chimice, sunt cel mai sigur mijloc în contra paliditate, și sârăcie de sînge și morburilor consequente. Efectu lor e nutritor și face sînge. Semne preventive despre începerea palidității și saraciei de sînge sunt: osteneala usiôra, leșinare de musculatură, batere de animă, astma, conturbarea mistuirei, cîrcei de stomach, ametială, durere intensivă de cap etc. Deci la cas de observare se nu tamaduêasca nimine ci pentru a pune stavila de timpuriu morbului trebuie comandat cu tótă încredere pastile hămantine, cari sunt unicul și cel mai sigur mijloc în contra poliditate și sârăcie de sînge.

Pastilele hămantine se prepara dupa fiecare comanda prôspet în „Schutzengel-Apotheke alui A. Thierry in Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

1 cutie còstă corône 3.40 pentru porto și ambalagiu încă 60 fileri.

✻ Fiecare cutie este provezuta cu subscrierea numelui propriu al producătorului. ✻

Sirup Zagorianic pentru pept.

Un mijloc fôrte placut de a lua, atît pentru crescuți cît și pentru copii de ori ce etate contra tot neam de tusa catarrh de pept și de plămîni, flegma, aruncătură bolnaviciôsă, durere de pept, înceată și stimpăra durerile și la morburi mai vechi.

Adolf Thierry, apotecar în Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

O jumătate sticlă costă coróna 1.20, o sticlă întreagă costă coróna 2.20.
— Pentru porto și cutie 80 fileri deosebit. — Fiecare sticlă este proveđiuta cu capela de metal și cu firma mea întrotipărită.

Preparat și de a capata din „Schutzengel-Apotheke alui A. Thierry în Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

 Pomada pentru crescerea părului
veritabil Tannochin în englez !!!

Impedeca caderea părului, perderea și cărunțiala, absolut nestricacios și a prefera dintră toate alte neamuri de pomade. O tigăiță costă coróna 2. Pentru porto și embalagiu 80 fileri mai mult.

Fiecare tigăiță este proveđiut cu firma tipărită în capsula:

Schutzengel-Apotheke alui A. Thierry
in
Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

Harpuri veritabil
Cascara-Sagrada engleze
pentru curățirea singelui.

Una scutula 60 fileri, 1 fișicu cu 6 cuti 3 coróna. Porto și lada încă 60 fileri.

În special să recomanda pentru eșire fara urmări rele.

Fiecare cutie este provezuta cu subscrierea proprie al producătorului

A. Thierry.

În pachete postale se mai tremit și zacharele pentru limbrici, bombóne, chocoladă pentru limbrici și alte mijloce de casa binevenite pentru copii.

Pe unde nu sunt depozite de preparatele mele să se comande direct sub adresa:

Schutzengel-Apotheke alui A. Thierry
in
Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

Plastru turiștilor de L. Luser

un mijloc sigur și repede vindecător pentru bătăture
și pentru tot soiul de piele grosă la talpa picioarelor,
efect garantat. Procurabil prin apotece.

Acest plaster se capătă numai în marimea de
un preț de 60 cr.

Să se cee apriat numai
plaster de turiști de Luser.

Ateste numeroase de recunoștiință se află la depoul
general de expedițiune

Apoteca lui L. SCHWENK în Meidling lângă Viena.

Veritavere e numai atunci când fiecare instrucțiune de lângă plastru e pro-
vezută cu marca de protecțiune alature și cu subscierea, deci să cere atențiune
și refuzarea falsificatelor. — Se capătă mai de parte rever în următoarele apotece:
J. Török în Budapesta; Ed. Tomaj din Agram; în Viena B. I. K. Haubner,
Bognergasse; Ph. Neustein, Plankengasse 6; F. Wiesinger's Erben, Schwarzen-
bergplatz; J. Weis, Tuchlauben 27; J. Pserhofer, Singerst. 15; A. Moll, Tuch-
lauben 9; A. de Waldheim, Himmelfortgasse 17; W. Raab, Lugeck 3, apoteca
de curte ces. și reg., precum și în cele mai multe apotece provinciale.

Farmacia la Arapu alui

JOSEF WEIS
Viena, Tuchlauben Nr. 27.

Original Franzbrantwein cu sare 1 sticla 90 cr.

Vin de China, Vin feros de China, Vin pepsin 1 sticla 1 fl. 30 cr.

Vin Condurango, Vin de Sagrađa 1 sticla 1 fl.

Mijloc pentru bătăture de Esser de mai mulți ani probat și dovedit de foarte
bun 1 glăjuța 50 cr.

Cement pentru denți de Bartosiu spre plombare de sine a denților găurite. 1 fl.

Mijloc pentru departarea părilor despre locuri neplăcute, cu efect momentan
dupa întrebuințare. 1 sticla 1 fl.

Prav contra sudore pentru turiști. 50 cr.

Pilule ferose de Chinin contra paliditate și pentru a înmulți sângele. 1 sca-
tula 1 fl. 20 cr.

Tot felul de articoli de farmacie cercate, specialități de toilette și
articoli de parfumerie.

(Pentru porto și ambalagiul se socotesc de osebit).